

Ainevaldkond „Keel ja kirjandus“

1. Ainevaldkonna pädevus

Põhikooli lõpetaja:

- 1) austab keelt kui kultuuri kandjat ja vahendajat, hindab seda kui avaliku suhtluse vahendit, väärtustab eesti rahvuskirjandust ja rahvapärimust ning keelelist ja kultuurilist mitmekesisust;
- 2) saavutab keeleteadlikkuse, arvestab kultuuris välja kujunenud keelekasutus- ja suhtlustavasid, teadvustab keeleoskust õpioskuste alusena ning identiteedi osana;
- 3) loeb, esitab ning kirjutab eri tüüpi ja liiki tekste, analüüsib tekstide keelekasutust, ülesehitust ja vormistust, väljendab end selgelt ja asjakohaselt nii suuliselt kui ka kirjalikult;
- 4) leiab, hindab kriitiliselt ning kasutab eri allikates ja keskkondades pakutavat teavet, austab intellektuaalomandit;
- 5) mõistab ilukirjandusteose kunstilisi väärtusi, analüüsib ja tõlgendab eri tüüpi ning eri žanris tekstide ülesehitust, väljendust ja sisu;
- 6) omandab lugemisharjumuse, väärtustab lugemist, kujundab loetu põhjal oma esteetilisi hoiakuid ja eetilisi tõekspidamisi, rikastab mõtte- ja tundemaailma, täiendab enda keele- ja kultuuriteadmisi.

1.1. Ainevaldkonna nädalatundide maht

Ainevaldkonna kohustuslikud õppeained on eesti keel/eesti keel teise keelena, vene keel ja kirjandus. Eesti keelt/eesti keelt teise keelena õpitakse 1.–9. klassini. Vene keelt õpitakse 1.–9. klassini, kirjandust 5.–9. klassini.

Eesti keele/eesti keele teise keelena, vene keele ja kirjanduse nädalatundide jaotumine kooliastmeti.

I kooliaste

eesti keel/eesti keel teise keelena – 12 nädalatundi + 2 tundi (vaba tunniressurs) vene keel – 13 nädalatundi

II kooliaste

eesti keel/eesti keel teise keelena – 15 nädalatundi + 1 tund (vaba tunniressurs) vene keel – 8 nädalatundi kirjandus – 4 nädalatundi

III kooliaste

eesti keel/eesti keel teise keelena – 15 nädalatundi vene keel – 3 nädalatundi kirjandus – 6 nädalatundi

1.2. Üldpädevuste kujundamine ainevaldkonnas

Keeleoskus loob eeldused kõigi õppeainete edukaks omandamiseks ja toimetulekuks nii isiklikus kui ka avalikus elus. Kõikide valdkondade õppeained arendavad omakorda keelekasutuse põhipädevusi: sõnavara tundmist ja rakendamist, teksti mõistmist ja -loomet, pädevust suuliselt ja kirjalikult suhelda.

Õpilaste funktsionaalne ja kriitiline kirjaoskus kujuneb välja mitte üksnes eesti / vene keele, vaid kõigi õppeainete õppimise tulemusel, mis eeldab pidevat koostööd aineõpetajate vahel. Keele- ja kirjandusõpetuse eri osa on tõsta õpilaste keeleteadlikkust, st anda teadmisi keele kohta, mis tagab tõhusa suhtluspädevuse, arusaamise keele varieerumisest žanriti ning grammatikast kui tähendusloome vahendist.

Keele ja kirjanduse valdkonna õppeainete kaudu kujundatakse ja arendatakse õpilastes kõiki riiklikus õppekavas kirjeldatud üldpädevusi ja läbivaid teemasid. Seejuures on väga oluline

ERAKOOL INTELEKT

aineõpetajate süsteemne ja järjepidev koostöö, kuid oluline roll on ka teistel tugivõrgustikel, sh kodusel toetusel ja lapsevanema vastutusel. Üldpädevusteni jõutakse eri allikatest teavet hankides ja seda kriitiliselt hinnates, eri liiki tekste lugedes, nende üle arutledes ja väideldes, erilaadseid tekste funktsionaalselt koostades ja kirjutades. Üldpädevuste kujundamisel kasutatakse erinevaid koostöövorme, õppemeetodeid ja -keskkondi, sh digivahendeid ja -võtteid, veebi- ja e-õppekeskkondi, analüüsitakse ja lahendatakse elulisi probleemolukordi ja väärtuskonflikte, arvestatakse õpilaste isikupära ja andelaadi.

1.3. Lõiming

Ainevaldkonna õppeained toetavad teiste valdkonnapädevuste saavutamist, sest keele- ja kirjandustundides arendavad õpilased oma suulist ja kirjalikku väljendusoskust ning suhtlusoskust, õpivad lugema ja mõistma eri liiki tekste, sh teabe- ja tarbetekste, arendavad kirjandustekste lugedes oma sõnavara ning avardavad maailmapilti; õpivad kirjutama eri tüüpi tekste (sh arvamust, referaati, juhendit), kasutades kohaseid keelevahendeid ja sobivat stiili; õpivad koostama ning vormistama uurimistööd, kasutama allikaid ja viitama neile; harjuvad kasutama eri liiki sõnaraamatuid ning käsiraamatuid.

Võõrkeelte grammatilist süsteemi tundma õppides on toeks emakeele tundides omandatud keelemõisted, võõrsõnade õppimine soodustab võõrkeelte õppimist. Väliskirjanduse autorite ja teostega tutvumine tekitab huvi võõrkeelte õppimise vastu, õpitavas võõrkeeles kirjutavate autorite teoste lugemine ja arutamine süvendab huvi õpitava keele, maa, selle kultuuri ning kirjanduse originaalkeeles lugemise vastu.

Matemaatika õppetekstide ja tekstülesannete mõistmist soodustab vene keele ja kirjanduse tundides arendatav lugemisoskus. Arvsõnade õigekirja õppimine toetab korrektse matemaatilise kirjaoskuse omandamist. Samas eeldab heade õpitulemuste ja korrektse keelekasutuse saavutamine, et ka matemaatikatundides töötataks tekstiga õppesisu või -ülesande mõistmise nimel ning nõutaks elementaarsete õigekirjanõuete järgimist kirjalikes töödes.

Loodusainete õppe- ja teabetekstide mõistmine eeldab samuti head lugemisoskust ja tekstitööd. Õpilane peab õppima õigesti kirjutama kohanimesid ning loodusnähtuste ja loodusobjektide nimetusi. Loodusalased tekstid vene keele õppekirjanduses ning loetavas ilukirjanduses aitavad loodust tundma õppida ja väärtustada. Loodusainetes omandatud sõnavara ning teadmised soodustavad omakorda kirjandusteoste looduskirjelduste mõistmist, kujutluspiltide teket ja emotsionaalset mõju lugejale.

Sotsiaalainete õpet toetab ainevaldkond mitmel moel. Ilukirjandusteoste lugemine ja analüüs toetavad maailmapildi kujunemist, ajaloosündmuste ja arengu mõistmist ning ühiskonnaelus ja inimsuhetes orienteerumist. Kirjandustekste valides ja käsitledes peetakse silmas ühiskonna elusolulisi valdkondi: väärtused ja kõlblus; suhted kodus ja koolis; omakultuur ja kultuuriline mitmekesisus; kodanikuühiskond ja rahvussuhted. Samaaegu toetavad sotsiaallaineid õppides omandatud teadmised ajaloost, ühiskonna arengust ja toimimisest ning inimesest kirjandusteostes kajastatud ühiskonnaelu probleemide ja inimsuhete mõistmist. Keeletundides õpitakse riikide, ühenduste, organisatsioonide, ajalooliste isikute, ajaloosündmuste nimetuste õigekirja norme; ajaloo- ja ühiskonnatundides tuleks neid teadmisi konkreetsete näidete toel kinnistada. Arutlusoskust ning info hankimise, tõlgendamise ja kasutamise oskusi on tarvis ning neid arendatakse nii ainevaldkonna kui ka sotsiaalainete õppes sisult erinevate tekstidega töötades.

Kunstiainete õpet toetab eeskätt kirjanduse kui kunstiaine õppimine. Kirjandusteose analüüs seostatuna illustratsioonide vaatlusega soodustab kunsti väljendusvahendite eripära mõistmist. Reklaami terviklik käsitlemine keeleõppes eeldab ka visuaalsete komponentide eritlemist ja analüüsi, mida võiks teha koostöös kunstiõpetajaga. Kirjandusteose käsitlemise illustreerimine vastava ajastu muusikaga soodustab arusaamist muusika emotsionaalsest mõjust ning kunstilistest väljendusvahenditest. Kirjanduse ja muusikaõpetuse ühisosa on (rahva)laul, selle tekst ja esitamine, mis eeldab aineõpetajate koostööd.

1.4. Läbivad teemad

Valdkonna õppeainete eesmärgiseade, õpitulemuste ning õppesisu kavandamisel on erineval määral silmas peetud kõiki õppekava läbivaid teemasid olenevalt kooliastmest, õppeaine spetsiifikast ja seostest ühe või teise läbiva teemaga. Läbivad teemad „Väärtused ja kõlblus” ning „Kultuuriline identiteet” on ainevaldkonna õppeainetele eriomased teemad, mida käsitletakse läbivalt ilukirjandust ning kultuuriteemalisi teabetekste lugedes ja analüüsid, nende üle arutledes ning nende põhjal kirjutades.

Läbiva teema „Elukestev õpe ja karjääri planeerimine” eesmärgiseadega on kooskõlas kõik ainevaldkonnas taotletavad pädevused: õpipädevus, funktsionaalne lugemisoskus, suuline ja kirjalik väljendusoskus ning tekstilooime. Arendatakse õpilaste suhtlus- ja koostööoskusi, suutlikkust oma arvamust kujundada ja väljendada ning probleeme lahendada. Õpetegevus võimaldab õpilasel märgata oma ainespetsiifilisi kalduvusi ning arendada loomevõimeid. Läbivate teemade „Keskkond ja jätkusuutlik areng” ning „Tervis ja ohutus” käsitus taotleb õpilase kujunemist sotsiaalselt aktiivseks, keskkonnateadlikuks, vastutustundlikuks ning tervistja turvalisust väärtustavaks inimeseks.

“Kodanikualgatuse ja ettevõtlikkuse” läbiva teema rakendamisel suunatakse õpilasi märkama ühiskonna probleeme, neile lahendusi otsima, käsitledes eri liikide tekste.

“Tehnoloogia ja innovatsiooni” läbiva teema puhul kasutatakse õpiülesannete lahendamiseks teadlikult infoühiskonna võimalusi, suunates õpilasi alternatiivseid lahendusi otsima, oma ideid ellu rakendama.

Läbiva teema „Teabekeskkond” käsitlemine ainevaldkonna õppeainetes hõlmab eri allikatest (sh internetist) teabe hankimist, selle kriitilist hindamist ja kasutamist nii keeleteadmiste ning õppeteemakohaste teadmiste laiendamiseks kui ka tekstiloomes.

1.5. Hindamine

Keele ja kirjanduse valdkonna õppeainete hindamise eesmärk on saada ülevaade õpitulemuste saavutusest ja õpilase individuaalsest arengust ning kasutada seda teavet õppe tulemuslikumaks kavandamiseks ja ennastjuhtiva õppija kujundamiseks. Hinnatakse õpitulemuste saavutatust, mis on kooskõlas õppesisu ja -tegevustega ning vastavuses ainealaste teadmiste, oskuste ja hoiakutega. Hoiakute hindamisel (nt mõistab, kujundab, tähtsustab, väärtustab) antakse õpilasele suunavaid ja toetavaid sõnalisi hinnanguid.

Hinnatakse nii õppeprotsessi vältel kui ka õppeteema lõpus. Selleks rakendatakse nii diagnostilist, kujundavat kui ka kokkuvõtvat hindamist, mida väljendatakse nii sõnaliste hinnangute kui ka numbriliste hinnetena. Diagnostilise hindamise käigus selgitatakse välja õpilaste eelteadmiste ja oskuste tase, ainealased väärrarusaamad ja spetsiifilised õpiraskused, et kavandada järgnevat õppimist ja õpetamist.

Õppeprotsessi käigus rakendatakse kujundavat hindamist, kus õpilane saab suulist ja kirjalikku tagasisidet oma õpitulemuste saavutamise taseme ning tugevate külgede ja arenguvõimaluste kohta. Kokkuvõttev hindamine toimub üldjuhul õppeperioodi või mahuka õppeteema lõpul, et kontrollida nii õppetöös püstitatud eesmärkide saavutamist kui ka riikliku õppekavaga sätestatud õpitulemuste saavutatust. Kokkuvõttev hinne võib kujuneda õppeperioodi jooksul toimunud hindamise tulemusena, seejuures arvestatakse, et hinnatel võib sõltuvalt töö mahust olla erinev kaal.

Alates esimesest kooliastmest kaasatakse õpilane hindamisprotsessi nii oma töö hindamisel kui ka kaasõpilaste tagasisidestamisel. Õpilasele on õppeprotsessi alguses teada, mida ja millal hinnatakse, milliseid hindamisvahendeid kasutatakse ning millised on hindamise kriteeriumid. Õpilast suunatakse õppeprotsessi käigus oma õppimist ja püstitatud eesmärkide saavutamist analüüsima ja reflekteerima.

Eesti / vene keele õppimisel I kooliastmes hinnatakse õpilase 1) suulist keelekasutust, s.o kõnelemist ja kuulamist, 2) lugemist, s.o lugemistehnikat, kirjandus- ja muude tekstide tutvustamist, analüüsi ja mõistmist, 3) kirjutamist, s.o kirjatehnikat, õigekirja ja tekstiloomet.

ERAKOOL INTELEKT

Eesti / vene keele õppimisel II ja III kooliastmes hinnatakse õpilase 1) suulist ja kirjalikku suhtlust, 2) tekstide vastuvõttu, s.o analüüsi ja mõistmist, 3) tekstiloomet, s.o eri tüüpi ja liiki tekstide kirjutamist, 4) keeleteadmisi, s.o õigekeelsuse ja keelehoolde põhimõtete rakendamist ning keelevelikute teadvustamist. Keeleõpetuses on suurem osakaal erinevate kirjalike tekstide hindamisel, sest kirjalik keel on peamine keeleoskuse näitaja. Õigekeelsust ja keeleteadlikke valikuid hinnatakse üldjuhul tekstiloomes osana tekstiliigi eripära ja kirjutamise eesmärgi kontekstis.

Eesti / vene keeles hinnatakse peamiselt eri tüüpi ja liiki kirjalikke tekste. I kooliastmes hinnatakse jutustavaid tekste, näiteks suulisi ja kirjalikke ümberjutustusi, kirjalikku jutustust pildi, pildiseeria või muu alusteksti põhjal, jutustusi enda elust. II kooliastmes hinnatakse jutustavaid, kirjeldavaid ja põhjendavaid tekste, sealhulgas kirjalikku jutustust alusteksti põhjal, jutustavat kirjandit, arvustust. Teabetekstidest hinnatakse kirjeldust, iseloomustust, kokkuvõtteid, kultuuriainelisi lühiuurimusi, nende põhjal loodud esitlusi ja ettekandeid ning e-kirja kirjutamist. III kooliastmes hinnatakse ka arutlevat kirjandit, selle ülesehitust, teksti vastavust teemale, asjakohaseid näiteid, võrdlemise, seoste loomise ja järelduste tegemise oskust ning isikliku suhtumise väljendamist põhjendatud argumentide toel. III kooliastmes hinnatakse teabetekstidest kindlal eesmärgil kirjutatud ülevaateid ja kultuuriainelisi lühiuurimusi, nende põhjal loodud esitlusi ja ettekandeid ning avaliku suhtluse žanre, nagu näiteks avaldus. Peale selle hinnatakse oskust kirjutada levinumaid meediažanre.

Tekstide hindamisel seatakse hindamiskriteeriumid, mis arvestavad tekstiliigile omaseid tunnuseid ja õpilase keelelist arengut. Hindamiskriteeriumid puudutavad tekstide sisu ja ülesehitust, konteksti sobivat lausestust ja sõnastust, õigekirja ja vormistust.

Kirjanduse õpitulemusi hinnatakse eesti / vene keele õpitulemustest eraldi alates 5. klassist. II ja III kooliastmes hinnatakse kirjanduse õppimisel 1) tervikteoste ja tekstikatkendite lugemist ja tutvustamist, 2) tekstide jutustamist ja esitamist, 3) kirjandustekstide analüüsi, tõlgendamist ja mõistmist, 4) omaloomingulisi töid, 5) kirjandusteadmisi (nt kirjandusmõistete ja kirjandusloolise konteksti tundmist).

Eesti / vene keele ja kirjanduse õpitulemuste kontrolli ja hindamise vormid peavad olema mitmekesised. Need peavad hõlmama suulisi ja kirjalikke tegevusi, ühe- ja mitmeotstarbelisi sooritusi, nagu individuaalsed, paaris- ja rühmatööd, rakenduslikud testid ja harjutused, ainealased kontrolltööd, analüüsi- ja tõlgendusülesanded, lugemispäeviku pidamine ja õpimapi koostamine. Hindamiseks sobivad veel mitmesugused oskusi edendavad sooritusülesanded, nagu luule-, proosa- ja draamateksti esitamine, arutleva kirjandi kirjutamine, uurimis- või praktilise töö tegemine, projekti koostamine ja elluviimine, ettekande loomine ja esitlemine, avalik esinemine. Lugemiskontrollile, mis piirdub sisu meenutavate faktiküsimustega, tuleb eelistada arutlusele suunavaid analüüsi- ja tõlgendusküsimusi, mõttevahetust teksti väärtuste ja sõnumi üle.

Kirjanduse hindamisel pole alati (nt loovtöodes ja tekstitõlgendustes) võimalik täpselt määratleda teadmiste ja oskuste standardit, mistõttu on hindamise skaala võrdlemisi paindlik. Hinnates omaloomingulisi töid, võib tunnustada idee ja teostuse originaalsust, iseseisvust, üldistavust või muud vaatenurka. Arutluste (nt arutlevate kirjandite) puhul hinnatakse arvamuste ja seisukohtade veenvust, argumenteeritust, seostatust. Õpilase seisukohtadele ühiskonnas ja maailmas toimuva kohta antakse sõnalist kirjeldavat tagasisidet. Kõikides kirjalikes töodes tähistab aineõpetaja keelevead, kuid hindamisel arvestab soorituse väärtusi vastavalt ülesande eesmärgile ja kokkulepitud hindamiskriteeriumidele.

Eesti keele kui teise keele aines hinnatakse saavutatud õpitulemusi, mis põhinevad Euroopa keeleõppe raamdokumendi vastava taseme kirjeldustel. Eesti keele kui teise keele õppes käsitletakse keelevigu õppimise loomuliku osana ning neid parandatakse ja arvestatakse hindamisel vastavalt õppetegevuse eesmärgile.

Keele ja kirjanduse valdkonna ainete hindamisel lähtutakse vastavatest põhikooli riikliku õppekava üldosa sätetest, hindamise nõuded ja korraldus, sh mittenumbrilise hindamise kasutamine.

1.6. Õppekeskkond

Kool koostöös aineõpetajatega korraldab keele ja kirjanduse valdkonna õppeainete õpet:

- 1) viisil, kus luuakse üksteist austav, vastastikku hooliv ja toetav, turvaline, kiusamis- ja vägivallavaba õppekeskkond, mis rajaneb usalduslikel suhetel, sõbralikkusel ja heatahtlikkusel ning kus märgatakse ja tunnustatakse õpilase pingutusi ja õpiedu;
- 2) ruumis, kus saab kasutada digitehnoloogiat, -keskkondi ja -materjale, et arendada info-, meedia- ja digikirjaoskust;
- 3) ruumis, kus on võimalik liikumist eeldavateks tegevusteks inventari ümber paigutada (nt rühmatööd, õppemängud, draamaõppe ülesanded);
- 4) eesti keel teise keelena õppetunnis rühmades, mille soovitatav suurus on kuni 15 õpilast;
- 5) väljaspool kooliruumi, et rakendada õppimist toetavaid ja mitmekesisivaid õppevorme (nt projekt-, õues- ja reisiõpe) ja -tegevusi (nt õppekäik teatrisse, muuseumisse, raamatukokku, kohtumised kirjanike ja tõlkijatega, osavõtt olümpiaadidest ja konkurssidest, valdkondlikud teemapäevad ja -nädalad).

1.7. Diferentseerimise süsteem

Nõrkade võimetega laste õpetamine:

Eesmärk: luua õpilasele võimete arengu võimalusi oma võimete kohaselt, tagada õpilaste ainepädevus

- Kasutada tundides mõtteskeeme või piltlikku materjali
- Õpilase õpihuvi hoidmine.
- Tagada laste vaimne, hingeline ja füüsiline tasakaal.
- Kasutada ülesandeid erineva raskusastmega.
- Luua õpitegevuses kindel rütm, mis annab lapsele turvatunde.
- Pidevalt arendada õpilase kõnet suuliste harjutustega.
- Kontrolltööde eelnev harjutamine ja läbi töötamine.
- Kasutada abimaterjale võtmetega.

Õpilastele, kes vajab õpiabi korraldada konsulteerimise ajad, mille käigus nad saavad vajalikke teadmisi õppeaine kohta.

Kõrgetasemeliste võimetega laste õpetamine:

Eesmärk: luua lisatingimused lapse võimete igakülgsaks arenemiseks

- Kasutada lisamaterjale.
- Kasutada võistluselemente.
- Kasutada diferentseeritud ülesandeid.
- Kasutada klassivälilist lugemist.
- Kasutada tehnilisi õppevahendeid õppimises.
- Innustada osalema riiklikes ja linna kooliolümpiaadides ja konkurssides.

2. EESTI KEEL/ EESTI KEEL TEISE KEELENA

2.1. Õppeaine kirjeldus

Muu kodukeelega õpilased õpivad eesti keelt teise keelena eesmärgiga lõimuda Eesti ühiskonda ning tulla edukalt toime nii koolis kui ka väljaspool kooli.

Eesti keel on paljudele muu kodukeelega õpilastele emakeele kõrval esimene õpitav keel. Seetõttu on eriti oluline õppe huvitavus ja jõukohasus, et tekiks ja säiliks õpimotivatsioon. Õppetöös kasutatakse tänapäevaseid ja kaasahaaravaid õppematerjale ning autentseid lugemis- ja kuulamistekste, mis hoiavad õpilasi kursis ühiskonnas toimuvaga ja tekitavad eesti keele kasutamise soovi. Keeletundides kasutatakse inspireerivaid aktiivõppemeetodeid, mis toetavad eri õpistiiliga õpilasi, võimaldavad õpilastel keelt eesmärgipäraselt kasutada ja aitavad luua keelest süsteemse arusaamise. Õppeprotsessis arendatakse õpilaste õpioskusi, oskust tehakoostööd ja töötada iseseisvalt ning kasutada tõhusaid keeleõppevõtteid. Kasutatakse keelekeskkonna võimalusi: õpilasi suunatakse jälgima eestikeelset meediat, suhtlema eesti keeles väljaspool koolitunde, osalema eestikeelsetel üritustel, kutsutakse tundidesse eestikeelseid külalisi jmt. Eesti keelt õppides väärtustatakse ka teisi keeli ja kultuure, eriti õpilaste päritolukultuuri.

Eesti keele kui teise keele õppes keskendutakse järgmistele teemavaldkondadele: mina ja teised; kodu ja lähiümbrus; Eesti ja maailm; igapäevaelu; õppimine ja töö. Iga valdkonnaga tegeldakse korduvalt vastavalt õpilaste keeleoskustasemele, kogemustele, huvidele ning vajadustele. Eesti keele tunnis suheldakse eesti keeles. Vajaduse korral kohandab õpetaja oma keele tasemekohaseks ja/või jagab toetavaid selgitusi.

Eesti keele kui teise keele õpetaja teeb koostööd teiste õppeainete õpetajatega, et toetada keeleliselt teiste ainete omandamist ning aidata õpilastel näha ainetevahelisi seoseid.

Eesti keele kui teise keele õpetamisel lähtutakse ainevaldkonna üldpõhimõtetest.

2.1.1. Kooliastmete lõpuks taotletavad teadmised, oskused ja hoiakud

I kooliaste 3. klassi lõpetaja väärtustab eesti keelt kui avaliku suhtluse vahendit ning saavutab eakohase A2-keeleoskustaseme, mis tähendab, et ta:	II kooliaste 6. klassi lõpetaja väärtustab eesti keelt kui kultuuri kandjat ja avaliku suhtluse vahendit ning saavutab eakohase B1-keeleoskustaseme, mis tähendab, et ta:	III kooliaste 9. klassi lõpetaja väärtustab eesti keelt kui kultuuri kandjat ja avaliku suhtluse vahendit ning saavutab eakohase B2-keeleoskustaseme, mis tähendab, et ta:
1) saab aru lihtsatest kirjalikest ja suulistest tekstidest; 2) väljendab oma vajadusi, kirjeldab lähiümbrust, inimesi ja toiminguid, osaleb lihtsas lühivestluses; 3) leiab vajalikku infot ümbritsevast keskkonnast; 4) koostab kirjalikke lihtsaid lühitekste; 5) teab mõningate Eestis ja oma kodukohas toimuvate ürituste nimetusi ja tuntud inimeste nimesid;	1) saab aru kirjalikest ja suulistest tekstidest; 2) väljendab ja põhjendab oma arvamust, räägib oma kogemustest ja kavatsustest, tuleb toime igapäevastes suhtlusolukordades; 3) kasutab leitud infot suhtlusülesannete täitmiseks; 4) koostab isiklike lihtsaid eri tüüpi tekste; 5) on kursis mõningate Eestis ja oma kodukohas toimuvate või toimunud üritustega ja tuntud inimeste tegevusega;	1) mõistab konkreetsel ja abstraktsel teemal tekste; 2) suhtleb loomulikult ja ladusalt erinevatel teemadel; 3) väljendab, põhjendab ja kaitseb oma seisukohti; 4) loob sidusaid ja loogilisi eri tüüpi tekste eri teemadel; 5) on üldiselt kursis Eestis ja oma kodukohas toimuvate või toimunud olulisemate üritustega ja tuntud inimeste tegevusega; 6) tunneb ja kasutab mõningaid eestikeelseid

ERAKOOL INTELLEKT

tunneb ja järgib esmaseid viisakusnorme.	tunneb ja kasutab mõningaid eestikeelseid meediaväljaandeid; tunneb ja järgib üldisi viisakusnorme.	meediaväljaandeid; 7) teadvustab eesti kultuuri suhtlustavade eripära ning arvestab neid suhtluses.
--	--	--

2.1.2. Õpitulemused

I kooliaste

Õpilane:

- 1) saab aru lihtsast selgest aeglasest seotud kõnest;
- 2) saab aru eakohastest lühikestest lihtsatest suulistest tekstidest, nagu juhised, teated, sõnumid jmt;
- 3) saab üldiselt aru lühikestest aeglastest selgetest salvestistest, nagu saatelõigud, lühifilmid jmt;
- 4) leiab ja mõistab vajalikku olmeteavet lihtsamatest tarbetekstidest, näiteks sõidu- ja tunniplaanid, ajakavad, kuulutused, teated, reklaamid, menüüd, juhised, hoiatused jmt;
- 5) saab üldjoontes aru tava-suhtluse lihtsatest kirjalikest sõnumitest ja kirjadest;
- 6) saab aru lihtsamal keeles ilukirjandus- ja meediatekstide põhisust;
- 7) leiab talle vajalikku teavet trüki- ja veebisõnastikest ning teatmeteostest;
- 8) kasutab igapäevaseid viisakusväljendeid;
- 9) kirjeldab ja tutvustab lihtsal viisil inimesi, kohti, asju ja tegevusi;
- 10) jutustab endale olulistest sündmustest;
- 11) väljendab ja selgitab lühidalt oma arvamusi, kavatsusi, vajadusi, meeldimist ja mittemeeldimist;
- 12) suhtleb vestluspartneri toel lihtsamates endale vajalikes ja huvipakkuvates olukordades;
- 13) esitab küsimusi tavatoimingute kohta ja vastab küsimustele, teeb ettepanekuid ja vastab teiste ettepanekutele, väljendab nõustumist või keeldumist;
- 14) kirjutab lühikesi lihtsaid sõnumeid endale olulistel teemadel;
- 15) kirjutab sidusat teksti oma eluoluga seotud teemadel;
- 16) paneb kuulmise järgi kirja lühikest lihtsat infot;
- 17) valdab tavaolukordades suhtlemisel vajalikku põhisõnavara;
- 18) tuletab konteksti põhjal mõne tundmatu sõna tähenduse;
- 19) kasutab grammatika põhitarindeid tuttavas olukorras üldjoontes arusaadavalt;
- 20) hääldab sõnu ja lauseid piisavalt selgelt ja arusaadavalt.

• Õppesisu ja õpitulemused 1. klassis

Õppesisu	Taotletavad õppetulemused
Mina ja teised. Enese, pereliikmete, kaaslaste ja sõprade tutvustamine ning kirjeldamine.	Nimetab oma sugu (poiss, tüdruk); oskab tervitada, jätta hüvasti; oskab jutustada oma perest: nimed, kes on peres; oskab öelda kas tal on sõber või ei ole; oskab öelda oma sõbra nime.
Kodu ja lähiümbrus. Kodukoht; kodukoha loodus; kodused toimingud; perekondlikud sündmused.	Oskab öelda, kus me elame (linnas või maal, mis linnas); teab loomade (kass, koer, orav, hunt, rebane, siil) nimetusi; oskab kirjutada tähtpäevakaarti; oskab jutustada ilmast; teab mööbli nimetusi (kapp, laud, tool,

ERAKOOL INTELLEKT

	voodi, diivan, vaip, riul, sein); oskab öelda, mis on toas, klassis; oskab nimetada joonistatud pildi järgi kodus olevaid esemeid.
Eesti ja maailm. Suuremad linnad; aastaring; rahvakalendri tähtpäevad.	Teab rahvussümboolikat (rahvuslill - rukkilill, rahuskivi - paekivi, rahvuslind suitsupääsuke, lipp, vapp, vapil on kolm sinist lõvi); teab kadri- ja mardipäeva kombeid, teab, kuidas õnnitleda emasid emadepäeva puhul; oskab öelda Eesti pealinna; ütleb mis nädalapäev täna on, oli eile, on homme, mis kuu on praegu, mis aastaeg on käes; teab Eesti naaberriike.
Igapäevaelu. Õppimine ja töö. Tervis; koolipäev, koolitee.	Nimetab inimese kehaosi, näitab neid (silmad, nina, suu, hambad, kõrvad, kael, jalad, juuksed, käed); teab sõnu, mis on seotud tervise teemaga (puuviljad, juurviljad, vitamiinid, sidrun); teab toiduaineid (suhkur, sool, juust, vorst, leib, sai, piim, keefir, tomat, porgand, sibul, kurk, banaan, õun, pirn); võib öelda mis meeldib/ mis ei meeldi, mis on kasulik; teab ebatervislikku toitu (pitsa, koogid, sool, suhkur, kommid, hamburger); teab liiklusvahendeid (buss, auto, tramm, troll, jalgrattas); teab kes on jalakäija ja jalgrattur, tutvub ohutu liiklemisega; ütleb kuidas läheb kooli; teab õppeainete nimetusi (eesti keel, vene keel, matemaatika, tööõpetus, kunst, kehaline kasvatus); loetleb kooliaineid, mis neist meeldivad/ei meeldi, mis on lemmiktund; teab õpilaste töövahendeid (pliiatsid, pinal, päevik, ranits, liim, õpik, joonlaud, käärid); oskab öelda mis tal kaasas on (loetleb).
Vaba aeg. Lemmiktegevused, mängude käsklused ja juhendid.	Nimetab mis mänguasjad tal on ja oskab mängida mitut keelemängu; teab koolivaheaja tegevusi, vaba aja tegevusi. (puhkan, mängin palli, suusatan, kelgutan, uisutan, teen lumememme, mängin hokit).

Keeleteadmised

HÄÄLDUS: Eestikeelsete sõnade hääldamine; lühikese ja pika hääliku eristamine; raskemate häälikute (e, õ, ä, ö, ü) hääldamine. **KÄÄNDSÕNA:** Käändsõnade kasutus ainsuses ja mitmuses, käändsõnade lõpud; käändevormid küsimuste vastustena (omandatakse kontekstis).

OMADUSSÕNA: Omadussõna ühildumine nimisõnaga (omandatakse kontekstis).

ARVSÕNA: Põhiarvsõnad 1-12. **ASESÕNA:** Isikulised asesõnad, näitavad (see, need), küsivad asesõnad (kes, mis, mitu, missugune). **MÄÄRSÕNA:** Kohta (siin, seal) ja hulka (palju, vähe)

ERAKOOL INTELLEKT

näitavad määrsonad. PÖÖRDSÕNA: Pöördsonade lõpud, pöördvormid olevikus (omandatakse kontekstis). LAUSEÕPETUS: Jaatav ja eitav lihtlause. ÕIGEKIRI: Tähestik, joonistähed. Hääliku ja tähe vaheline seos. Silpide ja üksikute sõnade kirjutamine.

Õppetegevused

1. klassis kasutatakse aktiivselt häälega lugemist, ära kirja tegemist ning mudeli järgi kirjutamist, laulude ja luuletuste esitamist, teatud fraasile või sõnale reageerimist, rääkimist pildi alusel, joonistamist. Tundides toimub lõimimine loodusõpetusega, matemaatikaga, vene keelega, muusikaga, kunstiga, toimub koostöö Lasteraamatukoguga teemal

„Minu esimene raamat”, korraldatakse tähtpäevadega seotud klassivälist tegevust, näiteks mardi- ja kadripäeva, jõulude tähistamist, korraldatakse õpilaste loovtööde temaatilisi näitusi. Samuti viiakse läbi lõimitud tunde. Õpilane kuulab ja laulab eestikeelseid lastelaule veebileheküljel lastekas.ee, lahendab ristsõnu. Õpitavad teadmised, oskused ja hoiakud loovad eeldused vastutustundliku ning säästva suhtumise kujunemiseks oma elukeskkonda ning eetiliste, moraalsete ja esteetiliste aspektide arvestamiseks igapäevaelu probleemide lahendamisel.

• Õppesisu ja õpitulemused 2. klassis

Õppesisu	Taotletavad õppetulemused
Mina ja teised. Enese, pereliikmete, kaaslaste ja sõprade tutvustamine ning kirjeldamine.	Oskab jutustada oma perest: nimed, kes on peres; Oskab kirjeldada pereliikmete välimust, iseloomujooni; Oskab tervitada, hüvasti jätta; Oskab öelda kas, tal on sõber või ei ole; Oskab öelda oma sõbra nime; Oskab nimetada riideid; Oskab kirjeldada sõbra välimust, iseloomujooni.
Kodu ja lähiümbrus. Kodukoht; kodukoha loodus; kodused toimingud; perekondlikud sündmused.	Oskab öelda, kus me elame (linnas või maal, mis linnas); Teab koduloomade (kass, koer) ja metsloomade (orav, hunt, rebane, siil) nimetusi; Teab puu- ja juurviljade nimetusi ainsuses ja mitmuses (õun- õunad, pirn- pirnid, kirss- kirsid; kartul- kartulid, porgand -porgandid); Teab, mis ilm on sügisel, talvel, kevadel; Oskab jutustada ilmast; Teab puude nimetusi (kuusk, tamm, kask); Oskab kirjutada tähtpäevakaarti; Teab mööbli nimetusi (kapp, laud, tool, voodi, diivan, vaip, riul, sein); Oskab öelda, mis on toas, klassis; Oskab joonistatud pildi järgi nimetada kodus olevaid esemeid.

ERAKOOL INTELEKT

<p>Eesti ja maailm. Suuremad linnad; aastaring; rahvakalendri tähtpäevad. Eesti naaberrigid.</p>	<p>Teab rahvussümboolikat (rahvuslill- rukkilill, rahuskivi- paekivi, rahvuslind – suitsupääsuke, lipp, vapp, vapil on kolm sinist lõvi); Teab kadri- ja mardipäeva kombeid, teab, kuidas õnnitleda emasid ja isasid tähtpäeva puhul; Teab Eesti pealinna; Ütleb, mis nädalapäev täna on, oli eile, on homme, mis kuu on praegu, mis aastaaeg, mis on lemmikaastaaeg; Teab sügiskuude, talvekuude, kevadkuude, suvekuude nimetusi; Teab Eesti naaberriike.</p>
<p>Igapäevaelu. Õppimine ja töö. Tervis; koolipäev, koolitee.</p>	<p>Teab kellaage (täistund ja pooltund, veerand ja kolmveerand); Oskab oma tervise eest hoolitseda (silmad, hambad); Teab, mida tuleb teha, et olla terve; Teab, mis on tervislik toitumine; Teab inimese kehaosi, näitab neid (silmad, nina, suu, hambad, kõrvad, kael, jalad, juuksed, käed); Teab tervislikke toite; Teab, mis on kasulik; Teab, mis toidud on ebatervislikud (pitsa, koogid, sool, suhkur, kommid, hamburger); Teab liiklusvahendite nimetusi (buss, auto, tramm, troll, jalgrattas). Teab turvalise liiklemise reegleid; Ütleb kuidas läheb kooli; Teab õppeainete nimetusi (eesti keel, vene keel, matemaatika, tööõpetus, kunst, kehaline kasvatus); Loetleb kooliaineid, mis neist meeldivad/ei meeldi, mis on lemmiktund; Teab õpilaste töövahendeid (pliiatsid, pinal, päevik, ranits, liim, õpik, joonlaud, käärid); Oskab öelda, kus ja mitmendas klassis õpib.</p>
<p>Vaba aeg. Lemmiktegevused, mängude käsklused ja juhendid.</p>	<p>Teab mänguasjade nimetusi; Oskab mängida mitu keelemängu; Teab koolivaheaja tegevusi, vaba aja tegevusi; Oskab öelda, mida teeb sügisel, talvel, kevadel ja suvel.</p>

Keeleteadmised

HÄÄLDUS: Eestikeelsete sõnade hääldamine; lühikese ja pika hääliku eristamine; raskemate häälikute (e, õ, ä, ö, ü) hääldamine. **KÄÄNDSÕNA:** Käändsõnade kasutus ainsuses ja mitmuses, käändsõnade lõpud; käänevormid õpitud sõnadest vastustena küsimustele kus? kuhu? kellele? Millele? kellega? millega?(omandatakse kontekstis). **OMADUSSÕNA:** Omadussõnaühildumine nimisõnaga (omandatakse kontekstis).

ERAKOOL INTELLEKT

ARVSÕNA: Põhiarvsõnad 1-20. ASESÕNA: Isikulised asesõnad, näitavad (see, need), küsivad asesõnad. MÄÄRSÕNA: Kohta (siin, seal), hulka (palju, vähe, mitu), intensiivsust (väga) näitavad mäarsõnad. KAASSÕNA: All, alla; peale, peal; juurde, juures; üle (omandatakse sõnavara kaudu). PÖÖRDSÕNA: Pöördõnade lõpud, pöördvormid olevikus; eitav ja jaatav kõne; käskiva kõneviisi 2. pööre. LAUSEÕPETUS: Jaatav ja eitav lihtlause; väit-, küsi-, käsk- ja hüüdlause; lauselõpumärgid. SÕNAMOODUSTUS: Liitsõnad. ÕIGEKIRI: Eesti kirjatähed. Tähtede ühendamine. Lausete kirjutamine. Algustähe kirjutamine.

Õppetegevused

2. klassis kasutatakse aktiivselt häälega lugemist, ära kirja tegemist ning mudeli järgi kirjutamist, laulude ja luuletuste esitamist, teatud fraasile või sõnale reageerimist, rääkimist pildi alusel, joonistamist. Tundides toimub lõimimine loodusõpetusega, matemaatikaga, vene keelega, muusikaga, kunstiga, toimub koostöö Lasteraamatukoguga teemal

„Muinasjutud eesti keeles”, korraldatakse tähtpäevadega seotud klassivälisest tegevust, näiteks mardi- ja kadripäeva, jõulude tähistamist, korraldatakse õpilaste loovtööde temaatilisi näitusi. Samuti viiakse läbi lõimitud tunde. Õpilane kuulab ja laulab eestikeelseid lastelaule veebileheküljel lastekas.ee, lahendab ristsõnu. Õpitavad teadmised, oskused ja hoiakud loovad eeldused vastutustundliku ning säästva suhtumise kujunemiseks oma elukeskkonda ning eetiliste, moraalsete ja esteetiliste aspektide arvestamiseks igapäevaelu probleemide lahendamisel.

• Õppesisu ja õpitulemused 3. klassis

Õppesisu	Taotletavad õpitulemused
Mina ja teised. Enese, pereliikmete, kaaslaste ja sõprade tutvustamine ning kirjeldamine.	Oskab jutustada oma perest: nimed, kes on peres, oskab kirjeldada pereliikmete välimust, iseloomujooni; Oskab tervitada, jätta hüvasti; Oskab kirjeldada sõbra välimust, iseloomujooni; Oskab öelda, mida teevad koos; Oskab kirjutada kirja sõbrale plaani järgi;
Kodu ja lähiümbus. Kodukoht; kodukoha loodus; kodused toimingud; perekondlikud sündmused.	Teab paigalindude ja rändlindude nimetusi; Teab taluloomade (lammas, kits, hobune, lehm, siga) ja kodulindude (part, hani, kukk, kana, tibud) nimetusi; Teab, kuidas nende eest hoolitseda; Teab loomi, kes elavad loomaaias; Oskab eristada lilli, köögivilju, puid, loomi; Teab elu maal ja linnas; Oskab jutustada, missugune ilm on sügisel, talvel, kevadel ja suvel;
Eesti ja maailm. Suuremad linnad; aastaring; rahvakalendri tähtpäevad. Naaberriigid; pealinnad, põhirahvused, keel.	Teab rahvussümboolikat (rahvuslill -rukkilill, rahvuskivi- paekivi, rahvuslind- suitsupääsuke, lipp, vapp, vapil on kolm sinist lõvi); Teab eesti linnade nimetusi (Tallinn, Narva, Tartu, Pärnu, Haapsalu, Viljandi, Võru, Kuressaare); Teab kadri- ja mardipäeva kombeid; Teab, kuidas õnnitleda emasid ja isasid tähtpäeva puhul; Teab jõulude kombeid;

ERAKOOL INTELLEKT

	<p>Teab Eesti pealinna; Teab, mis nädalapäev täna on, oli eile, on homme, mis kuu on praegu, mis aastaaeg, mis on lemmikaastaag; Teab sügiskuude, talvekuude, kevadkuude, suvekuude nimetusi; Oskab iseloomustada erinevaid aastaage õpitud sõnavara raames; Räägib põnevatest paikadest; Oskab jutustada Venemaast, Lätist, Soomest, Rootsist; Räägib erinevate riikide kultuurist ja sümbolitest.</p>
<p>Igapäevaelu. Õppimine ja töö. Tervis; koolipäev, koolitee.</p>	<p>Teab, kus ja kuidas võib õppida; Teab kellaega (täistund ja pooltund, veerand ja kolmveerand); Õpib planeerima oma aega; Teab, mida tuleb teha, et olla terve, kuidas hoolitseda oma tervise eest; Teab, mis toit on tervislik ja mis toit on kahjulik; Õpib koostama päevamenüüd; Teab turvalise liiklemise reegleid; Ütleb kuidas läheb kooli; Teab kooliaineid, mis neist meeldivad/ei meeldi, mis on lemmiktund; Teab õpilaste töövahendeid (pliiatsid, pinal, päevik, ranits, liim, õpik, joonlaud, käärid); Oskab öelda, kus ja mitmendas klassis õpib;</p>
<p>Vaba aeg. Lemmiktegevused, mängude käsklused ja juhendid.</p>	<p>Teab Eno Raua loomingu; Teab Leelo Tungla loomingu; Oskab öelda, mida teevad tüdrukud ja poisid; Oskab jutustada koolivaheaja/vaba aja tegevustest; Oskab öelda, mida teeb ja tegi sügisel, talvel, kevadel ja suvel.</p>

Keeleteadmised

HÄÄLDUS: Eestikeelsete sõnade hääldamine; lühikese ja pika hääliku eristamine; raskemate häälikute (e, õ, ä, ö, ü) hääldamine, diftongide hääldamine. Häälduse erinevusi eesti ja vene keeles. **KÄÄNDSÕNA:** Käändsõnade kasutus ainsuses ja mitmuses, käändsõnade lõpud; käändevormid õpitud sõnadestvastustena küsimustele kus? kuhu? kellel? millel? kellele? millele? kellega? millega?(omandatakse kontekstis). **OMADUSSÕNA:** Omadussõna ühildumine nimisõnaga (omandatakse kontekstis). **ARVSÕNA:** Põhiarvsõnad 1-100, järgarvsõnad 1-31, arvsõnad 1-10kõigis käänetes küsimuste vastustena (omandatakse kontekstis). **ASESÕNA:** Isikulised asesõnad, näitavad (see, need), küsivad asesõnad (kes, mis, mitu, mitmes, missugune). **MÄÄRSÕNA:** Kohta (siin, seal, kus), hulka (palju, vähe, mitu), intensiivsust (väga)näitavad mäarsõnad. **KAASSÕNA:** All, alla, alt; peale, peal, pealt; juurde, juures, juurest; ette, ees, eest; taha, taga, tagant; üle, kõrval, mööda, ääres, väljas, vastu, vahel, sees, läbi, ümber, koos, otsas, ilma (omandatakse sõnavara kaudu). **PÖÖRDSÕNA:** Pöördõnade lõpud, pöördvormid olevikus ja minevikus; eitav ja jaatav

ERAKOOL INTELEKT

kõne; käskiva kõneviisi 2. pööre, tegevusnimed (omandatakse kontekstis). LAUSEÕPETUS: Jaatav ja eitav lihtlause; väit-, küsi-,käsk- ja hüüdlause; lauselõpumärgid.

SÕNAMOODUSTUS: Liitsõnad. ÕIGEKIRI: Eesti kirjatähed. Lausete kirjutamine. Õpitud liitsõnade õigekiri. Diftongide õigekiri. Koma sidesõna sest ees. Sõnade poolitamine.

Õppetegevused

3. klassis kasutatakse aktiivselt häälega lugemist, ära kirja tegemist ning mudeli järgi kirjutamist, laulude ja luuletuste esitamist, teatud fraasile või sõnale reageerimist, rääkimist pildi alusel, joonistamist, tundides toimub lõimumine loodusõpetusega, matemaatikaga, vene keelega, muusikaga, kunstiga, toimub koostöö Lasteraamatukoguga teemal „Muinasjutud eesti keeles”, viiakse läbi projektid (Minu pere, elukutsed, minu lemmikloom jne.), korraldatakse tähtpäevadega seotud klassivälisist tegevust, näiteks mardi- ja kadripäeva, jõulude tähistamist, korraldatakse õpilaste loovtööde temaatilisi näitusi. Samuti viiakse läbi lõimitud tunde. Õpilane kuulab ja laulab eestikeelseid lastelaule veebilehel lastekas.ee, lahendab ristsõnu. Õpitavad teadmised, oskused ja hoiakud loovad eeldused vastutustundliku ning säästva suhtumise kujunemiseks oma elukeskkonda ning eetiliste, moraalsete ja esteetiliste aspektide arvestamiseks igapäevaelu probleemide lahendamisel.

II kooliaste

Õpilane:

- 1) tuleb toime igapäevastes suhtlusolukordades;
- 2) saab aru lühematest lihtsamatest teadetest, sõnumitest, juhistest ja kirjadest;
- 3) saab aru tuttava sisu ja selge ülesehitusega suulistest ja kirjalikest meediatekstidest;
- 4) saab aru eakohase eestikeelse filmi põhisisust;
- 5) leiab ja mõistab asjakohast teavet tarbetekstidest, näiteks teated, kirjad, voldikud, kuulutused, reklaamid, juhised, hoiatused jmt;
- 6) loeb eakohast ilukirjandusteksti ja mõistab selle põhisisu;
- 7) leiab vajalikku teavet trüki- ja veebisõnastikest ning teatmeteostest;
- 8) räägib lihtsate seostatud lausetega tuttavatel teemadel;
- 9) vestleb kaaslastega, esitab küsimusi ja vastab neile;
- 10) jagab lihtsamaid juhiseid, teeb ettepanekuid ja vastab neile;
- 11) kirjeldab sündmusi, olukordi, kohti, tegevusi ja inimesi;
- 12) väljendab ja selgitab oma vajadusi, soove ja emotsioone, tuleb toime igapäevaelu olukordades;
- 13) vahendab raamatu või filmi põhisisu ning väljendab oma muljeid ja mõtteid;
- 14) avaldab arvamust tuttavatel teemal ja põhjendab oma seisukohta;
- 15) kirjutab ja täidab lihtsamaid tarbetekste, nagu kutse, sõnum, e-kiri, avaldus, ankeet;
- 16) kirjutab kirjeldavaid ja jutustavaid tekste tuttavatel teemadel;
- 17) valdab põhisõnavara, vajaduse korral lihtsustab sõnumit või sõnastab oma teksti ümber;
- 18) tuletab konteksti põhjal sõnade tähendusi;
- 19) kasutab grammatika põhitarindeid võrdlemisi korrektselt;
- 20) hääldab sõnu ja lauseid üldiselt selgelt ja arusaadavalt.

ERAKOOL INTELEKT

• Õppesisu ja õpitulemused 4. klassis

Õppesisu	Taotletavad õppetulemused
Mina ja teised. Suhtlemine pereliikmete ja kaaslastega.	Jutustab endast ja oma perekonnaliikmetest; Oskab nimetada perekonnaliikmete sünnipäevi; Räägib, kellena töötavad ja millega tegelevad vanemad.
Kodu ja lähiümbrus. Kodu kirjeldamine; avalikud kohad; lemmikloomad; töövahendid ja kohustused kodus; sündmused peres;	Nimetab mööbliesemeid ning kirjeldab oma kodu; Jutustab oma kohustustest ning tööst kodus; Oskab nimetada kooliasju ning räägib, kuidas ta neid kasutab; Vestleb pere traditsioonidest ja pidupäevadest; Nimetab loomaaia loomi ja linde ning oskab oma lemmikloomast jutustada; Oskab koostada kõnet kohvikus ja poes.
Kodukoht Eesti. Eesti geograafiline asukoht; ilm; riigi- ja rahvussümboolika; riigipühad ja riiklikud tähtpäevad; üldrahvalikud sündmused.	Nimetab Eesti linnu; Kirjeldab oma kodukohta õpitud sõnavara piires; Teab Eesti rahvussümboolikat; Oskab nimetada riiklikke tähtpäevi; Räägib erinevate kuude ilmast.
Igapäevaelu. Õppimine ja töö. Turvaline liiklemine; tee küsimine ja juhatamine; päeva planeerimine; ametid ja töökohad.	Teab turvalise liiklemise reegleid; Oskab küsida ning juhatada teed; Teab transpordivahendite nimetusi; Oskab ametite ja töökohtade nimetusi; Jutustab oma tunniplaani ning päeva tegevustest.
Vaba aeg. Kooliväliline tegevus; huvid; lugemiseelistused; perepuhkus; aastaajad ja puhkus; sportlikud tegevused.	Jutustab oma lemmiktegevustest, huvidest ning huviringidest; Oskab oma lemmikraamatust jutustada; Teab Eesti kirjanikke; Koostab kahekõnet raamatukogus; Oskab nimetada aastaegade nimetusi ning mida sel aastaajal saab teha; Teatab, kus ta tahab suvel puhata ja miks.

Keeleteadmised

HÄÄLDUS: Võõr- ja laensõnade hääldamine. Häälduse erinevusi eesti ja vene keeles.
KÄÄNDSÕNA: Käänete moodustamine. Käänete kasutus. Käänevorm õpitud sõnadest vastusena küsimusele kuhu? kus? kust? kellele? kellelt? kellega? Osastav koos sihilise verbiga (joonistan mida? näen keda?) õpitud sõnadest. **OMADUSSÕNA:** Kesk- ja ülivõrre.
ARVSÕNA: Põhi- ja järgarvsõnade kasutus (1-100). **ASESÕNA:** Isikuliste asesõnade käänamine, vastused küsimustele kes? kelle? keda? kellel? kellele? kellega? Näitav asesõna (see, need). **PÖÖRDSÕNA:** Tüvevariantide kasutamine aegade ja kõneviisi moodustamisel. Ülevaate loomine tegusõna muutumisest olevikus, pööramine lihtminevikus, jaatav ja eitav kõne õpitavatest tegusõnadest. Käskiv kõneviis. Tegusõnade rektsioon (vanuseastme sõnavara piires). **SÕNAMOODUSTUS:** Tähtsamad tuletusliited ja tuletiste tähendus.

ERAKOOL INTELLEKT

ÕIGEKIRI: Lühikeste ja pikkade täis- ja kaashäälikutega k, p, õigekiri, liitsõnade õigekiri, koma sidesõnade et, sest, aga ees, sõnade poolitamine.

Õppetegevused

4. klassis kasutatakse aktiivselt häälega lugemist, ära kirja tegemist ning mudeli järgi kirjutamist, ristsõnade lahendamist, laulude ja luuletuste esitamist, teatud fraasile või sõnale reageerimist, rääkimist pildi alusel, eakohase teksti lugemist ja selle põhjal ülesande täitmist, järjestusülesandeid. Tundides koostatakse kollaaži, presentatsiooni. Kirjutatakse kirja, kuulutust ajakirja, täidetakse ankeeti. Tundides toimub lõimimine loodusõpetusega, matemaatikaga, vene keelega, muusikaga, kunstiga. Samuti viiakse läbi lõimitud tunde, läbi viiakse projektid (minu lemmik laulja/näitleja, kaubamaja, erinevad riigid ja rahvused jne.), korraldatakse tähtpäevadega seotud klassiväline tegevus, näiteks mardi- ja kadripäeva, jõulude tähistamine, korraldatakse õpilaste loovtööde temaatilisi näitusi, lahendatakse ristsõnu. Õpitavad teadmised, oskused ja hoiakud loovad eeldused vastutustundliku ning säästva suhtumise kujunemiseks oma elukeskkonda ning eetiliste, moraalsete ja esteetiliste aspektide arvestamiseks igapäevaelu probleemide lahendamisel.

• Õppesisu ja õpitulemused 5. klassis

Õppesisu	Taotletavad õppetulemused
<p>Mina ja teised. Meenutame suve; Koolitarkust ostmas; Uus õpilane; Võimed; inimestevahelised suhted; virtuaalne suhtlemine; suhtlemine pereliikmete ja kaaslastega; viisakusväljendid.</p>	<p>Oskab kirjutada õpetajale e-kirja. Nimetab vähemalt kolme asja, mis teda rõõmustavad, kirjeldab ühte toredat päeva; Kirjutab oma sõbrast, räägib, mida ta peab sõbra kohta tähtsaks; Teab, kuidas tutvustada sõpra; Nimetab vähemalt 5 asja, mida ta koos sõbraga saab teha;</p>
<p>Kodu ja lähiümbrus. Mina ja minu kodu: 1. Tule mulle külla! 2. Minu perekond 3. Minu koduke on tilluke 4. Vennad ja õed. Rõõmud ja mured 5. Isadepäev 6. Sõidame vanaemale appi! 7. Kool pole ainult koolimaja. Kodu ja lähiümbruse korrashoid; käitumine koduümbruses ja looduses, keskkonnasäästlikkus, turvalisus; peretraditsioonid; Elu linnas ja maal; kodu kirjeldamine; avalikud kohad; lemmikloomad; töövahendid ja kohustused kodus; rõõmsad ja kurvad sündmused peres.</p>	<p>Oskab jutustada oma elutähtsatest sündmustest, nimetada vähemalt viit rõõmsat ja kurba sündmust inimese elus; oskab kirjeldada tuba, nimetada linna- ja maakodu / linna- ja maakooli erinevusi, nimetada vähemalt viit asja, mida tahab oma koju / kooli; oskab kirjeldada oma isa välimust, võrrelda isasid, kirjutada õnnitluskaarti.</p>

ERAKOOL INTELLEKT

<p>Kodukoht Eesti. 1. Suvest sügisesse; 2. Sõidame mööda Eestimaad; 3. Klassiekskursioon; Eesti geograafiline kaart; haldusjaotus; ilm; looduskaitse; Eesti vaatamisväärsused.</p>	<p>Oskab jutustada Eesti geograafilisest asukohast, eesti maakondadest, Eesti suvepaikade otsimisest, sõidumarsruutide väljatöötamisest maakaardi põhjal, rääkida ekskursioonimarsruudist, iseloomustada eesti kliimat.</p>
<p>Riigid ja nende kultuur. 1. Eesti ja naabermaad; 2. Euroopa Euroopa riigid; pealinnad, põhirahvused, keel, kultuuritavad, huvipakkuvad paigad, muuseumid; eakohased aktuaalsed ühiskondlikud teemad.</p>	<p>Teab Eesti naaberriike, nende pealinnu, riigikeeli, Euroopa kuningriike ja nende pealinnu, oskab rääkida riikide kultuuritavadest ja huvipakkuvatest paikadest.</p>
<p>Igapäeva elu. Õppimine ja töö. 1. Rõõmuga kooli; 2. Mida on koolis mõnus teha; 3. Lähme koos kooli! 4. Sügis meie sees. Tervislik eluviis; raha; arstiabi; edasiõppimine; õpilasvahetus; huvirühmad koolis; meedia ja reklaam.</p>	<p>Nimetab 3 põhjust, miks on vaja õppida, räägib, mida tehakse tundides, mis aitab ja segab õppimist; Oskab jutustada päevaplaanist; oskab kirjeldada oma enesetunnet.</p>
<p>Vaba aeg. 1. Suvest sügisesse; 2. Talv; 3. Minu sõber raamat; 4. Vaba aeg on lahe aeg; 5. Kevad; 6. Suvele vastu. Kooliväline tegevus; huvid; laagrid; lugemiseelistused; perepuhkus; aastaajad ja puhkus; spordialad ja sportlikud tegevused; Ettevalmistus reisiks ja reisimise viisid; reiseid teistesse maadesse; vaba aja veetmise viisid.</p>	<p>Oskab kirjeldada vaba aja veetmise võimalusi erinevatel aastaegadel; Räägib oma pere ja klassikaaslaste lugemiseelistustest; Oskab rääkida kogudest ja kogumisest; toa- ja õuemängudest; nukkudest, mänguasjadest ja muuseumist.</p>

Keeleteadmised

HÄÄLDUS: Võõr- ja laensõnade hääldamine; häälduse erinevusi eesti ja vene keeles.

KÄÄNDSÕNA: Käänete kasutamine ainsuses ja mitmuses, käändsõnade lõpud; käändevormid küsimuste vastustena (omandatakse kontekstis). **OMADUSSÕNA:** kesk- ja ülivõrre. Põhi- ja järgarvsõnade kasutus (100–1000). Enesekohased, näitavad, vastastikused, umbmäärased asesõnad, asesõnade kasutamine. **PÖÖRDSÕNA:**

Tüvevariantide kasutamine aegade ja kõneviiside moodustamisel. Minevik, käskiv ja tingiv kõneviis; tegevusnimede kasutus, ühend- ja väljendverbid. Tegusõnade rektsioon.

SÕNAMOODUSTUS: Tähtsamad tuletusliited ja tuletiste tähendus. **LAUSEÕPETUS:**

Lihtlause laiendamine; sidesõnaga liitlause, sõnajärg lauses. **ÕIGEKIRI:** Lühikeste ja pikkade täis- ning kaashäälikute, k, p, õigekiri, liitsõnadeõigekiri, koma sidesõnade et, sest, aga, kui, ees.

Õppetegevused

5. klassis kasutatakse aktiivselt häälega lugemist, ära kirja tegemist ning mudeli järgi kirjutamist, ristsõnade lahendamist, laulude ja luuletuste esitamist, teatud fraasile või sõnale reageerimist, rääkimist pildi alusel, eakohase teksti lugemist ja selle põhjal ülesande täitmist, järjestusülesandeid. Tundides koostatakse kollaaži,

ERAKOOL INTELLEKT

presentatsiooni. Kirjutatakse kirja, kuulutust ajakirja, täidetakse ankeeti. Tundides toimub lõimimine loodusõpetusega, matemaatikaga, vene keelga, muusikaga, kunstiga. Samuti viiakse läbi lõimitud tunde, läbi viiakse projektid (minu lemmik laulja/näitleja, kaubamaja, erinevad riigid ja rahvused jne.), korraldatakse tähtpäevadega seotud klassiväline tegevus, näiteks mardi- ja kadripäeva, jõulude tähistamine, korraldatakse õpilaste loovtööde temaatilisi näitus lahendatakse ristsõnu. Õpitavad teadmised, oskused ja hoiakud loovad eeldused vastutustundliku ning säästva suhtumise kujunemiseks oma elukeskkonda ning eetiliste, moraalsete ja esteetiliste aspektide arvestamiseks igapäevaelu probleemide lahendamisel.

• Õppesisu ja õpitulemused 6. klassis

Õppesisu	Õpitulemused
1. Mina ja teised Ütle, kes on su sõbrad. Sõbra välimus ja riietus. Kuidas sõpra iseloomustada? Kuidas sõpra ära tunda?	Õpilane oskab ennast kirjeldada, mõõta; avaldab oma arvamust kaasõpilase kohta; annab hinnangut inimeste käitumisele ja tegudele; kirjeldab inimeste käitumist; kommenteerib oma seisukohta. Annab hinnangu inimeste käitumisele ja tegudele, kirjeldab inimeste käitumist.
2. Kodu ja lähiümbrus Mida teha prügiga? Reis tulevikku. Tehnikaimed. Klassiekskursioon. Minu sõber – lemmikloom.	Teab vähemalt kümnet elektriga töötavat kodumasinat. Kirjeldab Eesti paiku, kus õpilane on ise käinud. Teab matka liike. Teab, kuidas elavad loomad ja oskab leida temaatilist infot, töötada rühmas.
3. Kodukoht Eesti. Klassiekskursioon. Otepää on talvepealinn ja suusakuurort. Minu sõber – lemmikloom.	Õpilane oskab kirjeldada Eesti paiku, kus õpilane on ise käinud. Teab, kuidas käituda looduskaitsealal. Oskab võrrelda loomi. Kirjeldab maastikku.
4. Riigid ja nende kultuur. Muusikal on mitu palet. Kontsert kutsub kuulama. Lähme laulupeole!	Teab kolme suuremat Eesti teatrit ja oma kodukohale kõige lähemat teatrit. Oskab rääkida laulupeo traditsioonist Eestis; On võimeline jutustama oma lemmikmuusikast, lauljast.
5. Igapäeva elu. Õppimine ja töö. Kas koolis peab olema vahva? Kuidas olla koolis tubli? Klassiõhtu. Kui tunnid on lõppenud. Pere tööd ja tegemised. Pidupäevad ja argipäevad.	Teab, kuidas saab oma koolipäeva paremaks muuta, annab soovitusi ja väljendab käsku, põhjendab, miks koolipäev meeldib või ei meeldi. Teab keeleõppimise võtteid, oskab nõu anda, kuidas keelt õppida. Oskab jutustada, kuidas toimub klassiõhtu ja kes millega tegeleb; räägib sellest, millega tegeleb pärast kooli. Oskab edastada visiitkaardi järgi inimese tööalast infot (kus, kellena, mis kellast mis kellani töötab). Oskab rääkida argipäeva tegemistes (ostude tegemisest, juuksuri juures käimisest).

ERAKOOL INTELEKT

6. Vaba aeg . Kas sa teed sporti? Meil oli spordipäev. Kohtume Eesti spordimuuseumis. Tippспортlased – kes nad on?	Õpilane oskab jutustada suhtumisest spordisse, väljendada oma arvamust ja põhjendada seda; rääkida spordipäevast oma koolis; teha esitlust eesti tippспортlastest.
--	--

Keeleteadmised

HÄÄLDUS: Võõr- ja laensõnade hääldamine; häälduse erinevusi eesti ja vene keeles.

KÄÄNDSÕNA: Tüvevariantide kasutamine käänete moodustamisel, käänete kasutus.

OMADUSSÕNA: omadussõna lauses täiendi ja öeldistäitena, ühildumine. Kesk- ja

ülivõrre. ARVSÕNA: Põhi- ja järgarvsõnade kasutus (100-1000). ASESÕNA:

Enesekohased, näitavad, vastastikused, umbmäärased asesõnad, asesõnade kasutus.

PÖÖRDSÕNA: Tüvevariantide kasutamine aegade ja kõneviiside moodustamisel.

Minevik, käskiv ja kindel kõneviis; umbisikulise tegumoe kasutus; tegevusnimede

kasutus, ühend- ja väljendverbid. Sagedasemate tegusõnade rektsioon.

SÕNAMOODUSTUS. Tähtsamad tuletusliited ja tuletise tähendus.

LAUSEÕPETUS. Lihtlausete laiendamine; sidesõnaga liitlause, sõnajärg lauses.

Õppetegevus

6. klassis kasutatakse aktiivselt rühma- ja paaristööd kahekõnede koostamiseks ja esitamiseks, tundides toimub lõimumine loodusõpetusega, matemaatikaga, venekeelega, muusikaga, kunstiga, toimub koostöö Lasteraamatukoguga teemal „Eesti lastekirjanike”, Põlevkivimuuseumiga, «Valge saaliga», korraldatakse tähtpäevadega seotud klassiväline tegevus, näiteks mardi- ja kadripäeva, jõulude tähistamine, korraldatakse õpilaste loovtööde temaatilisi näitusi, õpilased osalevad koolidevahelises projektis „Oska öelda „ei”, õpilased teevad esitlusi Eesti paikadest, elukutsetest, külastavad Tartu AHHA-keskust, kasutavad internetti otsides vajalikku infot ning uurivad ilmajaama prognoosi. Samuti viiakse läbi lõimitud tunde, kirjutab reisijutte, loeb muinasjutte eesti keeles, loeb osalistega teksti antud teemal, tunnis täidab temaatilisi teste, koostab ristsõnu. Õpitavad teadmised, oskused ja hoiakud loovad eeldused vastutustundliku ning säästva suhtumise kujunemiseks oma elukeskkonda ning eetiliste, moraalsete ja esteetiliste aspektide arvestamiseks igapäevaelu probleemide lahendamisel.

III kooliaste

Õpilane:

- 1) kasutab teadlikult eesti keele oskuse arendamiseks keelekeskkonna võimalusi;
- 2) saab aru erisuguse pikkuse ja keerukusega suuliste tekstide põhisisust;
- 3) jälgib vilunud kõnelejate elavat mõttevahetust ning saab aru selgelt struktureeritud diskussioonist;
- 4) jälgib eakohaseid ettekandeid ja esitlusi, leiab infot ja teeb kokkuvõtte;
- 5) saab aru enamikust suulistest ja kirjalikest üldkeelsetest tarbe- ja meediatekstidest;
- 6) jälgib ja mõistab eakohaste arvamuse- ja probleemartiklite arutluskäiku;
- 7) loeb eakohaseid eri žanris ilukirjandustekste, analüüsib nende sisu ja mõistab sõnumit;
- 8) suhtleb ettevalmistuseta küllaltki ladusalt, väljendab oma seisukohti, tundeid ja soove, reageerib kaaslaste jutule;
- 9) osaleb arutelus, väljendub selgelt ja üksikasjalikult mitmesugustel teemadel, esitab argumentide ja näidetega toetatud seisukohti ja põhjendusi;
- 10) peab selgelt struktureeritud ettekande, toob esile olulisemad seisukohad ning poolt- ja vastuargumentid;
- 11) kirjutab eri tüüpi tarbetekste, näiteks avaldus, motivatsioonikiri, elulookirjeldus, seletuskiri, e-kiri, ning vormistab need korrektselt;
- 12) kirjutab jutustavaid ja kirjeldavaid tekste nii realistlikus kui ka fantastilises laadis;
- 13) kirjutab arutlevaid tekste, esitab poolt- ja vastuargumente, toob näiteid ning sõnastab

ERAKOOL INTELLEKT

kokkuvõtte;

- 14) kirjutab raamatu-, filmi- või teatriarvustuse;
- 15) valdab üldsõnavara, väljendub selgelt, täpselt ja varieeruvalt;
- 16) valdab grammatika tarindeid;
- 17) hääldab sõnu ja lauseid selgelt ja loomulikult;
- 18) arvestab keeleliste vahendite valikul suhtluse eesmärki, partnerit ja olukorda;
- 19) ühendab lausungid selgelt ja loogiliselt sidusaks tekstiks, liigendab teksti lõikudeks;
- 20) järgib õigekirjareegleid.

• Õppesisu ja õpitulemused 7. klassis

Õppesisu	Õpitulemused
<p>Mina ja teised Mina ja teised Arvamused meeldivast inimesest</p> <p>Tugevused ja nõrkused</p>	<p>Õpilane oskab rääkida noorte probleemidest, oskab kasutada õiget lauseehitust. Õpilane teab missugused probleemid võivad olla laste ja vanemate vahel.</p> <p>Oskab kriitiliselt analüüsida oma tugevusi ja nõrkusi, rääkida nendest.</p>
Kiri ja e- kiri	Õpilane oskab vormistada kirjaümbriku nõuetekohaselt, oskab mõista ja kasutada lühendeid, oskab kirja kirjutada.
<p>Kodu ja lähiümbrus. Sünnipäev on tore päev</p>	Õpilane oskab kirjutada eesti keeles küllakutset, oskab rääkida oma sünnipäevast, oskab moodustada ja kasutada lihtminevikku. Õpilane teab, kuidas esitada ja vormistada kutset, kuidas erineval viisil sünnipäeva pidada.
<p>Igal linnul oma pesa armas Mis koduümbruses rõõmustab, mis häirib?</p>	Õpilane oskab võrrelda elu linnas ja maal, oskab tuua välja oma kodukoha eelised ja puudused, oskab kasutada teatud tegusõnadega õiget käänet. Õpilane teab missugused on linna- ja missugused maaelu head ja halvad küljed, teab, mis meeldib linna- ja mis maalapsele.
Korralagedus kodus Kaubatutvustus	Õpilane oskab lugeda kasutusjuhendit, oskab anda käske, oskab rääkida erinevatest kodutöödest. Õpilane teab, kuidas leida kasutusjuhendist olulist ja teab kodumasinat nimetusi eesti keeles.
Loodus ja meie Kuidas lill välja näeb?	Õpilane oskab saada aru ilmatest, oskab rääkida ilmast. Õpilane teab, missuguseid loodusnähtusi võib Eestis esineda.
<p>Kodukoht Eesti. Kodukoha muistend Eesti rahvarõivad</p>	Õpilane oskab jutustada lugu ühe oma kodukoha vaatamisväärsuse kohta, oskab kasutada sidesõnu lauses õigesti. Õpilane teab, mis on muistend, teab Eestimaa paikadega seotud lugusid.
<p>Riigid ja nende kultuur. Leiutised meil ja mujal</p>	Õpilane oskab kasutada liht- ja täismineviku, oskab jutustada leiutistest. Õpilane teab, mis on leiutis, missuguseid leiutisi on Eestis ja mujal maailmas tehtud.

ERAKOOL INTELLEKT

Igapäevaelu. Õppimine ja töö. Meie igapäevane toidulaud ja vitamiinid Terve olla on moodne Ilu meie sees ja meie ümber	Õpilane oskab kasutada asensõnu, oskab koostada tervislikku menüüd. Õpilane teab missuguseid vitamiine sisaldavad igapäevased toiduained, missugused on tervislikud toiduained.
Sport on vahva	Õpilane oskab rääkida spordist ja sportlastest, oskab esitada küsimusi spordi ja sportlaste kohta, oskab rääkida sellest, mis kasu toob sport ja miks on vaja spordiga tegeleda.
Vaba aeg. Millega sõidame?	Õpilane oskab mõtteskeemi lugeda, oskab moodustada ja kasutada jutustamisel umbisikulise tegumoe lihtminevikku. Õpilane teab, kuidas on muutunud inimese liikumisvõimalused ajaloo jooksul.

Keeleteadmised

HÄÄLDUS: Pea- ja kõrvalrõhk. **KÄÄNDSÕNA:** Nimi-, omadus-, arv- ja asesõnade süsteemne käsitlus ja käänete funktsioonid, omastav ja osastav kääne koos sihilise verbiga õpitud sõnadest. Ühildumine. **PÖÖRDSÕNA:** Pöördsõnade süsteemne käsitlus, kõneviisid, kesksõnad, tegumoed. Rektsioon.

SÕNAMOODUSTUS: Tuletusliidete tähendus ja kasutus, fraseologismid.

LAUSEÕPETUS: Sõnajärg. Liitlause kasutamine. **ÕIGEKIRI:** Kokku kirjutuse, algustähe, isikunimedede, enimkasutatavate lühendite õigekiri; kirjavahemärgid lauses.

Õppetegevused

7. klassis aktiivselt kasutatakse rühma- ja paaristööd kahekõnede koostamiseks ja esitamiseks, tundides toimub lõimumine loodusõpetusega, matemaatikaga, vene keelega, muusikaga, kunstiga, toimub koostöö Lasteraamatukoguga teemal „Eesti lastekirjanikud”, korraldatakse tähtpäevadega seotud klassiväline tegevus, näiteks mardija kadripäeva, jõulude tähistamine, korraldatakse õpilaste loovtööde temaatilisi näitusi, õpilased teevad esitlusi Eesti paikadest, elukutsetest, külastavad Tartu AHHA-keskust, kasutavad internetti otsides vajalikku infot ning uurivad ilmajaama prognoosi. Kirjutavad reisijutte, loevad muinasjutte eesti keeles, loevad osalistega teksti antud teemal, täidavad temaatilisi teste, koostavad ristsõnu. Õpitavad teadmised, oskused ja hoiakud loovad eeldused vastutustundliku ning säästva suhtumise kujunemiseks oma elukeskkonda ning eetiliste, moraalse ja esteetiliste aspektide arvestamiseks igapäevaelu probleemide lahendamisel.

• Õppesisu ja õpitulemused 8. klassis

Õppesisu	Õpitulemused
Mina ja teised Oleme nii sarnased. Kas sina teeksid nii? Tugevused ja nõrkused	Õpilane oskab iseloomustada ennast ja teisi inimesi; oskab väljendada oma tundeid Õpilane teab viisakusväljendeid ja oskab neid kasutada. Õpilane oskab küsida ja luba anda ning teab kuidas keelduda. Oskab kriitiliselt analüüsida oma tugevusi ja nõrkusi, teha eneseanalüüsi.
Kodu ja lähiümbrus Minu ümbrus Mida sina teeksid?	Õpilane teab, kuidas on vaja prügi sorteerida; õpilane oskab nimetada keskkonnasäästlikke tegevusi, oskab hoida loodust.

ERAKOOL INTELEKT

Kodukoht Eesti Tähtsad asjad.	Õpilane oskab öelda, mis on inimese jaoks oluline, oskab esitada küsimusi tõekspidamiste ja väärtuste selgitamiseks;
Riigid ja nende kultuur Kuulsaid inimesi Saladuslikud ehitised	Õpilane teab fakte Eesti ja maailma kuulsate inimeste kohta, kuulsusega kaasnevaid häid ja halbu külgi. Õpilane teab Eesti ja maailma huvitavaid ehitisi, oskab neid kirjeldada.
Igapäevaelu. Õppimine ja töö Lapsed ja probleemid Liikuvad pildid	Õpilane teab noorte probleeme, oskab neid probleeme lahendada. Õpilane oskab kirjeldada filmi tegemisega seotud ameteid.
Vaba aeg Värvid ja mood Meelelahutus ja vaba aeg Helisev muusika Ekstreemsport Võõras linnas Kuhu Eestis minna?	Õpilane oskab väljendada ja põhjendada oma arvamust moe teemal. Õpilane oskab rääkida, kuidas noored veedavad oma vaba aega, oskavad nimetada meelelahutusüritusi, oskavad leida infot internetist. Oskab võrrelda oma kultuuri teiste kultuuridega. Õpilane oskab nimetada muusikastiilide eestikeelseid nimetusi, oskab võrrelda maailma nimetustega, teab fakte Eesti lauljatest. Õpilane teab ekstreemspordiliike, oskab neid kirjeldada, väljendada oma arvamust, teab, missugune ekstreemsport on levinud Eestis ja maailmas. Õpilane oskab küsida ja juhatada teed, oskab lugeda kaarti, leida infot internetist. Õpilane teab Eesti saartel puhkamise võimalustest, oskab valida reisi- ja matkavarustust, oskab kirjutada kirja oma reisist.

Keeleteadmised

HÄÄLDUS: Vajaduse korral häälduse korrigeerimine: rõhk, palatalisatsioon, intonatsioon. **KÄÄNDSÕNA:** Nimi-, omadus-, arv- ja asesõnade süsteemne käsitus ja käänete funktsioonid, omastav ja osastav kääne koos sihilise verbiga õpitud sõnadest.

Ühildumine. Nimede ja võõrsõnade käänamine; omadussõna võrdlusastmed.

PÖÖRDSÕNA: Pöördsõnade süsteemne käsitus, kõneviisid, kesksõnad, tegumoed, pöördsõnade käändelised vormid. Rektsioon.

SÕNAMOODUSTUS: Tuletusliidete tähendus ja kasutus, fraseologismid.

LAUSEÕPETUS: Sõnajärg. Liitlause kasutamine. Otsekõne. **ÕIGEKIRI:** Kokkukirjutuse, algustähe, isikunimede, enamkasutatavate lühendite õigekiri; kirjavahemärgid lauses.

Õppetegevused

8. klassis kasutatakse aktiivselt rühma- ja paaristööd kahekõnede koostamiseks ja esitamiseks, tundides toimub lõimumine loodusõpetusega, matemaatikaga, venekeelega, muusikaga, kunstiga, toimub koostöö Lasteraamatukoguga teemal „Eesti kirjanikud”, korraldatakse tähtpäevadega seotud klassiväline tegevus, näiteks mardi- ja kadripäeva, jõulude tähistamine, iseseisvuspäeva tähistamine ning kodanikupäeva tähistamine, korraldatakse õpilaste loovtööde temaatilisi näitusi. Õpilased teevad esitlusi Eesti paikadest, elukutsetest, külastavad Tartu AHHA- keskust, kasutavad internetti otsides vajalikku infot, kirjutavad reisijutte, loevad muinasjutte eesti keeles, esitavad osalistega teksti antud teemal, täidavad temaatilisi teste, koostavad ristsõnu. Õpitavad teadmised, oskused ja hoiakud loovad eeldused vastutustundliku ning säästva suhtumise kujunemiseks oma elukeskkonda ning eetiliste, moraalsete ja esteetiliste aspektide arvestamiseks igapäevaelu probleemide lahendamisel.

Õpilane loeb lühemaid nii kohandatud kui ka autentseid eakohaseid ilukirjandus-, teabe-, tarbe- ja meediatekste. Kirjutamisoskuse arendamiseks kasutatakse erinevat liiki lühemaid ja pikemaid loovtöid.

• **Õppesisu ja õpitulemused 9. klassis**

Õppesisu	Õpitulemused
Mina ja teised Võimed. Inimestevahelised suhted Virtuaalne suhtlemine Tugevused ja nõrkused	Mõistab kõike olulist endale tuttavalt teemal; mõistab jutustavat laadi teksti põhiideed ning suudab jälgida sündmuste arengut; oskab rääkida oma kogemustest ja kavatsustest; oskab kirjutada õpitud teemadel lühikesi jutustavat laadi tekste (nt isiklik kiri, e-kiri, blogi); suhtleb on-line-vestluses (nt MSN). Oskab kriitiliselt analüüsida oma tugevusi ja nõrkusi, teha eneseanalüüsi, omab ettekujutust töövestlusest, teab kuidas selleks valmistuda.
Kodu ja lähiümbrus Kodu ja lähiümbruse korrashoid	Mõistab kõike olulist endale tuttavalt teemal; mõistab jutustavat laadi teksti põhiideed; kasutab õpitud väljendeid ja lausemalle õigesti;
Käitumine kodu-ümbruses ja looduses Keskkonnasäästlikkus Turvalisus Peretraditsioonid	oskab kasutada teksti sidumise võtteid (sidesõnad, asesõnad).
Eesti Eesti geograafiline kaart Haldusjaotus Looduskaitse Eesti vaatamisväärsused	On omandanud teadmised Eesti kultuuriloost; loeb ja mõistab erinevate paikade infovoldikuid; suudab leida vajalikku infot teatmeteostest ja internetist; oskab kasutada kakskeelseid tõlkesõnastikke; kasutab õpitud väljendeid ja lausemalle õigesti; oskab kirjutada õpitud teemadel tekste (nt isiklik kiri, e-kiri, blogi); suhtleb on-line-vestluses (nt MSN).
Riigid ja nende kultuur Maailmajaod Maailma riigid Riikide looduslik ja kultuuriline eripära Looduskaunid kohad Loodusnähtused	Mõistab kõike olulist endale tuttavalt teemal; oskab koostada lihtsat teksti tuttavalt teemal; suudab leida vajalikku infot teatmeteostest ja internetist; oskab kasutada kakskeelseid tõlkesõnastikke oskab kasutada sidesõnu ja asesõnu; oskab kasutada tüüpkeelendeid.
Igapäeva elu. Õppimine ja töö Tervislik eluviis Raha Hädaolukorrad Arstiabi Edasiõppimine Õpilasvahetus Huvirühmad koolis Meedia ja reklaam	Mõistab kõike olulist endale tuttavalt teemal; oskab koostada lihtsat teksti; töötab iseseisvalt, paaris ja rühmas; mõistab jutustavat laadi teksti põhiideed; on võimeline avaldama arvamust, koostab erinevaid tarbetekste (nt teadaanne, kuulutus); suhtleb on-line-vestluses (nt MSN).
Vaba aeg Ettevalmistus reisiks ja reisimise viisid. Reisid teistesse maadesse Vaba aja veetmise viisid.	Oskab koostada lihtsat teksti; loeb ja mõistab faktipõhiseid tekste (nt kirjad, infovoldikud, kasutusjuhendid); mõistab teksti põhiideed; oskab kirjutada õpitud teemadel lühikesi tekste (nt isiklik kiri, e-kiri, blogi); koostab erinevaid tarbetekste (nt teadaanne, kuulutus); suhtleb on-line-vestluses (nt MSN).

ERAKOOL INTELLEKT

Keeleteadmised

HÄÄLDUS: Pea- ja kõrvalrõhk. KÄÄNDSÕNA: Käändsõna käänamise kordamine. Sihitise käänded ainsuses. Mitmuse käänete moodustamise kordamine. Mitmuse osastav. Sihitise käänded mitmuses. Nimisõnade kokku- ja lahkukirjutamine. Omadussõnade antonüümid. ne-, lik-, kas-liitega omadussõnade käänamine.

PÖÖRDSÕNA: Astmevaheldus tegusõnades. tud-kesksõna moodustamine ja kasutamine. nud- ja tud-kesksõna eristamine kõnes. Isikuline ja umbisikuline tegumood. Tegusõna käändelised vormid. v- ja tav-kesksõnad. mata-vormi moodustamine. Ma- ja da-infinitiivi kasutamine.

Rektsioon. SO: Liitsõnad. Fraseologismid. Tuletusliidete tähendus ja kasutus.

LAUSEÕPETUS: Aluse ja öeldise järjekord lauses. Liitlause kasutamine. ÕIGEKIRI: Kokku kirjutuse, algustähe, isikunimede, lühendite õigekiri. Kirjavahemärgid lauses.

Õppetegevus

9. klassis kasutatakse aktiivselt rühma- ja paaristööd kahekõnede koostamiseks ja esitamiseks, tundides toimub lõimumine loodusõpetusega, matemaatikaga, venekeelega, muusikaga, kunstiga, toimub koostöö Lasteraamatukoguga teemal „Eesti kirjanikud”, korraldatakse tähtpäevadega seotud klassiväline tegevus, näiteks jõulude tähistamine, iseseisvuspäeva tähistamine ning kodanikupäeva tähistamine, korraldatakse õpilaste loovtööde temaatilisi näitusi, õpilased teevad esitlusi Eesti paikadest, elukutsetest, külastavad Tartu AHHA-keskust, kasutavad interneti otsides vajalikku infot.

Õpitavad teadmised, oskused ja hoiakud loovad eeldused vastutustundliku ning säästva suhtumise kujunemiseks oma elukeskkonda ning eetiliste, moraalsete ja esteetiliste aspektide arvestamiseks igapäevaelu probleemide lahendamisel.

Õpilane loeb lühemaid nii kohandatud kui ka autentseid eakohaseid ilukirjandus-, teabe-, tarbe- ja meediatekste. Kirjutamisoskuse arendamiseks kasutatakse erinevat liiki lühemaid ja pikemaid loovtöid.

2.1.3. Hindamine (sh kujundav hindamine)

Õpilaste õpijõudlust hinnatakse järjepidevalt kõikides õppeainetes. Hinne ja/või sõnaline hinnang iseloomustab õpilaste teadmiste-oskuste vastavust taotletavatele õpitulemustele.

Hindamisel lähtutakse vastavatest põhikooli riikliku õppekava ja kooli õppekava üldosa sätetest.

Õpilane õpib koostöös kaaslaste ja õpetajaga seadma endale õpieesmärke ning andma hinnangut oma teadmistele ja oskustele

Hinnatakse õpilase teadmisi ja oskusi suuliste vastuste (esituste), kirjalike ja/või praktiliste tööde ning praktiliste tegevuste alusel, arvestades õpilase teadmiste ja oskuste vastavust ainekavas taotletavatele õpitulemustele. Õpitulemusi hinnatakse sõnaliste hinnangute ja numbriliste hinnetega. Õpitulemuste kontrollimise vormid on mitmekesised ning vastavuses õpitulemustega. Õpilane teab, mida ja millal hinnatakse, mis hindamisvahendeid kasutatakse ning mis on hindamise kriteeriumid.

Hindesüsteem:

Õpilaste teadmisi, oskusi ja vilumusi hinnatakse viiepallisüsteemis, kus hinne «5» on «väga hea», «4» – «hea», «3» – «rahuldav», «2» – «puudulik» ja «1» – «nõrk». Hindamisel viie palli süsteemis:

- hindega „5” ehk „väga hea” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused vastavad õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele täiel määral ja ületavad neid;
- hindega „4” ehk „hea” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused vastavad üldiselt õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele;
- hindega „3” ehk „rahuldav” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused võimaldavad põhikooli õpilasel

ERAKOOL INTELEKT

edasi õppida või kooli lõpetada ilma, et tal tekiks olulisi raskusi hakkamasaamisel edasisel õppimisel või edasises elus;

- hindegaga „2” ehk „puudulik” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava teemaatika õpitulemuste saavutatust, kui põhikooli õpilase areng nende õpitulemuste osas on toimunud, aga ei võimalda oluliste raskusteta hakkamasaamist edasisel õppimisel või edasises elus.
- hindegaga „1” ehk „nõrk” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava teemaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused ei võimalda põhikooli õpilasel oluliste raskusteta hakkamasaamist edasisel õppimisel või edasises elus ning kui õpilase areng nende õpitulemuste osas puudub.

Viie palli süsteemis hinnatavate kirjalike tööde koostamisel ja hindamisel lähtutakse põhimõttest, et kui kasutatakse punktiarvestust, koostatakse tööd nii, et hindegaga „5” hinnatakse õpilast, kes on saavutanud 90–100% maksimaalsest võimalikust punktide arvust, hindegaga „4” 75–89%, hindegaga „3” 50–74%, hindegaga „2” 20–49% ning hindegaga „1” 0–19%.

Individaalse õppekava rakendamise korral toimub hindamine selles kirjeldatud nõuete alusel.

Hindamine I kooliastmes

I kooliastmes hinnatakse põhiliselt õpilase kuulatud tekstist arusaamist ja suulist väljendusoskust. Hinnates kasutatakse sõnalisi hinnanguid, mis toovad esile õpilase tugevused ja edusammud. Puudustele juhib õpetaja tähelepanu taktitundeliselt.

Õpilane õpib õpetaja juhendamisel ise oma tööle hinnangut andma. Õppetöö vältel toob ta koostöös õpetajaga esile:

- oskused ja teadmised, mis ta on enda arvates hästi omandanud;
 - oskused või teadmised, mille omandamiseks peab ta veel tööd tegema.
3. klassis antakse õpilastele sõnaline hinnang. Hinnanguga “VÄGA HEA” hinnatakse õpilast, kes osaleb tunnis ja vestluses aktiivselt, saab aru küsimustest ja vastab neile õigesti. Hinnanguga “HEA” hinnatakse õpilast, kes ei ole küsimustele vastamises eriti aktiivne, kellel esineb vastamisel raskusi, kuid samas püüab tunnist osa võtta. Hinnanguga “RAHULDAV” hinnatakse õpilast, kes on vestluses passiivne, vastab küsimustele osaliselt ja vajab pidevalt õpetaja abi.
- klassis hinnatakse kirjutamis-, lugemis- ja kõneoskust. Hindamisel arvestatakse omandatud teadmiste ja oskuste mahtu, vastuste täpsust ja loogilist seotust, vigade arvu ja liiki, kirjalikke ja suuliseid vastuseid, praktilisi ja loovtöid. Arvestatakse õpilaste temperamendi tüüpi ja teisi individuaalseid omadusi. Hinnatakse nii suulist kui kirjalikku vastust. Hindamisele kuuluvad õpilase sõnavara, oskus vastata küsimustele ja oskus neid esitada, suuline ümberjutustamine. Oluline on hääldamine ja kõnetakt.
 - klassis parandatakse kõik vead õpilase vihikus ja/või töövihikus, see eeldab vihikute regulaarset kontrolli. Hinnatakse kirjutamis-, lugemis- ja kõneoskust. Hindamisele kuuluvad õpilase sõnavara, oskus vastata küsimustele ja neid esitada, suuline ümberjutustamine. Oluline on hääldamine ja kõnetakt.

Kirjalike tööde hindamine (test, etteütlus): 100 – 90 % ”5”, 89 – 75 % ”4”, 74 – 50 % “3”, 49 – 20 % “2”, 0 – 19 % “1”.

Hindamine II kooliastmes

II kooliastmes hinnatakse kõiki osaoskusi kas eraldi või lõimitult.

Hindamisel arvestatakse omandatud teadmiste ja oskuste mahtu, vastuste täpsust ja loogilist seotust; vigade arvu ja liiki, kirjalikke ja suuliseid vastuseid, praktilisi ning loovtöid.

Arvestatakse õpilase temperamendi tüüpi ja teisi individuaalseid omadusi. Kirjalike ülesannete täitmise hindamisel arvestatakse grammatikareeglite tundmist ja kasutamist, õigekirja vilumusi, tööde valmistamise oskust.

Kõne hindamisel hinnatakse õpilase sõnavara, oskust erinevates kõnesituatsioonides toime

ERAKOOL INTELLEKT

tulla, oma mõtete edastamist. Oluline on hääldamine, kõnetakt ja lausete koostamine.

Hindamine III kooliastmes

III kooliastmes hinnatakse kõiki osaoskusi kas eraldi või integreeritult.

Igal õppeperioodil saab õpilane tagasisidet kas suulise või kirjaliku sõnalise hinnangu või hindevormis kõigi osaoskuste kohta.

Hindamiskriteeriumid

Kirjaliku töö hindamine	<p>5 – kirjutis on õige pikkusega ja sidus, sõnavara on ulatuslik, esineb üksikuid grammatikavigu; valdab tarbekeele struktuure.</p> <p>4 - kirjutis on õige pikkusega ja üsna sidus, sõnavara on piisav, esineb grammatikavigu, mis ei sega mõttest arusaamist; valdab tarbekeele struktuure.</p> <p>3 - kirjutis on õige pikkusega ja piisavalt sidus, sõnavara on piiratud, esineb grammatikavigu, mis häirivad kohati mõttest arusaamist; valdab tarbekeele struktuure.</p> <p>2 - kirjutis ei ole õige pikkusega, laused on seosetud, sõnavara on ebapiisav, grammatika tundmine on puudulik</p>
Suulise töö hindamine	<p>5 – kõne on piisavalt sujuv, sõnavara ülesande täitmiseks piisav, grammatika piisavalt korrektne</p> <p>4 – kõne pole päris sujuv, sõnavaras esineb mõningaid lünki, on märgatavaid grammatikavigu, kuid suudab selgelt edasi anda öeldu sisu;</p> <p>3 – kõne pole sujuv, sõnavara on piiratud, esineb häirivaid grammatikavigu, kuid öeldu üldmõte on arusaadav</p> <p>2 – kõne on seosetu, sõnavara praktiliselt puudub, grammatika tundmine on puudulik.</p>
Testide hindamine	<p>100% - 90% - „5” 89% - 75% - „4” 74% – 50% - „3” 49 – 20 % “2”, 0 – 19 % “1”.</p>

3.1.2. Diferentseerimise süsteem

Nõrkade võimetega laste õpetamine:

Eesmärk: luua õpilasele võimete arengu võimalusi oma võimete kohaselt, tagada õpilaste ainepädevus.

- Kasutada tundides mõtteskeeme või piltlikku materjali;
- Õpilase õpihuvi hoidmine;
- Tagada laste vaimne, hingeline ja füüsiline tasakaal;
- Kasutada ülesandeid erineva raskusastmega;
- Luua õpitegevuses kindel rütm, mis annab lapsele turvatunde;
- Pidevalt arendada õpilase kõnet suuliste harjutustega;
- Kontrolltööde eelnev harjutamine ja läbi töötamine;
- Kasutada abimaterjale võtmetega.

Õpilastele, kes vajab õpiabi korraldada konsulteerimise ajad, mille käigus nad saavad vajalikke teadmisi õppeaine kohta.

Kõrgetasemeliste võimetega laste õpetamine:

Eesmärk: luua lisatingimused lapse võimete igakülgeks arenemiseks.

- Kasutada lisamaterjale.
- Kasutada võistluselemente.
- Kasutada diferentseeritud ülesandeid.
- Kasutada klassivälisest lugemist.
- Kasutada tehnilisi õppevahendeid õppimises.
- Innustada osalema riiklikes ja linna kooliolümpiaadides ja konkurssides.

3.1.3. Füüsiline õpikeskkond

Õpet korraldatakse vajadusel rühmades.

Õpe korraldatakse klassis, kus on keeleõppe eesmärkide saavutamist toetav ruumikujundus koos vajaliku õppematerjali (näitlikku materjali), sisustuse ja tehniliste abivahenditega. Õppe- ja kasvatustöös kasutatavate ruumide sisustus ja kujundus ning õppevara on tervislikud, turvalised ja esteetiliselt. Õpilasi juhendatakse koolis ja väljaspool kooli tervislikult ja ohutusnõudeid järgides õppima. Õppetöös kasutatakse õppevara, sh õppekirjandust, mis vastab antud vanuserühma õpilaste võimetele ning pakub võimalusi õppimise individualiseerimiseks. Õpilastele tagatakse õppimiseks vajaliku õppevara kättesaadavus ning internetiühendusega arvuti kasutamise võimalus vähemalt õppetöös vajalikus mahus. Õppe- ja kasvatustöös rakendatakse info- ja kommunikatsioonitehnoloogial põhinevaid õppematerjale ja -vahendeid ning õpilastel aidatakse kujundada oskused ja harjumused nende õppimisel kasutamiseks.

Hariduslike erivajadustega õpilaste jaoks sobiva õpikeskkonna kujundamisel lähtub kool asjaomaste ekspertide soovitudest. Haridusliku erivajadusega õpilasele koolis loodavad tingimused toetavad tema võimetekohast ja mitmekülgselt arengut ja väarikust ning võimaldavad õppe- ja kasvatustöös osalemise.

Selliste tingimuste loomine hõlmab:

- spetsiaalse õppevara, aparatuuri ja tööviiside kasutamist;
- kooli hoone ja sisseseade kohandamist;
- täiendavat õpetajate või muude spetsialistide kaasamist õpilase või klassi (õpperühma) õppetegevuste läbiviimisel;
- kooli töötajate osalemist õpilasele teiste asutuste poolt korraldatud ravi või rehabilitatsiooni läbiviimisel,
- õpilasele täiendava õpetuse korraldamist;
- õpilase erivajadusest lähtuvat koostööd lapsevanemaga ja tema nõustamist;
- kooli personali ja kaasõpilaste teavitamist ja nõustamist.

ERAKOOL INTELLEKT

3.1.4. Lõiming

Erakoolis Intellekt korraldatakse õppekäike, ekskursioone, pakutakse õpilasele võimalusi osaleda koolisestes, maakondlikes, üle-eestilistes ja rahvusvahelistes projektides ning simulatsioonimängudes.

Tunnivälised ja ülekoollised projektid kavandatakse pedagoogide poolt koostöös iga õppeaasta alguseks. Need kajastuvad kooli üldtööplaanis ning üldtööplaanist tulenevalt õpetajate töökavades. I kooliastmes on tunniväliste projektide läbiviimise eesmärgiks mängulisus ja ühistegevusele suunatud tegevuste kaudu õpitud keele praktiseerimine.

Ainekava arvestab teadmisi, mida õpilane saab õpitava keele maa ja kultuuri kohta teiste ainevaldkondade kaudu. Eesti keeles teise keelena kasutatavad materjalid täiendavad teadmisi, mida õpilane omandab teistes õppeainetes, andes õpilasele keelelised vahendid erinevate valdkondadega seonduvate teemade käsitlemiseks.

Eesti keele oskus võimaldab muu hulgas õppijale ligipääsu lisateabe allikatele (teatmeteosed, eestikeelne kirjandus, internet jt), toetades sel moel materjali otsimist mõne teise õppeaine jaoks. Antud aine haakub kirjanduse, ühiskonnaõpetuse-, ajaloo- geograafia-, loodusõpetuse-, bioloogia-, tehnoloogia-, inimeseõpetuse-, muusika- ning kunstiõpetuse teemadega. Kunstipädevusega puututakse kokku eri maade kultuurisaavutusi tundma õppides ning teemade (nt „Riigid ja nende kultuur“, „Vaba aeg“) ja vahetute kunstielamuste kaudu (kino, teater, kontserdid, muusika, näitused, muuseumid jmt). Tehnoloogiapädevus areneb arvutit kasutades. Arvuti on eesti keeles nii erinevate tööde tegemise kui ka suhtlus- ja info otsimise vahend. Loodusteaduslik pädevus teostub erinevate teemavaldkondade ja nendes kasutatavate alustekstide kaudu.

3.1.5. Läbivad teemad

Eesti keele teise keelena aine kajastab erinevates kooliastmes õpieesmärke ja teemasid, mis toetavad õpilase algatusvõimet, mõtteaktiivsust ning läbivate teemade omandamist, kasutades selleks sobivaid (autentseid) alustekste ning erinevaid pädevusi arendavaid töömeetodeid.

Läbiv teema	Õpilasel kujundavad oskused ja teadmised	Meetod
Kultuuriline identiteet	Teab eesti rahvakalendri tähtpäevi, huvitub Eesti kultuurist. Teab Eesti riigi sümboleid. Lugupidavalt suhtub teiste kultuuride esindajatesse ning nende tavadesse, õpib ning väärtustab oma ja teiste kultuuride pärandit ja eripära.	Koostöö raamatukogu- ja muuseumiga, tähtpäevadega seotud klassivälise tegevus, õpilaste loovtööd, projektid.
Elukestev õpe ja karjääri planeerimine	Oskab koostada lühidialooge kaupluses, apteegis, arsti juures, juuksuris, kohvikus jne Nimetab elukutseid ja ameteid. Teab, kes kus töötab ja mida tehakse. Oskab täita isiklikku ankeeti. Arendab õpioskust, koostööoskust, suhtlemisoskust. Kujundab põhilisi õpioskusi, empaatiavõimet ning suhtlemis- ja enesekontrollioskusi.	Rollimängud, rühmatöö, klassivälise tegevus, projektid, integreeritud tunnid, tunnid õues

ERAKOOL INTELLEKT

<p>Teabekeskond, tehnoloogiaja innovatsioon</p>	<p>Oskab leida infot Internetist ja kasutada IKT vahendeid teema materjali õppimisel. Kirjeldab oma tegevust teabekeskonnas. Mõistab millised seaduspärasused kehtivad privaates ja millised avalikus ruumis.</p>	<p>Esitlused, e-õppekeskkonna kasutamine, rühmatöö, klassiväline tegevus, projektid.</p>
<p>Tervis ja ohutus</p>	<p>Teab oma isikuandmeid (elukoht, aadress, telefoninumber, kool, klass). Oskab rääkida tervislikust eluviisist. Oskab kirjutada seletust. Oskab kirjeldada oma terviseseisundit. Oskab hoiatada oma sõpra ohu eest. Oskab arsti koju kutsuda. Oskab helistada hädaabinumbrile, paluda abi ja kirjeldada olukorda. Oskab käituda tänaval ja transpordis. Omandab eakohased teadmised ja oskused (füüsiline tervis, vaimne, emotsionaalne ja sotsiaalne).</p>	<p>Rollimängud, rühmatöö, klassiväline tegevus, projektid, integreeritud tunnid, paaristöö.</p>
<p>Keskond ja jätkusuutlik areng</p>	<p>Oskab kasutada kaarti, rääkida Eesti asukohast, ilmast, riigi- ja rahvussümboolikast, riigipühadest ja tähtpäevadest jne Saab aru loodusest kui terviksüsteemist, igapäevaelu nähtustest.</p>	<p>Koostöö raamatukogu-ja muuseumiga, tähtpäevadega seotud klassiväline tegevus, õpilaste loovtööd, projektid,</p>
<p>Väärtused ja kõlblus</p>	<p>Peab lugu teiste inimeste arvamusest, on valmis koostööks. Tunnustab väärtusi, kõlbelisi ja viisakusreegleid. Järgib kollektiivi käitumisreegleid. Oskab käituda koolis ja teistes asutustes(muuseum, teater, kultuurimaja jne).</p>	<p>Rollimängud, rühmatöö, klassiväline tegevus, projektid, integreeritud tunnid.</p>

ERAKOOL INTELEKT

3.2. Keeleoskustasemed A1.1.- C1
Osaoskuste õpitulemused

	KUULAMINE	LUGEMINE	RÄÄKIMINE	KIRJUTAMINE	GRAMMATIKA KORREKTSUS
A1.1	Tunneb väga aeglaselt ja selges sidusas kõnes ära õpitud sõnad ja fraasid; arusaamist toetab pildimaterjal. Reageerib pöördumistele adekvaatselt (nt tervitused, tööjuhised). Tunneb rahvusvaheliselt kasutatavaid lähedase hääldusega sõnu (nt kohv, hamburger, film, takso).	Tunneb õpitava keele tähemärke. Tunneb tekstis ära tuttavad nimed, sõnad (sh rahvusvaheliselt kasutatavad) ja fraasid. Loeb sõnu, fraase ja lauseid õpitud sõnavara ulatuses; arusaamist võib toetada pildimaterjal.	Oskab vastata väga lihtsatele küsimustele ning esitada samalaadseid küsimusi õpitud sõnavara ja lausemallide piires. Vajab vestluskaaslase abi, võib toetuda emakeelele ja žestidele.	Tunneb õpitava keele kirjatähti, valdab kirjatehnikat, oskab õpitud fraase ja lauseid ümber kirjutada (ära kirjutada). Oskab kirjutada isikuandmeid (nt vihiku peale). Koostab lühikesi lauseid õpitud mallide alusel.	Kasutab üksikuid õpitud tarindeid ja
A1.2	Saab aru selgelt hääldatud fraasidest, lausetest ja tuttava situatsiooniga seotud lühikestest dialoogidest. Mõistab selgelt ja aeglaselt antud juhiseid ning pöördumisi. Vajab kordamist, osutamist, piltlikustamist vms.	Loeb lühikesi lihtsaid tekste (nt ürituste kavad, meilid, postkaardid, kuulutused, sildid, teeviidad, lühiankeedid, küsimustikud, -teated, -sõnumid) ja leiab neist vajaliku faktiinfo. Saab aru lihtsatest kirjalikest tööjuhistest. Lugemise tempo on väga aeglane, teksti mõistmiseks võib vaja minna korduvat lugemist. Tekstist arusaamiseks oskab kasutada õpiku sõnastikku.	Oskab lühidalt tutvustada iseennast ja oma ümbrust. Saab hakkama õpitud sõna- vara ja lausemallide piires lihtsate dialoogidega; vajab vestluskaaslase abi. Hääldusvead võivad põhjustada arusaamatusi. Kõnes esineb kordusi, katkestusi ja pause.	Oskab lühidalt kirjutada iseendast ja teisest inimesest. Oskab täita lihtsat küsimustikku. Tunneb õpitud sõnavara õigekirja. Kasutab lause alguses suurtähte ja lause lõpus õiget kirjavahemärki.	lausemalle, kuid neiski tuleb ette vigu.

ERAKOOL INTELEKT

	KUULAMINE	LUGEMINE	RÄÄKIMINE	KIRJUTAMINE	GRAMMATIKA KORREKTSUS
A2.1	Mõistab lihtsaid vestlusi ning lühikeste jutustuste, teadete ja sõnumite sisu, kui need on talle tuttavatel teemal, seotud igapäevaste tegevustega ning esitatud aeglaselt ja selgelt. Vajab kordamist ja selget hääldust.	Loeb üldkasutatava sõnavaraga lühikesi tavatekste (nt isiklikud kirjad, kuulutused, uudised, juhised, kasutusjuhendid); leiab tekstis sisalduvat infot ja saab aru teksti mõttest. Lugemise tempo on aeglane. Tekstist arusaamiseks oskab kasutada koolisõnastikku.	Oskab lühidalt kirjeldada lähiümbrust, igapäevaseid toiminguid ja inimesi. Kasutab põhisõnavara ja käibefraase, lihtsamaid grammatilisi konstruktsioone ning lausemalle. Suudab alustada ja lõpetada lühivestlust, kuid ei suuda seda juhtida. Kõne on takerduv, esineb hääldusvigu.	Koostab õpitud sõnavara piires lähiümbruse ja inimeste kirjeldusi. Kirjutab lihtsaid teateid igapäevaeluga seotud tegevustest (nt postkaart, kutse); koostab lühisõnumeid. Oskab kasutada sidesõnu ja, <i>ning jt.</i> Oskab näidise järgi koostada lühikesi tekste, abivahendina kasutab õpiku- või koolisõnastikku.	Kasutab küll õigesti mõningaid lihtsaid tarindeid, kuid teeb sageli vigu grammatika põhivaras (nt ajab segi ajavormid või eksib aluse ja öeldise ühildumisel); siiski on enamasti selge, mida ta väljendada tahab.
A2.2	Suudab jälgida enda jaoks tuttava valdkonna mõttevahetust ning eristada olulist infot. Saab aru olmesfääris kuulnud üldkeelse suhtluse sisust (nt poes, bussis, hotellis, piletilevis). Vajab sageli kuuldu täpsustamist.	Loeb lihtsaid tavatekste (nt reklaamid, menüüd, ajakavad, ohuhoiatused) tuttavatel teemadel ja saab aru neis sisalduvast infost. Suudab mõnikord aimata sõnade tähendust konteksti toel.	Oskab rääkida oma huvidest ja tegevustest. Tuleb toime olmesfääris suhtlemisega. Oskab väljendada oma suhtumist ja eelistusi. Suudab alustada, jätkata ja lõpetada vestlust tuttavatel teemal, kuid võib vajada abi. Kasutab õpitud põhisõnavara ja lausemalle valdavalt õigesti; spontaanses kõnes on vigu. Kõne on arusaadav, kuigi esineb hääldusvigu ja sõnade otsimist.	Oskab kirjutada lühikesi kirjeldavat laadi jutukesti oma kogemustest ja ümbritsevast. Koostab lihtsaid isiklikke kirju. Oskab kasutada sidesõnu <i>aga, sest, et jt.</i> Rakendab õpitud õigekirjareegleid (nt algustähe ortograafia, kirjavahemärgid).	

ERAKOOL INTELEKT

	KUULAMINE	LUGEMINE	RÄÄKIMINE	KIRJUTAMINE	GRAMMATIKA KORREKTSUS
B1.1	<p>Saab aru vahetus suhtlussituatsioonis kuuldust, kui vestlus on tuttav igapäevaeluga seotud teemal. Mõistab tele- ja raadiosaadete ning filmide sisu, kui teema on tuttav ja pakub huvi ning pilt toetab heliteksti. Saab aru loomuliku tempoga kõnest, kui hääldus on selge ja tuttav.</p>	<p>Loeb ja mõistab mõneleheküljelisi lihtsa sõnastusega faktipõhiseid tekste (nt kirjad, infovoldikud, veebiväljaanded, kasutusjuhendid). Mõistab jutustavat laadi teksti põhiideed ning suudab jälgida sündmuste arengut. Suudab leida vajalikku infot teatmeteostest ja internetist. Oskab kasutada kakskeelseid tõlkesõnastikke.</p>	<p>Oskab lihtsate seostatud lausetega rääkida oma kogemustest ja kavatsustest. Suudab lühidalt põhjendada oma seisukohti. On võimeline ühinema vestlusega ja avaldama arvamust, kui kõneaine on tuttav. Kasutab õpitud väljendeid ja lausemalle õigesti; spontaanses kõnes esineb vigu. Hääldus on selge ja kõne ladus, kuid suhtlust võib häirida ebaõige intonatsioon.</p>	<p>Oskab kirjutada õpitud teemadel lühikesi jutustavat laadi tekste, milles väljendab oma tundeid, mõtteid ja arvamusi (nt isiklik kiri, e-kiri, blogi). Koostab erinevaid tarbetekste (nt teadaanne, kuulutus). Suhtleb <i>online</i>-vestluses (nt MSN). Oskab kasutada piiratud hulgal teksti sidumise võtteid (sidesõnad, asesõnaline kordus).</p>	<p>Oskab üsna õigesti kasutada tüüpkeelendeid ja moodustusmalle. Kasutab tutavas olukorras grammatiliselt üsna õiget keelt, ehkki on märgata emakeele mõju. Tuleb ette vigu, kuid need ei takista mõistmist.</p>
B1.2	<p>Saab kuuldust aru, taipab nii peamist sõnumit kui ka üksikasju, kui räägitakse üldlevinud teemadel (nt uudistes, spordi-reportaažides, intervjuudes, ettekannetes, loengutes) ning kõne on selge ja üldkeelne.</p>	<p>Loeb ja mõistab mõneleheküljelisi selge arutlus-käiguga tekste erinevatel teemadel (nt noortele mõeldud meediatekstit, mugandatud ilukirjandustekstit). Suudab leida vajalikku infot pikemast arutlevast laadi tekstist. Kogub teemakohast infot mitmest tekstist. Kasutab erinevaid lugemisstrateegiaid (nt üld-, valiklugemine). Tekstides esitatud detailid ja nüansid võivad jääda selgusetuks.</p>	<p>Oskab edasi anda raamatu, filmi, etenduse sisu ning kirjeldada muljeid. Tuleb enamasti toime tüüpilistes suhtlusolukordades. Kasutab põhisõnavara ja sagedamini esinevaid väljendeid õigesti; keerukamate lausestruktuuride kasutamisel tuleb ette vigu. Väljendab ennast üsna vabalt, vajaduse korral küsib abi. Hääldus on selge, intonatsiooni- ja rõhuvad ei häiri suhtlust.</p>	<p>Oskab koostada eri allikatest pärineva info põhjal kokkuvõtte (nt lühiülevaade sündmustest, isikutest). Oskab kirjeldada tegelikku või kujuteldavat sündmust. Oskab isiklikus kirjas vahendada kogemusi, tundeid ja sündmusi. Oskab kirjutada õpitud teemal oma arvamust väljendava lühikirjandi. Oma mõtete või arvamuste esitamisel võib olla keelelisi ebatäpsusi, mis ei takista kirjutatu mõistmist.</p>	

ERAKOOL INTELEKT

	KUULAMINE	LUGEMINE	RÄÄKIMINE	KIRJUTAMINE	GRAMMATIKA KORREKTSUS
B2.1	Saab aru nii elavast suulisest kõnest kui ka helisalvestistest konkreetsetel ja abstraktsetel teemadel, kui kuuldu on üldkeelne ja suhtlejaid on rohkem kui kaks. Saab aru loomuliku tempoga kõnest.	Loeb ja mõistab mitmeleheküljelisi tekste (nt artiklid, ülevaated, juhendid, teatme- ja ilukirjandus), mis sisaldavad faktiinfot, arvamusi ja hoiakuid. Loeb ladusalt, lugemissõnavara on ulatuslik, kuid raskusi võib olla idioomide mõistmisega. Oskab kasutada ükskeelset seletavat sõnaraamatut.	Esitab selgeid üksikasjalikke kirjeldusi üldhuvitavatel teemadel. Oskab põhjendada ja kaitsta oma seisukohti. Oskab osaleda arutusel ja kõnevooru üle võtta. Kasutab mitmekesisist sõnavara ja väljendeid. Kasutab keerukamaid lausestruktuure, kuid neis võib esineda vigu. Kõne tempo pikemate kõnelõikude puhul üsna ühtlane; sõna- ja vormivalikuga seotud pause on vähe ning need ei sega suhtlust. Intonatsioon on enamasti loomulik.	Kirjutab seotud tekste konkreetsetel ja üldisematel teemadel (nt seletuskiri, uudis, kommentaar). Põhjendab oma seisukohti ja eesmäärke. Oskab kirjutada kirju, mis on seotud õpingute või tööga. Eristab isikliku ja ametliku kirja stiili. Oskab korduste vältimiseks väljendust varieerida (nt sünonüümid). Võib esineda ebatäpsusi lausestuses, eriti kui teema on võõras, kuid need ei sega kirjutatu mõistmist.	Valdab grammatikat küllaltki hästi. Ei tee vääritimõistmist põhjustavaid vigu. Aeg-ajalt ettetulevaid vääratusi, juhuslikke vigu ning lauseehituse apsuusi suudab enamasti ise parandada.
B2.2	Suudab jälgida abstraktset teemakäsitlust (nt vestlus, loeng, ettekanne), saab aru keeruka sisuga mõttevahetusest (nt väitlus), milles väljendavad erinevaid seisukohti. Mõistmist võivad takistada tugev taustamüra, keelenaljad, idioomid ja keerukad tarindid.	Suudab lugeda pikki ja keerukaid, sh abstraktseid tekste, leiab neist asjakohase teabe, oskab selle põhjal teha üldistusi teksti mõtte ja autori arvamuse kohta. Loeb iseseisvalt, kohandades lugemise viisi ja kiirust sõltuvalt tekstist ja lugemise eesmärgist. Raskused on idioomide ja kultuurisidusate vihjete mõistmisega.	Väljendab ennast selgelt, suudab esineda pikemate monoloogidega. Suhtleb erinevatel teemadel, oskab vestlust juhtida ja anda tagasisidet. On võimeline jälgima oma keelekasutust, vajaduse korral sõnastab öeldu ümber ja suudab parandada enamiku vigadest. Oskab valida sobiva keeleregistri. Kõnerütmit ja -tempos on tunda emakeele mõju.	Oskab kirjutada esseed: arutluskäik on loogiline, tekst sidus ja teemakohane. Oskab refereerida nii kirjalikust kui ka suulisest allikast saadud infot. Kasutab erinevaid keeleregistreid sõltuvalt adressaadist (nt eristades isikliku, poolametliku ja ametliku kirja stiili). Lausesiseseid kirjavahemärke kasutab enamasti reeglipäraselt.	

ERAKOOL INTELEKT

	KUULAMINE	LUGEMINE	RÄÄKIMINE	KIRJUTAMINE	GRAMMATIKA KORREKTSUS
CI	<p>Mõistab pingutuseta ka abstraktsetel ja tundmatutel teemadel kuuldu (nt film, pikem vestlus, vaidlus). Suudab kriitiliselt hinnata kuuldu sisu ning tõstatatud probleeme.</p> <p>Mõistmist võivad raskendada haruldased idioomid, võõras aktsent, släng või murdekeel.</p>	<p>Loeb pikki keerukaid registri ja esituslaadiga tekste.</p> <p>Loeb kriitiliselt, oskab ära tunda autori hoiakud, suhtumise ja varjatult väljendatud mõtted.</p> <p>Stiilinüanssidest, idiomaatikast ning teksti keerukatest üksikasjadest arusaamine võib nõuda kõrvalist abi (nt sõnastik, emakeelekõneleja nõuanne).</p>	<p>Väljendab ennast ladusalt ja spontaanselt. Suudab raskusteta ja täpselt oma mõtteid ning arvamusi erinevatel teemadel.</p> <p>Keelekasutus on paindlik ja loominguline. Suudab saavutada suhtluseesmärke.</p> <p>Sõnavara on rikkalik, võib esineda üksikuid vigu semantilistes seostes, reksiooni struktuurides ja sõnajärjes.</p>	<p>Oskab kirjutada põhjalikku ülevaadet mitmest allikast saadud teabe põhjal (nt retsensioon, arvustus). Suudab toimetada kirjalikke tekste.</p> <p>Oskab kirjutada loogiliselt üles ehitatud kirjeldavaid, jutustavaid ja arutlevaid tekste, mis tekitavad huvi ning mida on hea lugeda.</p> <p>Võib esineda juhuslikke õigekirja- ja interpunktsioonivigu.</p>	<p>Kasutab grammatiliselt õiget keelt, vigu tuleb ette harva ning neid on raske märgata.</p>

4. VENE KEEL

4.1. Õppeaine kirjeldus

Keeleoskus võimaldab mõista ja väärtustada rahvuskultuuri. Õpilane väärtustab vene keelt kui oma emakeelt ja kogukondliku suhtluse vahendit, mis toetab teda oma identiteedi loomisel ning teadlikuks õppijaks kujunemisel.

Vene keele hea valdamine on vene õppekeelega klassis eduka õppimise eeldus kõigis õppeainetes. Ainevaldkonna õppeained toetavad eeskätt põhikooliõpilaste emakeele- ja kirjanduspädevuse ning kommunikatiivsete oskuste arengut. Põhikoolis pannakse alus õpilaste teadmiste ja oskustele, mis hõlmavad keele variante ning lubavad tulevikus toime tulla eriliigiliste tekstide vastuvõtu ja loomisega. Neis õppeainetes omandatakse keele- ja kirjandusteadmisi ning saadakse erinevaid lugemise, kirjutamise ja suhtlemise kogemusi.

1.–4. klassis on vene keel kirjandusega lõimitud õppeaine, milles taotletakse nii keele- kui ka kirjandusõpetuse eesmärgi. Alates 5. klassist on vene keel ja kirjandus eraldi, kuid tugevasti lõimitud õppeained, mille kaudu arendatakse sihipärase lugemise, suulise keelekasutuse ja kirjutamise oskust.

I kooliastmes ja **4. klassis** keskendutakse õpilaste teadmiste ja oskuste kujundamisel nii suulisele kui ka kirjalikule keelele. Kuulamine, kuuldust arusaamine ja kõnelemine on tihedalt seotud lugemis- ja kirjutamisoskuse arendamisega. Suuline keelekasutus hõlmab siin eneseväljendust tavaolukorras ning eakohase suulise teksti mõistmist ja edastamist. Tähtis on jutustamine kuuldu, nähtu, läbielatu, loetu, pildi, pildiseeria ja ettenähtud teema põhjal. Lugemise õpetamisel arendatakse lugemistehnilist vilumust ja kujundatakse oskust loetud tekstiga jõukohaste juhiste järgi eesmärgistatult töötada. Kirjutamise õpetamisel viimistletakse kirjatahnikat, kujundatakse õigekirjaoskust õpitud keelendite piires ning arendatakse suutlikkust väljendada end loovalt ja eesmärgipäraselt. Ilukirjanduse terviktekste valib õpilane õpetaja soovitusel lugemiseks nii vene, eesti kui ka välisautoritelt, arendades oskust loetud teost tutvustada, selle põhjal jutustada ja arutleda. Tähtis on kujundada lugemisharjumust, soodustada positiivset lugemiskogemust ja pakkuda lugemisrõõmu.

II kooliastmes on eesmärk arendada õpilase lugemis- ja kirjutamisoskust, eneseväljendus- ja suhtlusoskust, selleks et edukalt sotsialiseeruda.

Suulise ja kirjaliku suhtluse juures on oluline saavutada just praktilised oskused, mis loovad õpioskuste arenguks olulise baasi. Igapäevaste ja koolikesksete suhtlustoimingute valdamine valmistab õpilast ette iseseisvaks suhtlemiseks keelekeskkonnas. Eneseväljendus, sealhulgas korrektse kirjakeele valdamine laiendab keele kasutusvaldkonda.

Teksti vastuvõtt on aluseks õpioskustele, mistõttu on siin rõhutatud just sobiva lugemisviisi valimist ja enda kui lugeja arengu suunamist. Arendada tuleb oskust leida teavet mitmesugustest veebikeskkondadest ja kasutada infoallikaid tulemuslikult, kasutades sobivaid digivahendeid ning eri strateegiaid. Oluline on eesmärgile vastavalt infot leida ja sirvida, seda hallata ja hinnata ning sellele ka viidata (autoriõigus ja litsentsid).

Tekstiloomes on rõhk kirjutamise protsessil, mitte ainult tulemusel. Tähtis on see, et õpilane järgiks kirjutamise etappe alates ettevalmistamisest kuni lõpptulemuse viimistlemiseni.

Teksti vastuvõtt ja -loome on lõimitud õigekeelsusega, see tähendab, et teksti lugemisel ja kirjutamisel juhitakse pidevalt tähelepanu keelevahenditele. Nii kujuneb õpilases esmane keeleteadlikkus. Õigekeelsusteadmise õppimisel on soovitatav kasutada elulähedasi ja õpilasele tähenduslikke tekste, sealhulgas ilukirjandustekste.

III kooliastmes taotletakse, et õpilane väljendub selgelt ja õigesti, keelenormidele vastavalt erinevates suhtlusolukordades. Tõhus ja tulemuslik suhtlemine on keeleteadmisteta võimatu.

Suulise ja kirjaliku suhtluse käigus kujundatakse praktilisi oskusi, mis loovad õpioskuste arenguks olulise põhja. Igapäevaste ja koolikesksete suhtlustoimingute valdamine valmistab õpilast ette iseseisvaks suhtlemiseks keelekeskkonnas. Eneseväljendus, sealhulgas korrektse kirjakeele valdamine laiendab keele individuaalset kasutusvaldkonda. Õpilane peab saama koolist kaasa oskuse arutleda ja selgitada oma seisukohti silmast silma, telefoni, kirja ja e- kirja

teel ning internetikeskkonnas.

Teksti vastuvõtt ja mõistmine on aluseks kõikidele õpioskustele, mistõttu III kooliastme lõpuks peab õpilane olema iseseisev ja kriitiline lugeja, et ta saaks edaspidi teha teadlikke ja õigeid valikuid. Tähtis on oskus kasutada teabeallikaid ning leida infot mitmesugustest keskkondadest, kasutades sobivaid digivahendeid ja eri strateegiaid. Seejuures on väga oluline arendada kriitilist mõtlemist, oskust eristada väärinfot ja manipulatsiooni tegelikkusest ning teadlikkust valida teaduspõhiseid infoallikaid.

Tekstiloomes on rõhk kirjutamise protsessil, mitte ainult tulemusel. Tähtis on see, et õpilane järgiks kirjutamise etappe alates ettevalmistamisest kuni lõpptulemuse viimistlemiseni. Õpilane peab kirjutama eesmärgistatult, teadvustades, kellele ja miks ta kirjutab, ning vastavalt sellele järgima tekstiliigile omast keelekasutust. Tekstide vastuvõttu ja kirjalikku loomet lõimitakse õigekeelsusega, see tähendab, et tekstide lugemisel ja kirjutamisel juhitakse pidevalt tähelepanu keelevahenditele, arendamaks õpilase keeleteadlikkust.

Kogu põhikooli vältel kujundatakse õiget ja sidusat kõnet ning rikastatakse õpilase sõnavara. Sammhaaval suureneb iseseisvuse osakaal õppetöös. Et õpilane osaleks aktiivselt ja vahetult õppeprotsessis, peavad keeleõppe tegevused olema mitmekülgsed ja funktsionaalsed. Keeletundides omandatakse konkreetseid keeleteadmisi ja praktilisi oskusi, analüüsitakse loetut ja kuuldot, kujundatakse keelega seotud hoiakuid ja antakse hinnanguid ning tegeldakse loovkirjutamisega. Arendatakse oskust sobivatest allikatest ja keskkondadest infot hankida, seda lugeda ja kriitiliselt hinnata, tekstitöös on oluline ka digitaalse sisu loomine, muutmine ja taasesitamine.

Õppesisu valib aineõpetaja arvestusega, et kooliastmeti kirjeldatud õpitulemused, üld- ja valdkondlikud ning ainealased pädevused oleksid saavutatavad.

4.1.1. Kooliastme lõpuks taotletavad teadmised, oskused ja hoiakud

I kooliaste	II kooliaste	III kooliaste
<p>Õpilane:</p> <p>1) mõistab rahvapärimust ja kultuuri mitmekesisust;</p> <p>2) väärtustab vene keelt kui kogukondliku kultuuri kandjat ja suhtluse vahendit;</p> <p>3) omandab vene keele lugemistehnika;</p> <p>4) loeb eesmärgistatult eri allikatest ja keskkondadest;</p> <p>5) kirjutab eesmärgistatult eri liiki tekste käsikirjaliselt ja eri keskkondades;</p> <p>6) väljendab end selgelt ja asjakohaselt suuliselt ning kirjalikult;</p> <p>7) analüüsib individuaalsete võimete piires eri liiki suulisi ja kirjalikke tekste;</p>	<p>Õpilane:</p> <p>1) mõistab rahvapärimust ja kultuuri mitmekesisust;</p> <p>2) teadvustab vene keelt kui kogukondliku kultuuri kandjat ja suhtluse vahendit;</p> <p>3) väljendab end selgelt ja asjakohaselt nii suuliselt kui ka kirjalikult, kasutab oma keeleoskusi kõnetegevuses;</p> <p>4) kirjutab eesmärgistatult eri liiki tekste eri keskkondades;</p> <p>5) omandab vene keele erinevate lugemisstrateegiate alused;</p> <p>6) kuulab, loeb ja loob eri liiki tekste eesmärgistatult eri keskkondades;</p> <p>7) analüüsib ja hindab eri</p>	<p>Õpilane:</p> <p>1) mõistab rahvapärimust ja kultuuri mitmekesisust;</p> <p>2) teadvustab vene keelt kui kogukondliku kultuuri kandjat ja suhtluse vahendit;</p> <p>3) väljendab end selgelt, asjakohaselt ja keeleliselt korrektselt nii suuliselt kui ka kirjalikult;</p> <p>4) kirjutab eesmärgistatult ja keeleliselt korrektselt eri liiki tekste eri allikate toel ning eri keskkondades;</p> <p>5) kuulab, loeb ja loob eri liiki tekste eesmärgistatult eri keskkondades;</p> <p>6) analüüsib ja hindab kriitiliselt eri liiki suulisi ja kirjalikke tekste, arvestab</p>

ERAKOOL INTELEKT

<p>8) tunneb eri laadis ja žanris tekstide ülesehitust ning mõistab nende sisu;</p> <p>9) kujundab lugemise kaudu esmased hoiakud ja tõekspidamised, väärtustab lugemist.</p>	<p>liiki suulisi ja kirjalikke tekste;</p> <p>8) tunneb eri laadis ja žanris tekstide ülesehitust ning mõistab nende sisu;</p> <p>9) kujundab lugemise kaudu hoiakuid ja tõekspidamisi, väärtustab lugemist;</p> <p>10) arendab lugedes oma sõnavara.</p>	<p>intellektuaalomandiga;</p> <p>7) tunneb eri laadis ja žanris tekstide ülesehitust ning mõistab nende sisu;</p> <p>8) kujundab lugemise kaudu hoiakuid ja tõekspidamisi,</p> <p>9) arendab lugedes oma sõnavara.</p>
---	---	--

4.1.2. Õpitulemused

I kooliaste

Õpilane:

- 1) osaleb aktiivselt ja mõtestatult õppeprotsessis;
- 2) kuulab eesmärgistatult ja väljendab oma mõtteid;
- 3) kasutab suhtlemisel eakohast ja sobivat kõne- ja kirjakeelt, arvestab suhtlemisel partneriga;
- 4) eristab helisid, hääli ja häälikuid;
- 5) omandab lugemistehnilise vilumuse ja teadliku lugemisoskuse;
- 6) tunneb joonis- ja kirjatahti, kasutab õigeid tähekujusid, kirjutab loetava käekirjaga;
- 7) sooritab kirja eelharjutusi, arvestab etteantud juhendi ja juhendamisega;
- 8) kirjutab mõtestatud lauseid, jutustavaid ja kirjeldavaid tekste;
- 9) kirjutab õpitud keelendite ja keelereeglite piires õigesti ning loetava käekirjaga, vormistab kirjaliku töö korrektselt;
- 10) vormistab lihtsama kirjaliku töö arvutis, järgib õpitud keelereegleid;
- 11) jutustab kuuldust, nähtust ja loetust, vajaduse korral kasutab juhendi abi;
- 12) loeb ja eristab eri liiki tekste, analüüsib teksti ülesehitust, keelekasutust ja sisu, avaldab selle kohta arvamust;
- 13) sõnastab teksti kohta küsimusi ja esitab vastuväiteid, teeb teksti põhjal märkmeid, võrdleb tekste omavahel;
- 14) valib ja loeb sobivaid tervikteoseid nii eesti kui ka maailma lastekirjandusest, kasutab raamatukogu infosüsteemi;
- 15) kujundab lugemise kaudu nii mõtte- kui ka tundemaailma, jagab lugemiskogemusi;
- 16) rikastab lugemise kaudu oma sõnavara, kasutab sõnaraamatuid ja leiab sõnaartiklistvajalikku teavet.

4.1.3. Õppesisu ja õpitulemused

1. klass

Õppesisu	Õpitulemused
<p>Foneetika. Graafika.</p> <p>Ortoeepia</p> <p>Tähestik. Hääliku ja tähe suhe. Vene keele täis- ja kaashäälikute süsteem: rõhulised ja rõhutud täishäälikud, helilised ja helitud kaashäälikud, palataliseeritud ja palataliseerimata kaashäälikud.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) Määrab sõna häälikulise koostise, eristab täis- ja kaashäälikuid ning palataliseeritud ja palataliseerimata kaashäälikuid; 2) määrab foneetiliste sõnade piirid, liigendab sõna silpideks; 3) hääldab õigesti ja selgelt häälikuid ning häälikuühendeid sõnades;

ERAKOOL INTELEKT

<p>Tähtede <i>e, ë, ю, я</i> funktsioonid. Rõhk.</p>	<p>4) kirjutab vajaliku info vihikusse, päevikusse ja tahvlile ning vormistab selle korrektselt; 5) tähistab kaashäälikute palatalisatsiooni kirjas õigesti (tähtede <i>u, e, ë, ю, я</i> ja <i>ь</i> abil).</p>
<p>Leksika Sõna kui keeleühik. Sõna otsene ja ülekantud tähendus.</p>	<p>1) Võrdleb sõna skeemi nimetuseks; 2) koostab lauseid malli ja skeemi järgi.</p>
<p>Ortograafia ja interpunktsioon Ortogrammi mõiste. Väike- ja suurtähe kasutamine. Täishäälikute õigekiri tähtede ж, ч, ш, щ ja ц järel. Poolitamisreeglid. Interpunktsioon lause lõpus.</p>	<p>1) Eristab rõhk ja rõhutu täishäälikuid; 2) teab palataliseeritud ja palataliseerimata kaashäälikuid; 3) teab tähtede funktsioon <i>e, ë, ю, я</i>; 4) teab helilised ja helitud kaashäälikuid; 5) teab sõnade ülekande reeglid; 6) oskab õigesti kirjutada täishäälikuid tähtede ж, ч, ш, щ ja ц järel; 7) leiab lause lõppu, paneb punkti lause lõppu, alustab lause suurest tähest.</p>
<p>Süntaks Lause Lause kui süntaksi põhiühik ja kui minimaalne kommunikatiivne üksus. Lause põhitunnused. Tekst Tekstide mitmekesisus: muinasjutt, mõistatus, vanasõnad ja kõnekäänud, jutustus, luuletus.</p>	<p>1) Teab lausete kirjutamise reeglid; 2) eristab tekst lausetest, lause sõnast; 3) leiab lausete piiri, alustab lause suurest tähest; 4) paneb lauseid järjekorda; 5) koostab lauseid sõnadest.</p>
<p>Lugemine Erinevaid kirjandusliike ja -žanre õppekirjandusse ning vabale lugemisele tutvustavad tekstid valitakse eesti ja välismaa kirjanike loomingust, lähtudes keele rikastamise ja õpilaste kultuuritraditsioonide edasiandmise vajadusest ning arvestades järgmisi temaatilisi suundi. Väärtused ja moraal. Ausus. Erinevus teistest. Minu hobid ja huvid. Minu tervisest. Rikkus ja vaesus. Selle maja ja kooli käitumine ja tagajärjed. Perekond. Turvalisus kodus. Hoolitse üksteise eest ja aita teisi. Sõbrad ja sõprus. Sallivus Omakultuur ja kultuuriline mitmekesisus. Kodukoha elu ja pärimused. Kultuuride mitmekesisus muinasjuttude teemal Mängiv inimene. Ringmängud ja mängud. Sõnade mäng. Maagiline maailm Ökoloogia ja ühiskonna jätkusuutlik areng. Loodus on minu ümber. Loomade ajalugu Kodanikuühiskond ja rahvussuhted. Mu kodumaa. Tava ja pühad Infokeskkond, tehnoloogia ja innovatsioon. Arvuti/teler silmaringi laiendajana. Trükitähtedega tutvumine. Sõnade lugemine tähtedest ja lausetest. Sõnade moodustamine silpidest. Lugemistehnika arendamine õpetaja</p>	<p>1) Õpilane oskab õpetaja juhendamisel koostada suulisi jooniseid; 2) osaleb õppedialogis, probleemküsimuste arutelus; 3) avaldab oma arvamust ja argumenteerib seda; 4) kuulab kirjandusteost; 5) mõistab teksti tähendust. 6) vastab küsimustele loetu, kuuldu sisu kohta; 7) eristab kirjandusteose žanre: luuletus, muinasjutt, jutustus; 8) õpib lugema, järgides õiget intonatsiooni; 9) oskab vastata küsimustele loetu või kuuldu sisu kohta; 10) oskab teksti teemat määratleda ja teksti pealkirjastada; 11) oskab eristada jutustavaid, küsivaid ja hüüulauseid; 12) õpib ilmekalt lugema; 13) loeb ilmekalt ja teadlikult.</p>

ERAKOOL INTELLEKT

<p>juhiste järgi (õige hääldus, sujuvus, pausid, intonatsioon, tempo; oma lugemisvea parandamine, kui sellele pööratakse tähelepanu jne). Keeruliste sõnade ja sõnaühendite lugemise õppimine. Oma ja kaaslaste lugemistehnika hindamine õpetaja juhiste alusel. Õpetaja käsikirjalise teksti lugemine tahvlilt ja vihikust.</p>	
--	--

2. klass

Oppesisu	Õpitulemused
<p>Üldteadmised vene keelest Keele roll inimese elus. Keel kui peamine suhtlusvahend. Sõnastik kui teatmekirjanduse liik. Tutvumine sõnastike tüüpidega.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) Teab erinevaid tüüpe kõnes ja kirjas; 2) õpib tähelepanelikult kuulama ning eristama stiililt ja žanrilt erinevaid suulisi tekste; 3) tutvustab sõnastike tüüpidega.
<p>Foneetika. Graafika. Ortoeepia Tähestik. Hääliku ja tähe suhe. Vene keele täis- ja kaashäälikute süsteem: rõhulised ja rõhutud täishäälikud, helilised ja helitud kaashäälikud, palataliseeritud ja palataliseerimata kaashäälikud. Tähtede <i>е, ё, ю, я</i> funktsioonid. Rõhk.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) Määrab häälikute järjestust sõnas 2) määrab sõna häälikulise koostise, eristab täis- ja kaashäälikuid ning palataliseeritud ja palataliseerimata kaashäälikuid; 3) määrab foneetiliste sõnade piirid, poolitab sõna silpideks; 4) hääldab õigesti ja selgelt häälikuid ning häälikuühendeid sõnades; 5) tähistab kaashäälikute palatalisatsiooni kirjasõigesti (tähtede <i>и, е, ё, ю, я</i> ja <i>ь</i> abil).
<p>Leksika Sõna kui keeleühik. Sõna otsene ja ülekantud tähendus. Ühe- ja mitmetähenduslikud sõnad. Sõna otsene ja ülekantud tähendus. Sünonüümid. Antonüümid. Mitmetähenduslikud sõnad. Homonüümid. Fraseologismid. Vanasõnad, kõnekäänud.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) Seletab sõna tähendust iseseisvalt ja sõnastike abil; 2) õpib vanasõnade tähendust ja sobitab neid teksti; 3) oskab sünonüüme, antonüüme, fraseologisme, homonüüme eristada.
<p>Ortograafia ja interpunktsioon Ortogrammi mõiste. Väike- ja suurtähe kasutamine. Täis- ja kaashäälikute õigekiri sõna juurmorfeemis. Tähtede <i>ъ</i> ja <i>ь</i> kasutamine. Täishäälikute õigekiri tähtede <i>ж, ч, ш, щ</i> ja <i>ц</i> järel. Poolitamisreeglid. Interpunktsioon lause lõpus.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) Eristab rõhk ja rõhutu täishäälikuid; 2) teab palataliseeritud ja palataliseerimata kaashäälikuid; 3) teab tähtede funktsiooni <i>е, ё, ю, я, ь, ъ</i>; 4) teab helilised ja helitud kaashäälikuid; 5) teab sõnade ülekande reeglid; 6) oskab õigesti kirjutada täishäälikuid tähtede <i>ж, ч, ш, щ</i> ja <i>ц</i> järel; 7) leiab lause lõpp, paneb punkti lause lõppu, alata lause suurest tähest; 8) kirjutab vajaliku info vihikusse, päevikusse ja tahvlile ning vormistab selle korrektselt.

ERAKOOL INTELEKT

<p>Morfeemika (sõna koostis) ja sõnamoodustus Morfeem kui keeleühik. Morfeemide liigid: juur, eesliide, sufiks, muutelõpp. Samatüvelised sõnad. Sõnatüvi. Sõnamoodustus- ja sõnamuutemorfeemid. Sõnamoodustusviisid.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) Teab morfeemide liiki (juur, eesliide, sufiks, muutelõpp) ja oskab neid määrata; 2) teab sõnamoodustusviise; 3) oskab samatüvilisi sõnu moodustada.
<p>Süntaks Lause Lause kui süntaksi põhiühik ja kui minimaalne kommunikatiivne üksus. Lause põhitunnused. Lause pealiikmed. Lause grammatiline põhi. Liht- ja laiendatud laused.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) Teab lausete kirjutamise reeglid; 2) eristab tekst lausetest, lause sõnast; 3) leiab lausete piiri, alustab lause suurest tähest; paneb lauseid järjekorda; 5) koostab lauseid sõnadest.
<p>Tekst Tekstide mitmekesisus: muinasjutt, mõistatus, vanasõnad ja kõnekäänud, jutustus, luuletus.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) Õpib ümber jutustama mitmes stiilis ja žanris tekste; 2) loeb valikuliselt; 3) koostab eesmärgipäraselt erinevaid lauseid; 4) koostab mitmes stiilis tekste küsimuste, märksõnade ja lihtsa plaani toel; 5) loeb adapteeritud tekste häälega ladusalt; 6) trükitud või käsitsi kirjutatud tekste õigesti ja vigadeta ümber kirjutab; 7) õpib ümber jutustama mitmes stiilis ja žanris tekste; 8) deklameerib luuletusi.
<p>Lugemine Erinevaid kirjandusliike ja -žanre õppekirjandusse ning vabale lugemisele tutvustavad tekstid valitakse eesti ja välismaa kirjanike loomingust, lähtudes keele rikastamise ja õpilaste kultuuritraditsioonide edasiandmise vajadusest ning arvestades järgmisi temaatilisi suundi. Väärtused ja moraal. Ausus. Erinevus teistest. Minu hobid ja huvid. Minu tervisest. Rikkus ja vaesus. Selle maja ja kooli käitumine ja tagajärjed. Perekond. Turvalisus kodus. Hoolitse üksteise eest ja aita teisi. Sõbrad ja sõprus. Sallivus Omakultuur ja kultuuriline mitmekesisus. Kodukoha elu ja pärimused. Kultuuride mitmekesisus muinasjuttude teemal Mängiv inimene. Ringmängud ja mängud. Sõnade mäng. Maagiline maailm Ökoloogia ja ühiskonna jätkusuutlik areng. Loodus on minu ümber. Loomade ajalugu Kodanikuühiskond ja rahvussuhted. Mu kodumaa. Tava ja pühad Infokeskkond, tehnoloogia ja innovatsioon. Arvuti/teler silmaringi laiendajana. Jutustava ja kirjeldava teksti ning teabeteksti</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) Teksti sisu teadlik tajumine ja hindamine; teose kangelasel iseloom. Teadliku, õige ja väljendusriikka lugemise oskuse valdamine. Esmane ettekujutus kirjandusteose kangelasest; 2) ta tunneb ära pealkirja, autori. Eristab proosa- ja poetikateoseid. Loeb luuletust ilmekalt, kasutades erinevat intonatsiooni, pause, tempot; 3) määratleb teose peamise mõtte, leiab tekstist tõendeid autori mõtete ja tunnete peegelduse kohta; 4) iseloomustab teksti žanrilisi eripärasid, leiab tõendeid selle kuuluvuse kohta; 5) demonstreerib teose-õpiku põhjal õppimise taset; 6) analüüsib teksti: eristab peategelase iseloomu edastamise viisi läbi tema portree, välimuse, tegude; 7) analüüsib läbi kuulatud/loetud teost, et tuvastada maagilise muinasjutu žanrilist spetsiifikat. 8) ta õpib ilmekalt luuletust lugema.

ERAKOOL INTELEKT

<p>lugemine (õpilaspäevik, kutse, õnnitlus, saateprogramm, tööjuhend, raamatu sisu jne). Üksikute tingmärkide (õppekirjanduse tiitelmärgid, liiklusmärgid jne) lugemine.), skeeme, kaarte ja tabelleid õppekirjanduses, lasteraamatutes ja laste ajakirjanduses. Sõna, lause ja teksti sisu mõistmine. Kirjutab küsimuse, palve, käsu ja keelu. Arva teksti sisu pealkirja, piltide ja üksikute sõnade järgi. Teksti jagamine osadeks ja tekstiosade pealkirjad. Kava koostamine, skeemid, kaardid loetava kohta. Teema küsimustele vastamine loetu põhjal. Mõttele loo algusest ja lõpust. Tegelaste iseloomustus.</p>	<p>Oskab teha õpetaja juhendamisel teosest analüüsi.</p> <p>9) ta teab, kes on rahvajutu "autor".</p> <p>10) ta õpib lugema väljendusrikkalt, rollide kaupa.</p> <p>11) õpib pähe või ilmekalt lugema luuletust. Ta õpib mõistma luuleteose emotsionaalset hoiakut.</p> <p>12) loeb teksti teadlikult, õigesti ja ilmekalt. Määrab teose žanrilise kuuluvuse. Oskab loetu üle arutleda ja oma arvamust väljendada.</p> <p>13) mõistab huumori aluseid. Loeb ilmekalt. Ta teab selliste teoste tekkepõhjust.</p> <p>Arendab oskusi lugeda lüürilist teost, anda edasi selles väljendatud meeoleolu.</p>
---	--

3. klass

Õppesisu	Õpitulemused
<p>1. Üldteadmised vene keelest. Keele roll inimese elus. Keel kui peamine suhtlusvahend. Sõnastik, kui teatmekirjanduse liik. Tutvumine sõnastike tüüpidega.</p>	<p>1) Tutvub sõnastike tüüpidega. 2) teab suulist ja kirjalikku kõnet. 3) oskab sõnastikku kasutada ja sõna leida ise või õpetaja abil.</p>
<p>2. Graafika. Foneetika. Ortoeopia Tähestik. Hääliku ja tähe suhe. Vene keele täis- ja kaashäälikute süsteem: rõhulised ja rõhutud täishäälikud, helilised ja helitud kaashäälikud, palataliseeritud ja palataliseerimata kaashäälikud. Paaris- ja paaritud kaashäälikud: helilised ja helitud, palataliseeritud ja palataliseerimata. Tähtede <i>е, ё, ю, я</i> funktsioonid. Rõhk. Sõnarõhu rasked juhud. Intonatsioon ja loogiline rõhk.</p>	<p>1) Hääldab õigesti ja selgelt häälikuid ning häälikuühendeid sõnades; 2) määrab sõna häälikulise koostise, eristab täis- ja kaashäälikuid ning palataliseeritud ja palataliseerimata kaashäälikuid; 3) määrab foneetiliste sõnade piirid, poolitab sõna silpideks.</p>
<p>3. Leksikoloogia ja fraseoloogia. Leksika ehk keele sõnavara. Sõna kui keeleühik. Sõna tähendus. Ühe- ja mitmetähenduslikud sõnad. Sõna otsene ja ülekantud tähendus. Sünonüümid. Antonüümid. Mitmetähenduslikud sõnad. Homonüümid. Fraseologismid. Vanasõnad, kõnekäänud. Vene keele seletussõnastik. Vene keele antonüümide sõnastik. Vene keele sünonüümide sõnastik.</p>	<p>Õpilane teab, et:</p> <p>1) sõna on keeleühik; 2) kõne on suhtlusvahend; 3) oskab sünonüüme, antonüüme, fraseologisme, homonüüme eristada.</p>

ERAKOOL INTELEKT

<p>4. Morfeemika (sõna koostis) ja sõnamoodustus Morfeem kui keeleühik. Morfeemide liigid: juur, eesliide, sufiks, muutelõpp. Samatüvelised sõnad. Sõnatüvi. Sõnamoodustus- ja sõnamuute morfeemid. Sõnamoodustusviisid.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) Teab morfeemide liiki (juur, eesliide, sufiks, muutelõpp) ja oskab neid määrata; 2) teab sõnamoodustamisviise; 3) oskab samatüvilisi sõnu moodustada.
<p>5. Morfoloogia Nimisõna Üldiseloomustus. Üld- ja pärisnimed. Elusolendeid ning elutuid esemeid ja nähtusi märkivad nimisõnad. Nimisõnade sugu. Nimisõnade ainsus ja mitmus. Nimisõnad, mis esinevad ainult ainsuse või mitmusevormis. Nimisõnade käänamine. Vene keele käänete süsteem. Nimisõna põhilised süntaktilised funktsioonid sõnaühendis ja lauses. Omadussõna Üldiseloomustus. Omadussõna sugu, arv ning kääned. Omadussõna ühildumine nimisõnaga soovormis, arvus ja käändes. Esmased teadmised omadussõna täis- ja lühivormide kohta. Omadussõna põhilised süntaktilised funktsioonid sõnaühendis ning lauses. Asesõna Üldiseloomustus. Asesõna sõnaliikide süsteemis. Isikulised asesõnad kui sidususvahendid lauses ja tekstis. Tegusõna Üldiseloomustus. Tegevusnimi (infinitiiv) ja tegusõna isikulised vormid. Tegusõna ajavormid. Tegusõnade pööramine olevikus ja tulevikus. Tegusõnade pööramine minevikus. Tegusõna põhilised süntaktilised funktsioonid sõnaühendis ja lauses. Eessõna Üldiseloomustus.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) Teab sõnaliike, grammatilist ja leksikaalset sõnatähendusi, tegusõnade infinitiivi, asesõnu, eessõnade lahkukirjutamist; 2) oskab nimisõnade ja omadussõnade sugu, ainsust ja mitmust määrata; neid käänata; 3) oskab tegusõnu pöörata, aega määrata, neid õigesti üles kirjutada; 4) oskab isikuliste asesõnade ainsust ja mitmust määrata ja neid pöörata.
<p>6. Süntaks Sõnaühend Sõnaühend kui süntaktiline ühik. Sõnaühendi põhisõna ja laiend. Lause Lause kui süntaksi põhiühik ja kui minimaalne kommunikatiivne üksus. Lause põhitunnused. Lause pealiikmed. Lause grammatiline põhi. Liht- ja laiendatud laused.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) Teab sõnaühendit, sõnaühendi põhisõna ja laiendit; 2) teab ka lause põhitunnuseid, pea- ja kõrvalliikmeid; 3) oskab sõnaühendit moodustada, lihtlauseid moodustada ja neid üles kirjutada, liigitada lauseid suhtluseesmärgi (väit-, küsi ja käsklused) ning tundevärvingu (hüüd- ja

ERAKOOL INTELLEKT

<p>Lause kõrvalliikmed: täiend, sihitis, määrus. Lauseliigid suhtluseesmärgi järgi: väit-, käsk- ja küsilauseid. Lauseliigid tundevärvingu järgi: mittehüüd- ja hüüdlauseid.</p>	<p>mittehüüdlauseid) põhjal; 4) koostada õige intonatsiooniga väit-, küsi ja käsklauseid; vormistada grammatikaülesanded õigesti.</p>
<p>7. Tekst Tekst kui kommunikatsiooniüksus. Teksti sidusus. Pealkiri, põhiidee, teksti plaan. Lõik. Tekstide mitmekesisus: muinasjutt, mõistatus, vanasõnad ja kõnekäänud, jutustus, luuletus, näidend, teadaanne, õnnesoov, kutse, juhend. Tekstide otsimine internetist. Eri tüüpi ja žanri kirjandusteosed on esindatud õppekirjanduse tekstidena ning valitakse vabaks lugemiseks vene, eesti ja välisautorite teostesest, arvestades järgmisi teemasid. Kirjandusliku lugemise temaatika Minu perekond. Mina ja mu pereliikmed. Otsi sõpra ja hoia teda. Õppida on alati kasulik. Aastaajad. Looduse imedest fantastikani. Headusest, mis võidab kurjuse, aususest ja õiglusest. Tõsiselt ja naljaga pooleks.</p>	<p>1) Oskab kirjutada vajaliku info vihikusse, päevikusse ja tahvlile ning vormistada selle korrektselt,) eristada kõneforme (dialoog, monoloog), kõnetüüpe (kirjeldus, jutustus, arutlus) ning žanre; 2) (luuletus, jutustus, muinasjutt); määrata audioteksti teema ja peamise mõtte; 3) saab aru õpetaja suulistest juhistest; oskab arendada vestlust oma elus juhtunust, loetust ja nähtust; jutustada teksti ümber detailselt või lühidalt lihtsa plaani järgi, küsimustele vastates ja märksõnade varal; 5) koostada lihtsaid jutustavaid ja kirjeldavaid ning ka arutlevaid tekste; 6) peast lugeda luule- ja proosatekste,) täita ülesandeid, kus tuleb valikuliselt lugeda sõnu, sõnaühendeid, lauseid, tekstikatkeid; 7) iseseisvalt lugeda mitmes žanris tekste ning neist aru saada; tabelleid, diagramme, skeeme ja tingtähiseid lugeda paberilt ning arvutist, lugeda tekste selgelt, mõtestatult, ilmekalt, vigadeta ja õige intonatsiooniga ning vastavuses; 8) oskab vene kirjakeele hääldusnorme.</p>
<p>8. Ortograafia ja interpunktsioon Ortogrammi mõiste. Väike- ja suurtähe kasutamine. Täis- ja kaashäälikute õigekiri sõna juurmorfeemis. Tähtede ъ ja ъ kasutamine. Täishäälikute õigekiri tähtede ж, ч, ш, щ ja ъ järel. Tegusõna 2. pöörde muutelõppude õigekiri. Eessõnade õigekiri. Poolitamisreeglid. Interpunktsioon: kirjavahemärgid loetelu puhul ja lause lõpus.</p>	<p>1) Teab väike- ja suurtähtede kasutamisest, kuidas ъ ja ъ õigesti kasutada; 2) oskab kirjutada etteütlust, milles esinevad õpitud ortogrammid ja punktogrammid; kirjutada ümberjutustusi plaani ja märksõnade järgi, etteütlosti ning lihtsaid kirjandeid; 3) oskab eessõnu ja tegusõnade 2. pöörde lõppe õigesti kirjutada; 4) oskab sõnu poolitada, kasutab õigesti kirjavahemärke loetelu; 5) oskab oma kirjalikke töid parandada.</p>

<p>Lugemine Erinevaid kirjandusliike ja -žanre õppekirjandusse ning vabale lugemisele tutvustavad tekstid valitakse eesti ja välismaa kirjanike loomingust, lähtudes keele rikastamise ja õpilaste kultuuritraditsioonide edasiandmise vajadusest ning arvestades järgmisi temaatilisi suundi. Väärtused ja moraal. Ausus. Erinevus teistest. Minu hobid ja huvid. Minu tervisest. Rikkus ja vaesus. Selle maja ja kooli käitumine ja tagajärjed. Perekond. Turvalisus kodus. Hoolitse üksteise eest ja aita teisi. Sõbrad ja sõprus. Sallivus Omakultuur ja kultuuriline mitmekesisus. Kodukoha elu ja pärimused. Kultuuride mitmekesisus muinasjuttude teemal Mängiv inimene. Ringmängud ja mängud. Sõnade mäng. Maagiline maailm Ökoloogia ja ühiskonna jätkusuutlik areng. Loodus on minu ümber. Loomade ajalugu Kodanikuühiskond ja rahvussuhted. Mu kodumaa. Tava ja pühad Infokeskkond, tehnoloogia ja innovatsioon. Arvuti/teler silmaringi laiendajana. Teksti jaotamine osadeks ning tekstiosade pealkirjastamine. Loetava kohta kava, skeemi, kaardi koostamine. Loetu põhjal teemakohastele küsimustele vastamine. Loole alguse ja lõpu mõtlemine. Tegelaste iseloomustamine. Töö tekstiga: õpitavate keelendite, sünonüümide, otsese ja ülekantud tähendusega sõnade leidmine. Õpiku sõnastiku kasutamine. Jutustavate luuletuste ja proosateksti mõtestatud esitamine. Riimuvate sõnade leidmine. Kahekõne lugemine, intonatsiooni ja tempo valik saatelause alusel ning partnereid arvestades. Loetud raamatust jutustamine ning loetule emotsionaalse hinnangu andmine. Vajaliku raamatu leidmine õpetaja abiga ja iseseisvalt. Tekstilike eristamine: muinasjutt, mõistatus, vanasõna, luuletus, jutustus, näidend, kiri. Tarbe- ja teabetekst: teade, tööjuhend, eeskiri, retsept, saatekava, sõnastik, sisukord, õpikutekst, teatmeteose tekst, ajalehe- ja ajakirja- ning muu meediatekst. Teksti ülesehitus: pealkiri, teksti osad (lõigud, loo alustus, sisu, lõpetus). Ilukirjandus: folkloorne laste laul, liisusalm, jutustus, muinasjutt, muistend, luuletus, kahekõne, näidend, sõnamänguline tekst, piltjutt, mõistatus,</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) Oskab määratleda teksti peamist mõtet, jagada seda osadeks ja pealkirjastada iga osa; 2) loeb teksti teadlikult, õigesti ja ilmekalt; 3) määrab teose žanrilise kuuluvuse, eripära 4) oskab loetu üle arutleda ja oma arvamust väljendada; 5) määrab autori suhtumise sündmusesse; 6 oskab väljendada väärtushinnanguid loetud teose kohta; 7) oskab hinnata teose sündmusi ja kangelasi, oskab leida tekstist materjali kangelase iseloomustamiseks; 8) orienteerub tekstis, mõistab kangelaste käitumise olemust, loob seoseid. Sõnastab lihtsad järeldused koos sisutoega. 9) oskab koostada kangelase iseloomustust, oskab leida tekstist materjali selle iseloomustamiseks, oskab vastata teksti küsimustele. 10) oskab teksti osadeks jagada ja pealkirjastada. 11) väljendab oma argumenteeritud suhtumist loetusse. 12) loeb luuletust teadlikult, õigesti, ilmekalt. 13) näeb kirjandustekstis kujundlikke ja väljenduslikke keelevahendeid; 14) nimetab lugemisest tingitud tundeid, kogemusi. 15) määrab teose žanrilise kuuluvuse, eripära. 16) oskab suure mahuga teoses orienteeruda. 17) oskab loetu üle arutleda ja oma arvamust väljendada. 18) määrab autori suhtumise sündmusesse. 19) leiab tegelaskujule iseloomuliku portree 20) teab ja oskab määrata teksti- narratiivi liiki. 21) oskab koostada oma jutustavaid tekste. 22) oskab töötada tekstiga, jagada osadeks, pealkirjastada, leida põhimõtteid. 23) oskab määratleda teksti ja arutluskäiku. 24) teab arutluse teksti struktuuri. 25) oskab kirjutada arutlusteksti. 26) mõistab kangelaste käitumise olemust, oskab ise järeldusi teha. 27) jälgib maagilise rahvajutu seaduspärasusi. 28) oskab sõnastada teksti peamist mõtet; 29) oskab leida tekstist materjali kangelase iseloomustamiseks; 30 väljendab argumenteeritud suhtumist loetusse, sealhulgas teksti kunstilisse külge (mis loetust meeldis ja miks meeldis). 31) oskab rühmas töötada.
---	---

vanasõna.

II kooliaste

Õpilane:

- 1) järgib tänapäeva vene kirjakeele ja kõneetike norme;
- 2) eristab keelevariante, toob näiteid nende kasutusest;
- 3) esitab oma mõtteid vabalt, loogiliselt ja sidusalt, teemale ja suhtlusolukorrale vastavalt suuliselt;
- 4) väljendab oma mõtteid vabalt, loogiliselt ja sidusalt, teemale ja suhtlusolukorrale vastavalt kirjalikult;
- 5) valib juhendamise abil eesmärgile ja olukorrale vastava suhtluskanali ja -viisi;
- 6) kirjutab õigesti õpitud ortogrammidega sõnu ja kirjavahemärgistab õigesti õpitud punktogrammidega lauseid;
- 7) kirjeldab vene keele häälikusüsteemi, eristab sõnaliike ning põhilisi käänd- ja pöörsõna vorme;
- 8) leiab ja hindab kriitiliselt teavet erinevatest kirjalikest allikatest ning kasutab leitud (usaldusväärset) informatsiooni enda tekstides;
- 9) hindab kuuldud informatsiooni usaldusväärsust;
- 10) annab tekstile või seisukohale põhjendatud tagasisidet, väljendab loetu põhjal enda seisukohti ja väärtushoiakuid;
- 11) valib ja loeb sobivaid tervikteoseid nii eesti kui ka maailma lastekirjandusest;
- 12) teeb loetust kokkuvõtte ning annab lugemissoovitusi kaaslastele;
- 13) loeb mõtestatult, nimetab teksti teema ja sõnastab lühidalt peamõtte;
- 14) sõnastab teksti kohta küsimusi ja esitab vastuväiteid, avaldab arvamust, sõnastab järelduse;
- 15) jutustab ja kirjutab loetust, nähtust ning kuuldust, suhtleb kaaslasega ja rühmas;
- 16) lahendab lihtsamaid probleemülesandeid paaris- ja rühmatöös;
- 17) loeb ja mõistab eakohaseid õpi- ja elutarbelisi ning huvivaldkondade tekste;
- 18) valib lugemise eesmärgile sobiva lugemisviisi;
- 19) tunneb teabekeskondi ning visuaalseid ja tekstilisi infoallikaid, leiab neist vajaliku teabe;
- 20) kavandab oma tekstide kirjutamist, täiendab ja muudab oma teksti, loeb kirjutatu üle ja teeb parandusi, vormistab korrektse töö nii käsikirjas kui ka arvutis;
- 21) esineb suuliselt, võtab sõna, koostab ja peab lühikese ettekande;
- 22) kirjutab eesmärgipäraselt ja olukohaselt eri liiki eakohaseid tekste;
- 23) rakendab omandatud keeleteadmisi tekstiloomes ja -analüüsis;
- 24) kasutab õigekirja kontrollimiseks ja tähenduste leidmiseks trüki- ja digisõnastikke, leiab sõnaartiklist vajaliku teabe.

Õppesisu ja õpitulemused

4. klass

Õppesisu	Õpitulemused
1.Üldteadmised vene keele kohta Vene keelt uuriv teadus, selle põhiosad. Kirjakeele mõiste. Keelenormi mõiste. Kõnekultuur.	Hangib sihikindlalt teavet teatmeteostest. loeb mõtestatult, tunneb ära stiililt ja žanrilt erinevad tekstid ning täidab nende põhjal ülesandeid; kasutab tekstiga töötades eri lugemisviise.

ERAKOOL INTELLEKT

<p>2. Foneetika. Graafika. Ortoeepia Vene graafika printsiibid: foneemipõhine ja silbipõhine. Häälikumuutused kõnes. Kaashäälivate helitüks ja heliliseks muutumine. Foneetiline transkriptsioon. Vene keele häälidusnormid. Sõnarõhu rasked juhud.</p>	<p>Täidab audioteksti põhjal mitmesuguseid ülesandeid. kirjutab õigesti õpitud ortogrammidega sõnu ning kirjavahemärgistab õigesti õpitud punktogrammidega laused; järgib tänapäeva vene kirjakeele norme.</p>
<p>3. Morfeemika (sõna koostis) ja sõnamoodustus Täis- ja kaashäälivate vaheldumine sõna juurmorfeemis. Põhilised sõnamoodustusviisid: prefiksiline, sufiksiline, prefiksilis-sufiksiline, sufiksita, sõnade liitmine. Sõna üleminek ühest sõnaliigist teise. Vene keele sõnamoodustussõnastikud.</p>	<p>Teab reegleid, kuidas moodustada uusi sõnu.</p>
<p>4. Leksikoloogia ja fraseoloogia Sünonüümid. Antonüümid. Homonüümid. Oma- ja laensõnad. Vananenud sõnad ja neologismid. Neutraalsed ja stiilivärvinguga sõnad. Raamatu- ja kõnekeele leksika. Üldkasutatav leksika ja piiratud kasutusega leksika (murdesõnad, professionalismid, zargonismid). Vene keele leksikaalsed ja stilistilised normid: sõna kasutamine kooskõlas sõna tähenduse ja stiilivärvinguga. Leksikaalne ühilduvus. Fraseoloogia kui leksikoloogia osa. Erinevused vabade sõnaühendite ja fraseoloogiliste üksuste vahel. Vanasõnad, kõnekäänud, lendsõnad. Vene keele seletussõnastikud. Võõrsõnade, neologismide, sünonüümide, antonüümide sõnastikud. Vene keele fraseologismide sõnastikud. Online-sõnastikud, entsüklopeediad.</p>	<p>Järgib keelenorme, järgib teksti koostamise reegleid, järgib kirjalikku teksti luues vene kirjakeele grammatikanorme.</p>
<p>5. Morfoloogia Sõna grammatiline tähendus. Sõnaliikide süsteem vene keeles. Sõnade liigitamise printsiibid: semantiline, morfoloogiline, süntaktiline. Sõnaliikide üldiseloomustus. Iseseisvate ja abisõnade liigid.</p>	<p>Loeb tabelleid, saab aru diagrammidest, skeemidest ja tingtähistest ning kasutab neid oma teksti ette valmistades; kasutab keelevahendeid vastavalt olukorrale. Kirjutab õigesti õpitud ortogrammidega sõnu, järgib kirjalikku teksti luues vene kirjakeele grammatikanormi.</p>
<p>Nimisõna Mees- ja naissoost isikuid tähistavad nimisõnad. Käänduvad, ebareeglipäraselt käänduvad ning käändumatud nimisõnad. Käänevormideta nimisõnade sugu ja arv. Nimisõna süntaktilised funktsioonid. Nimisõnade kõnes kasutamise normid.</p>	<p>Kirjutab õigesti õpitud ortogrammidega sõnu.</p>
<p>Omadussõna Omadussõnade täis- ja lühivormid. Omadussõna süntaktilised funktsioonid. Omadussõnade kõnes kasutamise normid.</p>	<p>Kirjutab õigesti õpitud ortogrammidega.</p>

ERAKOOL INTELLEKT

<p>Arvsõna Arvsõnade käänamine. Arvsõnade kõnes kasutamise normid.</p>	<p>Teab arvsõna, kasutab kõnes; kirjutab õigesti õpitud ortogrammidega.</p>
<p>Asesõna Asesõnade käänamine. Asesõna süntaktilised funktsioonid. Asesõnad kui lausete sidususe vahend.</p>	<p>Kirjutab õigesti õpitud ortogrammidega sõnu laused.</p>
<p>Tegusõna Perfektiivsed ja imperfektiivsed tegusõnad. Tegusõnade pööramine. Ebareeglipäraselt pöörduvad tegusõnad. Tegusõnade süntaktilised funktsioonid. Tegusõna kõnes kasutamise normid.</p>	<p>Kirjutab õigesti õpitud ortogrammidega sõnu.</p>
<p>Määrsõna Määrsõnade liigid. Eessõna Tuletatud ja mittetuletatud eessõnad. Liht- ja liiteessõnad. Sidesõna Rinnastavad ja alistavad ning liht- ja liitsidesõnad.</p>	<p>On tutvunud teemaga, oskab eristada õpitud sõnaliike, teab mis küsimusele vastab, oskab kasutada lausetes</p>
<p>Hüüdsõnad kui eriline sõnaliik Hüüdsõnade põhifunktsioonid. Onomatopoeetilised sõnad Üldiseloomustus.</p>	
<p>6. Süntaks Rinnastus- ja alistusseos. Peamised sõnaühendite liigid põhisõna morfoloogiliste omaduste järgi: nimisõnalised, tegusõnalised, määrsõnalised sõnaühendid. Lause Lause kui süntaksi põhiühik ja kui minimaalne kommunikatiivne ühik. Peamised aluse väljendamise viisid. Lihtõeldis. Koondlaused. Kokkuvõtvad sõnad koondlauses. Kiilsõna mõiste. Üte. Otsekõne. Tekst Leksikaalsed sidususvahendid. Põhilisi funktsionaalseid stiile esindavad tekstid (ilukirjanduslik, publitsistlik, teaduslik, ametlik, kõnekeelne stiil). Tekstiliigid: instruktsioon, seletuskiri, komplitseeritud instruktsioon, autobiograafia, reklaam, SMS-teade, jutustus, luuletus, näidend. Kommunikatsioon internetis (jututuba, foorum, blogi) ja seal kasutatavad tekstiliigid.</p>	<p>Loeb erineva struktuuriga lausete ja sõnaühendite skeeme; järgib kirjalikku teksti luues vene kirjakeele grammatikanorme; kirjavahemärgistab õigesti õpitud punktogrammidega laused; täidab teksti põhjal mitmesuguseid ülesandeid; reprodutseerib ning loob suuliselt dialoogilisi ja monoloogilisi tekste, kasutades keelevahendeid kooskõlas suhtlusolukorra ja vene keele normidega; loeb tekste ilmekalt, järgides vene keele hääldusnorme; eristab vormilt erinevaid suulisi tekste (monoloog, dialoog, polüloog), kõnetüpe;) määrab teksti teema ja peamise mõtte.</p>
<p>7. Ortograafia Täis- ja kaashäälikute õigekiri sõna lihttüves. Täis- ja kaashäälikute õigekiri eesliidetes. Sufiksrite õigekiri eri sõnaliikidesse kuuluvates sõnades. Sõnalõppude õigekiri eri sõnaliikidesse</p>	<p>Hangib sihikindlalt teavet teatmeteostest; kirjutab õigesti õpitud ortogrammidega sõnu.</p>

ERAKOOL INTELEKT

<p>kuuluvates sõnades. Lahku- ja kokkukirjutamine ning sidekriipsu kasutamine eri sõnaliikidesse kuuluvates sõnades.</p>	
<p>8. Interpunktsioon Kirjavahemärkide süsteem vene keeles. Vahemärkide funktsioonid. Vahemärgid lihtlauses (mõttekriipsu aluse ja öeldise vahel). Vahemärgid koondlausetes ning lausetes sõnadega. Vahemärgid otsekõnega lausetes.</p>	<p>Hangib sihikindlalt teavet teatmeteostest; kirjavahemärgistabõigesti õpitud punktogrammidega laused;</p>
<p>9. Kirjanduslik lugemine Kirjandusteoste eri tüübid ja žanrid on esindatud õppekirjanduse tekstidena ning vaba lugemise tekstidena, mis valitakse vene, eesti ja välisautorite teoste seast järgmisi teemasid silmas pidades.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Looduse imeline maailm. 2. Kuidas oled elanud, mu eakaaslane? 3. Fantaseerime, unistame. 4. Sõprusest, ustavusest, armastusest. 5. Imedemaailm kirjanduses: rahva- ja autori muinasjutud. 	<ol style="list-style-type: none"> 1) saab kuulates aru mitmesuguste tekstide sisust; 2) määrab teksti teema ja peamise mõtte; 3) loeb teksti ilmekalt, õige intonatsiooniga ning vene kirjakeele hääldusnormide järgi; 4) loeb mõtestatult, tunneb ära stiililt ja žanrilt erinevad tekstid ning täidab nende põhjal ülesandeid; 5) kasutab tekstiga töötades eri lugemisviise; 5) hangib sihikindlalt teavet teatmeteostest. 6) reprodutseerib tekste nõutavas ulatuses (lühike ja täielik ümberjutustus); 7) esitab oma mõtteid järjekindlalt, loogiliselt ja sidusalt ning teemale ja suhtlusolukorrale vastavalt.

5. klass

Õppesisu	Õpitulemused
<p>1. Kordamine (Vene graafika printsiibid: foneemipõhine ja silbipõhine. Häälikumuutused kõnes. Kaashäälikute helituks ja heliliseks muutumine. Foneetiline transkriptsioon. Vene keele hääldusnormid. Sõnarõhu rasked juhud.</p>	<p>Loeb tekste ilmekalt, järgides vene keele hääldusnorme; kirjutab õigesti õpitud ortogrammidega sõnu ning kirjavahemärgistab õigesti õpitud punktogrammidega laused.</p>
<p>2. Ortograafia (Väike- ja suurtähe kasutamine. Täis- ja kaashäälikute õigekiri sõna juurmorfeemis. Tähtede ъ ja ь kasutamine. Täishäälikute õigekiri tähtede ж, ч, ш, щ ja ъ järel. Täis- ja kaashäälikute vaheldumine sõna juurmorfeemis. Põhilised sõnamoodustusviisid: prefiksiline, sufiksiline, prefiksilis-sufiksiline, sufiksita, sõnade liitmine. Sõna üleminek ühest sõnaliigist teise. Vene keele sõnamoodustus sõnastikud.</p>	<p>Kirjutab õigesti õpitud ortogrammidega sõnu ning kirjavahemärgistab õigesti õpitud punktogrammidega laused; kasutab keelevahendeid vastavalt suhtlusolukorrale.</p>

ERAKOOL INTELLEKT

<p>3. Süntaks (Sõnaühend Rinnastus- ja alistusseos. Peamised sõnaühendite liigid põhisõna morfoloogiliste omaduste järgi: nimisõnalised, tegusõnalised, määrsõnalised sõnaühendid. Lause Lause kui süntaksi põhiühik ja kui minimaalne kommunikatiivne ühik. Peamised aluse väljendamise viisid. Lihtöeldis. Koondlaused. Kokkuvõtavad sõnad koondlauses. Kiilsõna mõiste.</p>	<p>Väljendab kirjalikult oma mõtteid vabalt ja selgelt, järgib teksti koostamise reegleid (järjekindlus, loogilisus, sidusus, vastavus teemale jt) ning kõneetiketi norme; loob tekste mitmes stiilis ja žanris (traditsiooniline ja elektronkiri, avaldus, seletuskiri, allkirjastatud tõend).</p>
<p>4. Morfoloogia (Sõna grammatiline tähendus. Sõnaliikide süsteem vene keeles. Sõnade liigitamise printsiibid: semantiline, morfoloogiline, süntaktiline. Sõnaliikide üldiseloomustus. Iseseisvate ja abisõnade liigid).</p>	<p>Väljendab kirjalikult oma mõtteid vabalt ja selgelt, järgib teksti koostamise reegleid (järjekindlus, loogilisus, sidusus, vastavus teemale jt) ning kõneetiketi norme.</p>
<p>5. Nimisõna (Mees- ja naissoost isikuid tähistavad nimisõnad. Käänduvad, ebareeglipäraselt käänduvad ning käändumatud nimisõnad. Käänevormideta nimisõnade sugu ja arv. Nimisõna süntaktilised funktsioonid. Nimisõnade kõnes kasutamise normid).</p>	<p>Kirjutab õigesti õpitud ortogrammidega sõnu ning kirjavahemärgistab õigesti õpitud punktogrammidega laused; järgib kirjalikku teksti luues vene kirjakeele grammatikanorme.</p>
<p>6. Tegusõna (Perfektiivsed ja imperfektiivsed tegusõnad. Sihilised ja sihitud tegusõnad. Isikuta tegusõnad. Tegusõna kõneviisid. Tegusõnade pööramine. Ebareeglipäraselt pöörduvad tegusõnad. Tegusõnade süntaktilised funktsioonid. Tegusõna kõnes kasutamise normid).</p>	<p>Reprodutseerib kirjalikult tekste nõutava kokkuvõtlikkusega.</p>
<p>7. Omadussõna 10t (Kvalitatiivsed, relatiivsed ning possessiivsed omadussõnad. Omadussõnade võrdlusastmed. Omadussõnade täis- ja lühivormid. Omadussõna süntaktilised funktsioonid. Omadussõnade kõnes kasutamise normid).</p>	<p>Kasutab tekstiga töötades eri lugemisviise.</p>
<p>8. Asesõna (Asesõnade käänamine. Asesõna süntaktilised funktsioonid. Asesõnad kui lausete sidususe vahend).</p>	<p>Eristab vormilt erinevaid suulisi tekste (monoloog, dialoog, polüloog), kõnetüüpe (puhtad ja segatüübid) ning žanre (vestlus, reklaam, instruktsioon, teade).</p>
<p>9. Kordamine</p>	<p>Õigesti kirjutab ortogramme ja kirjavahemärgistab õpitud punktogrammidegalused järgib vene kirjakeele grammatikareegleid teksti</p>

	loomisel.
--	-----------

6. klass

Õppesisu	Õpitulemused
1. Keel ja kõne; õige ja hea kõne	Reprodutseerib ning loob suuliselt dialoogilisi ja monoloogilisi tekste, kasutades keelevahendeid kooskõlas suhtlusolukorra ja vene keele normidega. Kirjakeele mõiste. Keelenormi mõiste. Kõnekultuur.
2. Kordamine	Õigesti kirjutab ortogramme ja kirjavahemärgistab õpitud punktogrammidega laused; Järgib vene kirjakeele grammatikareegleid teksti loomisel; järgib kirjalikku teksti reprodutseerides ja luues vene keele norme ning kõneetiketi nõudeid.
3. Arvsõna Arvsõnade käänamine. Arvsõnade kõnes kasutamise normid.	Järgib kirjalikku teksti reprodutseerides ja luues vene keele norme ning kõneetiketi nõudeid.
4. Määrsõna Määrsõnade liigid. Määrsõna süntaktilised funktsioonid. Rõhumäärsõnad. Rõhumäärsõnade tähendus.	Järgib kirjalikku teksti reprodutseerides ja luues vene keele norme ning kõneetiketi nõudeid.
5. Funktsionaalne sõnaliigid Eessõna Tuletatud ja mittetuletatud eessõnad. Liht- ja liiteessõnad.	Analüüsis keeleüksustele vastavalt koolitusesisu, kasutab neid teadmisi kõnes praktikas.
6. Sidesõna Rinnastavad ja alistavad ning liht- jaliitsidesõnad.	Analüüsis keeleüksustele vastavalt koolitusesisu, kasutab neid teadmisi kõnes praktikas.
7. Abisõna	Analüüsis keeleüksustele vastavalt koolitusesisu, kasutab neid teadmisi kõnes praktikas.
8. Hüüdsõnad kui eriline sõnaliik Hüüdsõnade põhifunktsioonid.	Analüüsis keeleüksustele vastavalt koolituse sisu, kasutab neid teadmisi kõnes praktikas.
9. Tekst Leksikaalsed sidususvahendid. Põhilisi funktsionaalseid stiile esindavad tekstid (ilukirjanduslik, publitsistlik, teaduslik, ametlik, kõnekeelne stiil). Tekstiliigid: instruktsioon, seletuskiri, komplitseeritud instruktsioon, autobiograafia, reklaam, SMS-teade, jutustus, luuletus, näidend. Kommunikatsioon internetis (jututuba, foorum, blogi) ja seal kasutatavad tekstiliigid.	Eristab kuulmise järgi žanrilt ja tüübilt erinevaid tekste, saab aru tekstide sisust, täidab audioteksti mõtestamisega seotud ülesandeid; reprodutseerib ning loob suuliselt dialoogilisi ja monoloogilisi tekste, kasutades keelevahendeid kooskõlas suhtlusolukorra ja vene keele normidega loob tekste mitmes stiilis ja žanris (traditsiooniline ja elektronkiri, avaldus, seletuskiri, allkirjastatud tõend).

10. Kordamine	Õigesti kirjutab ortogramme ja kirjavahemärgistab õpitud punktogrammidega laused järgib vene kirjakeele grammatikareegleid teksti loomisel.
----------------------	---

III kooliaste

Õpilane:

- 1) väärtustab vene keelt emakeelena ja ühena maailma keeltest;
- 2) suhtub austusega teiste keelte ja inimeste erinevustesse ning eripärasse;
- 3) arvestab suhtlemisel eesmärki ja olukorda, valdab kõnekultuuri;
- 4) nimetab suulise ja kirjaliku kõne erijooni ning eristab kirjakeelt argikeelest;
- 5) järgib kirjutamisel õpitud õigekirjanorme ja keelereegleid;
- 6) kasutab digitaalset kirjaoskust, loob tekste erinevates keskkondades, arvestab suhtlusetiketti;
- 7) annab suulisele või kirjalikule tekstile põhjendatud tagasisidet, väljendab loetu põhjal enda seisukohti ja väärtushoiakuid;
- 8) arutleb eakohastel teemadel, lahendab keelealaseid probleemülesandeid ning osaleb diskussioonis;
- 9) eristab ja analüüsib kuuldu ja loetu põhjal peamist informatsiooni ning olulisi seisukohti;
- 10) teeb kuuldust ja loetust kokkuvõtte nii suuliselt kui ka kirjalikult;
- 11) esitab loetu põhjal küsimusi, teeb järeldusi ning annab hinnanguid;
- 12) sõnastab probleemi, väljendab oma arvamust, esitab argumente ja toob näiteid;
- 13) loeb tabelleid, diagramme, skeeme ja tingtähiseid ning kasutab neid enda koostatudtekstides;
- 14) hindab kriitiliselt suhtlusmooduseid, sh visuaalset, kuuldelist, žestilist ja tekstilist osa;
- 15) teab, et teksti väljenduslaad oleneb teksti kasutusvaldkonnast, liigist, eesmärgist, autorist ja suhtlusolukorrast;
- 16) koostab jutustavaid, kirjeldavaid ja arutlevaid tekste ning esitab neid;
- 17) ehitab teksti üles vastuvõtjat arvestades, järjestab ja seostab info loogiliselt ning valdab peamisi teksti sidususvõtteid;
- 18) kirjutab ja valmistub esinemiseks etappide kaupa;
- 19) esineb suuliselt (tervitab, võtab sõna, koostab ning peab lühikese ettekande ja kõne);
- 20) analüüsib enda ja teiste keelevahendite valiku sobivust olukorrast lähtudes;
- 21) vormistab korrektselt eri liiki tekste, arvestab olukorda ja adressaati, järgib keelenorme ja vormistusnõudeid;
- 22) iseloomustab peamisi tekstiliike, nende põhijooni ning kasutamise võimalusi;
- 23) teab, et teksti väljenduslaad oleneb teksti kasutusvaldkonnast, -liigist ja autorist;
- 24) leiab õigekirjajuhiseid veebist ning sõna- ja käsiraamatutest, kasutab arvuti õigekirjakorrektorit ja hindab kriitiliselt õigekeelsussoovitusi;
- 25) rikastab lugemise kaudu oma sõnavara ning kasutab mitmekesiseid grammatilisi tarindeid.

Õppesisu ja õpitulemused

7. klass

Õppesisu	Õpitulemused
1.Üldteadmised vene keelest Vene keel maailma teiste keelte seas. Slaavi keeled.	hangib infot mitmesugustest allikatest (sh elektroonilistest), kasutab eri tüüpi sõnastikke ja muid vajalikke teatmeteoseid; kuulates eri žanridesse kuuluvaid tekste, saab aru teksti sisust, tunnetab selle keelelist omapära ja stiilikuuluvust

ERAKOOL INTELEKT

<p>2. Foneetika. Ortoeepia Sõnarõhu rasked juhud. Ortoeepiasõnastikud.</p>	<p>järgib kirjakeele norme; valdab kõnekultuuri.</p>
<p>3. Morfoloogia, ortograafia ja interpunktsioon Keksõna Keksõna grammatilised tunnused. Tegusõna ja omadussõna tunnused keksõnal. Oleviku ja mineviku keksõnad. Aktiivi ja passiivi keksõnad. Passiivi keksõna täis- ja lühivormid. Keksõnaühendid. Keksõna süntaktilised funktsioonid. Keksõna kõnes kasutamise normid. Gerundium (<i>des</i>-vorm) Gerundiumi määr- ja tegusõnalised tunnused. Perfekttiivne gerundium ja <i>des</i>-gerundium (imperfekttiivne aspekt). Gerundiumiga sõnaühendid. Gerundiumi süntaktilised funktsioonid. Gerundiumi kõnes kasutamise normid.</p>	<p>kuulates eri žanridesse kuuluvaid tekste, saab aru teksti sisust, tunnetab selle keelelist omapära ja stiilikuuluvust; järgib kirjakeele norme; valdab kõnekultuuri; loob ja vormistab korrektselt eri tüüpi tekste, kasutades keelevahendite rikkust ning järgides keelenorme; formuleerib probleemi kirjalikult, väljendab oma arvamust ja argumenteerib seda, teeb järeldusi; kirjutab õigesti õpitud ortogrammidega sõnu ning kirjavahemärgistab õigesti õpitud punktogrammidega lauseid.</p>
<p>4. Süntaks, interpunktsioon Sõnaühend Alistusseose liigid (ühildumine, rektsioon, külgnemine). Sõnade ühendamise normid (leksikaalsed, grammatilised, stilistilised). Lause Aluse tekstifunktsioonid. Liitõeldis (nimi- ja tegusõnaline). õeldise tekstifunktsioonid. Lause kõrvalliikmed: täiend (ühilduv, mitteühilduv; lisand), sihitis (otse- ja kaudsihitis), määruse liigid.</p>	<p>eristab lugedes fakte ja arvamusi ning peamist ja teisejärgulist infot; formuleerib probleemi kirjalikult, väljendab oma arvamust ja argumenteerib seda, teeb järeldusi; kirjutab õigesti õpitud ortogrammidega sõnu ning kirjavahemärgistab õigesti õpitud punktogrammidega lauseid.</p>
<p>5. Tekst Lause ja tekstiosade vaheliste mõtteseoste väljendamise vahendid. Mõttesiirded lausete ja tekstiosade vahel. Lause grammatilised seosed. Tekstide liigid: arutlev kirjand, kirjeldav ja jutustav kirjand, referaat, teadaanne, avaldus, iseloomustus, diskussioon, esinemine antud temal.</p>	<p>1) kirjutab uurimuse ja lühiettekande teksti; 2) koostab referaadi, avalduse ning iseloomustuse; 3) hindab oma tekste koostades kriitiliselt internetis leiduvaid analoogseid tekste; on omandanud teksti redigeerimise oskuse; eristab lugedes fakte ja arvamusi ning peamist ja teisejärgulist infot.</p>

8. klass

Õppesisu	Õpitulemused
1.Kordamine (Foneetika. Ortoeepia. Morfoloogia. Ortograafia)	Järgib kirjakeele norme; valdab kõnekultuuri, loeb ja analüüsib mitmesuguseid tekste;
2. Süntaks interpunktsioon	Loob ja vormistab korrektselt eri tüüpi tekste, kasutades keelevahendite rikkust ning järgides keelenorme.
3. Lause (Kahe ja ühe pealiikmega laused. Ühe pealiikmega lausete tüübid).	Loob ja vormistab korrektselt eri tüüpi tekste, kasutades keelevahendite rikkust ning järgides keelenorme.
4.Lihtlause laiendamine (samaliigilised lauseliikmed, lauselühendid, sõnad ja konstruktsioonid, mis lauseliikmete hulka ei kuulu). Samaliigilised lauseliikmed. Lauseliikmete (täiendi, lisandi, määruse, sihitise) kirjavahemärkidega eraldamine.	Loob ja mõistab tüübilt, stiililt ning žanrilt erinevaid suulisi ja kirjalikke tekste; kirjutab uurimuse ja lühiettekande teksti.
5.Kaudne kõne (Otse- ja kaudkõnega lausete sünonüümsus. Tsiteerimisviisid).	Kirjutab uurimuse ja lühiettekande teksti; koostab referaadi, avalduse ning iseloomustuse.
6. Kordamine	Loob ja mõistab tüübilt, stiililt ning žanrilt erinevaid suulisi ja kirjalikke tekste; on omandanud redigeerimiskogemuse ning annab loodud tekstile hinnangu.

9. klass

Õppesisu	Õpitulemused
1. Üldteadmised vene keelest Vene keel maailma teiste keelte seas. Slaavi keeled. Keel kui arenev nähtus. Keelesõnastike peamised liigid.	Analüüsib vastavalt õppesisule kõigi keeletasandite ühikuid; kasutab omandatud.
2.Foneetika. Ortoeepia Sõnarõhu rasked juhud. Ortoeepia sõnastikud.	Mõistab kuulatava teksti sisu, määrab teksti teema ja põhilise mõtte; eristab vormilt (monoloog, dialoog, polüloog), kõnetüübilt (puhtad ja segatüübid) ning žanrilt (intervjuu, diskussioon, teadaanne) erinevaid suulisi tekste.
3. Morfoloogia Tegusõna vormid. Kesksõna. Gerundium (des-vorm)	Järgib kirjakeele norme.
4. Süntaks Sõnaühend Alistusseose liigid (ühildumine, rektsoon, külgnemine). Sõnade ühendamise normid	Loob ja mõistab tüübilt, stiililt ning žanrilt erinevaid suulisi ja kirjalikke tekste;) jutustab lähteteksti ümber rohkem või vähem kokkusurutult; formuleerib probleemi, väljendab ja argumenteerib oma arvamust, teeb järeldusi;

ERAKOOL INTELLEKT

<p>(leksikaalsed, grammatilised, stilistilised). Lause Aluse tekstifunktsioonid. Liitöeldis (nimi- ja tegusõnaline). Öeldise tekstifunktsioonid.</p>	<p>loob suulist teksti monoloogi ja dialoogi vormis, võttes arvesse olukorda ja adressaadi eripära ning kasutades sobivaid keelevahendeid.</p>
<p>5. Tekst Lause ja tekstiosade vaheliste mõtteseoste väljendamise vahendid. Mõttesiirded lausete ja tekstiosade vahel. Lause grammatilised seosed.</p>	<p>Oskab analüüsida teksti sisu;) teab stiililt ja žanrilt erinevate tekstide keelelist omapära; hangib infot mitmesugustest allikatest (sh elektroonilistest), kasutab eri tüüpi sõnastikke ja muid vajalikke teatmeteoseid; kirjutab arutlevat, kirjeldavat ja jutustavat laadi kirjandeid; on omandanud teksti redigeerimise oskuse.</p>
<p>6. Ortograafia ja interpunktsioon Lause liikmete kirjavahemärkidega eraldamise reeglid. Kirjavahemärgid lause liikmetega grammatiliselt sidumata sõnade puhul. Võrdlustarindid. Kirjavahemärgid liitlauses: rindlauses, põimlauses, kirjavahemärgid.</p>	<p>Arvestab suhtluses öeldu eesmärki, kommunikatsiooni tingimusi ja adressaati, kasutab sobivaid keelevahendeid ning järgib kirjakeele norme; loob ja vormistab korrektselt eri tüüpi tekste, kasutades keelevahendite rikkust ning järgides keelenorme; kirjutab õigesti õpitud ortogrammidega sõnu ning kirjavahemärgistab õigesti õpitud punktogrammidega lauseid.</p>

4.1.3. Hindamine

4.1.3.1. Vene keele hindamisest 1.-3. klassis

Õpilaste õpijõudlust hinnatakse järjepidevalt kõikides õppeainetes. Hinne ja/või sõnaline hinnang iseloomustab õpilaste teadmiste- oskuste vastavust taotletavatele õpitulemustele. Hindamisel lähtutakse vastavatest põhikooli riikliku õppekava ja kooli õppekava üldosa sätetest. Hinnatakse õpilase teadmisi ja oskusi suuliste vastuste (esituste), kirjalike ja/või praktiliste tööde ning praktiliste tegevuste alusel, arvestades õpilase teadmiste ja oskuste vastavust ainekavas taotletavatele õpitulemustele. Õpitulemusi hinnatakse sõnaliste hinnangute ja numbriliste hinnatega. Õpitulemuste kontrollimise vormid on mitmekesised ning vastavuses õpitulemustega. Õpilane teab, mida ja millal hinnatakse, mis hindamisvahendeid kasutatakse ning mis on hindamise kriteeriumid.

Hindamisstrateegia on kajastatud kooli hindamisjuhendis. 1. klassis antakse õpilastele sõnaline hinnang. Hinnanguga “VÄGA HEA (VÄGA TUBLI)” hinnatakse õpilast, kes osaleb tunnis ja vestluses aktiivselt, saab aru küsimustest ja vastab neile õigesti ning täidab kõik kodused ülesanded.

Hinnanguga “HEA” hinnatakse õpilast, kes ei ole küsimustele vastamises eriti aktiivne, kellel esineb vastamisel raskusi, kuid samas püüab tunnist osa võtta.

Hinnanguga “PÜÜA ROHKEM (RAHULDAV)” hinnatakse õpilast, kes on vestluses passiivne ja ei oska vastata küsimustele.

I kooliastmes hinnatakse põhiliselt õpilase kuulatud tekstist arusaamist ja suulist väljendusoskust.

Hinnates kasutatakse sõnalisi hinnanguid, mis toovad esile õpilase tugevused ja edusammud. Puudustele juhib õpetaja tähelepanu taktitundeliselt.

Õpilane õpib õpetaja juhendamisel ise oma tööle hinnangut andma. Õppetöö vältel toob ta koostöös õpetajaga esile:

- 1) oskused ja teadmised, mis ta on enda arvates hästi omandanud;
- 2) oskused või teadmised, mille omandamiseks peab ta veel tööd tegema.

4.1.3.2. Vene keele hindamisest 4.-6. klassis

II kooliastmes hinnatakse

- lugemist, s.o lugemistehnikat, teksti mõistmist
- kirjutamist, s.o kirjatehnikat, õigekirja, kirjalikku tekstiloomet;
- suulist eneseväljendust, s.o kõnelemis- ja kuulamisoskust.

Hindamisel on soovitatav arvestada järgmist.

1. Lugemine

- Ladus, veatu, selge, õige intonatsiooniga lugemine.
- Erisuguste tekstide lugemine: ilukirjandus, õppetekst, aimetekst, sõnumid, teated.
- Eakohaste tabelite, skeemide, plaanide lugemine ja nende põhjal ülesannet täitmine.
- Tekstis sisalduva informatsiooni mõistmine.
- Ülesannete täitmine loetud teksti põhjal: küsimuste esitamine loetu kohta ja küsimustele vastamine, lünkade täitmine jms.
- Teksti teema ja peamõtte leidmine.
- Tekstist õpitavate keelendite, samuti sünonüümide, otsese ja ülekantud tähendusega sõnade jms leidmine

Hinne on "5", kui õpilane

- loeb õpitud teksti ladusalt, selgelt ja ilmekalt; hääldus hea, kui ka emakeele aktsent on tajutav;
- saab aru teksti sisust ja peamõttest;
- lahendab teksti põhjal antud ülesanded õigesti.

Hinne on "4", kui õpilane

- loeb ladusalt, kuid väheilmekalt; lugemisel esineb takerdusi; hääldus ei häiri, kui ka tekitab väikesi väärti mõistmisi;
- saab aru teksti sisust, kuid küsimustele vastamisel on üksikuid ebatäpsusi;
- täidab teksti põhjal antud ülesanded väheste vigadega.

Hinne on "3", kui õpilane

- loeb korralikult, ilmetult, vigadega; hääldus erineb selgesti emakeele normidest. Arusaamine nõuab kuulajalt erilist tähelepanu.
- saab üldjoontes tekstist aru;
- täidab loetud tekstil põhinevaid ülesandeid, kuid teeb vigu.

Hinne on "2", kui õpilane

- loeb aeglaselt, vigadega, katkendlikult, ilmetult; hääldus on halb;
- eelistab endamisi lugemisele häälega lugemist;
- saab halvasti tekstist aru;
- tekstil põhinevate ülesannete lahendamisel on rohkesti eksimusi ja suuri puudujääke.

Hinne on "1", kui õpilane

- loeb suurte raskustega, veerides;
- ei saa loetust aru endamisi ega häälega lugedes;
- ei suuda täita tekstil põhinevaid ülesandeid.

Õpetajal on kohustus hindamisel arvestada õpilase individuaalsete eripäradega.

2. Kirjutamine

- Õigekirjutuse aluseks olevate õpitud põhimõistete ja -reeglite tundmine.
- Töö vormistamine, töö puhtus, tähekuju õigsus ja tähtede seostamine, käekirja loetavus.
- Sõnade, sõnaühendite, lausete ja eakohase teksti eksimusteta ära kirjutamine õpikust, tahvlilt.
- Kirjalike keeleülesannete täitmine: lünk-, sobitus- ja valikülesanded, keelenähtuste võrdlemine, näidete leidmine, õpitava keelenditega lausete koostamine jms.

- Kokkuvõtte tegemine kuulatud või loetud teksti põhjal .
- Arvamuse kirjutamine loetud teksti kohta (VI klass).
- Kutse, kirja, õnnitluse koostamine.
- Loovtöö kirjutamine: vabajutustus, jutustus pildi ja pildiseeria põhjal, fantaasialugu, eseme- või isikukirjeldus jms.

Kontrolltööde hindamisel juhendatakse järgmisest protsendiskaalast:

hinne on "5", kui õpilane sooritas õigesti 100 -90 % ülesannetest;

hinne on "4", kui õpilane sooritas õigesti 89 -70 % ülesannetest;

hinne on "3", kui õpilane sooritas õigesti 69 – 45 % ülesannetest;

hinne on "2", kui õpilane sooritas õigesti 44 – 20 % ülesannetest;

hinne on "1", kui õpilane sooritas õigesti 19 – 0 % ülesannetest.

Antud piirväärtustest 5% üles- või allapoole moodustab piiritsooni, mille puhul õpetaja võib panna kas madalama või kõrgema hinde, arvestades töö mahtu, ülesannete keerukust, vigade arvu ja liiki.

Tööde hindamisel parandatakse küll ära, kuid ei arvestata hindamisel vigu

- veel õppimata reeglite osas;
- ebareeglipäraselt kirjutatavates sõnades, kui neid ei ole tunnis spetsiaalselt läbi võetud;

Ühes sõnas või vormis korduvad vead loetakse üheks veaks.

a) Etteütlus

Ühe õppetuuni jooksul kirjutatava sidusa kontrolletteütlu soovitatav

sõnade arv: teemakohaste ortogrammide arv:

4. klassis 20-30 sõna,

5. klassis 30-40 sõna, 20 ortogrammi;

6. klassis 40-50 sõna, 25 ortogrammi;

Etteütlu teksti valides arvestatakse klassi taset ja ettevalmistuse põhjalikkust. Etteütlus tehakse vaid õpitud materjali põhjal. Etteütlustega ei tohi liialdada.

Etteütlu hindamine

Hinne on "5", kui töö on veatu või töös on kuni 3 viga.

Hinne on "4", kui töös on kuni 6 viga.

Hinne on "3", kui töös on kuni 10 viga

Hinne on "2", kui töös on kuni 14 viga

Hinne on "1", kui töös on üle 15 vea

b) Loovtöö

Loovtöö hindamisel arvestatakse järgmist:

1) töö sisu;

2) lausete terviklikkust ja seostatust;

3) sõnavara;

4) õigekeelsust (õpitud õigekirjajuhiste ulatuses);

Loovtööd hinnates lähtutakse põhimõttest, et 2/3 loovtöö hindest annab töö sisu.

2. Suuline eneseväljendus

Eneseväljendamine igapäevastes suhtlusolukordades: palumine, küsimine, keeldumine, selgitamine, vabandamine, tänamine jms.

Vestlemine erisuguste kaasvestjatega suhtlussituatsiooni arvestades.

Info edastamine selgelt ja ühemõtteliselt.

Kuulamisel eakohastes tekstides sisalduva info mõistmine.

Kaasvestja(te) kuulamine, arvamusega nõustumise ja mittenõustumise väljendamine, vastuväidete esitamine.

Oma arvamuse argumenteerimine.

Jutustamine sündmusest, loetust ja kuulatust, pildi ja pildiseeria järgi, etteantud teemal.

Oma arvamuse avaldamine teksti (nähtud filmi jms) kohta.

Oma suhtumise väljendamine nähtuste, inimeste, tegevuste kohta, nende iseloomustamine.

Eneseväljendamine dramatiseeringus, rollimängus.

Päheõpitud luuletuse mõtestatud esitamine. Suulises keelekasutuses kirjakeele põhinormingute järgimine ning mõtete sobiv sõnastamine (parasiitkeelendite vältimine, sõnavalik, mõtte lõpuleviimine).

Hinne on "5", kui õpilane

- avaldab heas sõnastuses oma arvamust, nõustumist/mittenõustumist kaasvestja arvamusega ja oskab seda põhjendada;
- annab loogiliselt edasi kuulatu ja loetu sisu;
- jutustab ladusalt, kasutades mitmekesisist sõnavara;
- arvestab suhtlusolukorda ja adressaati;
- väljendub keeleliselt korrektselt ja selgelt, kui ka esineb suulisele kõnele omaseid tavalisi takerdusi.

Hinne on "4", kui õpilane

- avaldab oma arvamust;
- oskab edasi anda kuulatu ja loetu põhisisu;
- jutustab mõningate ebatäpsustega, ülesehitus hüplik, sõnavalik ühekülgne;
- arvestab suhtlusolukorda ja adressaati vähe;
- väljendub ladusalt ja mõistetavalt, kuid keeleliselt ebatäpselt.

Hinne on "3", kui õpilane

- väljendab oma nõustumist või mittenõustumist seda põhjendamata;
- saab kuulatust või loetust aru üldjoontes;
- jutustab küsimuste toel; jutustus on lünklik ja sõnavaene;
- ei arvesta suhtlusolukorda ja adressaati;
- väljendub konarlikult, kuid piisavalt arusaadavalt, paljude keelevigadega.

Hinne on "2", kui õpilane

- ei suuda väljendada oma arvamust või tal puudub see;
- saab kuulatust või loetust halvasti aru;
- suudab loetud või kuulatud teksti põhjal vastata üksikutele põhiküsimustele;
- väljendub konarlikult, vigaselt, katkendlikult, öeldu jääb arusaamatuks.

Hinne on "1", kui õpilane

- ei saa aru kuulatavast;
- ei suuda edasi anda kuulatud või loetud teksti sisu;
- ei suuda end väljendada ega küsimustele vastata.

4.1.3.3. Vene keele hindamisest 7.-9. klassis

III kooliastmes hinnatakse

kommunikatiivseid oskusi (lugemis-, kirjutamis-, kõnelemis- ja kuulamisoskust), keeleteadmisi ja õigekeelsust

Kommunikatiivsete oskuste hindamine

Hinne on "5", kui õpilane

- loeb ladusalt, selgelt ja mõtestatult;
- saab loetust ja kuulatust aru ning oskab seda kommenteerida;
- oskab kõnes ja kirjas argumenteeritult väljendada vastavalt teemale ja kõnesituatsioonile;
- kasutab arutledes eri allikatest saadud materjale ning esitab need loogilises järjekorras;
- väljendub kõnes ja kirjas korrektsete lausetega, sõnavara on mitmekesine ning tekst keeleliselt õige.

Hinne on "4", kui õpilane

- loeb mõtestatult ja üldjoontes vigadeta;
- saab aru loetu ja kuulatu mõttest;
- väljendab kõnes ja kirjas oma arvamust, kuid ei argumenteeri seda piisavalt;

ERAKOOL INTELEKT

- oskab teemat lahti mõtestada, kuid kõnesituatsiooni ja teema arvestamisel esineb puudusi;
- oskab valida vajalikku materjali, kuid selle süstematiseerimine ja esitamine pole
- laitmatu.
- väljendub kõnes ja kirjas üldjoontes korrektsete lausetega, sõnavara on piisav ning
- tekst raskete vigadeta.

Hinne on "3", kui õpilane

- loeb mõtestatult, kuid vigaselt;
- saab loetust ja kuulatlust aru pinnapealselt;
- väljendab kõnes ja kirjas oma arvamust, kuid ei oska seda põhjendada, vajab suunamist ning abi;
- oskab leida peamõtet, kuid arutluses kaldub teemast kõrvale;
- kasutab juhuslikku materjali ega oska seda vajalikul määral süstematiseerida ning puudusteta esitada;
- väljendub kõnes ja kirjas saamatult, sõnavara on ühekülgne, kuid tekst mõistetav ja loogiliste seostega.

Hinne on "2", kui õpilane

- loeb raskustega;
- saab aru teksti detailidest, kuid ei taju tervikut ega seoseid;
- ei oska sõnastada oma arvamust, kuid vastab suunavatele küsimustele;
- väljendub kõnes ja kirjas primitiivselt ja väga vigaselt.

Hinne on "1", kui õpilane

- loeb, kuid ei saa loetust ega kuulatust õigesti aru;
- ei oska vastata suunavatele küsimustele;
- väljendub kõnes ja kirjas ebaloogiliselt ja seosetult.

2. Keeleteadmiste ja õigekeelsuse hindamine

a) **Kontrolltööde** hindamisel juhitudakse järgmisest protsendiskaalast:

hinne on "5", kui õpilane sooritas õigesti 100 -90 % ülesannetest;

hinne on "4", kui õpilane sooritas õigesti 89 -70 % ülesannetest;

hinne on "3", kui õpilane sooritas õigesti 69 – 45 % ülesannetest;

hinne on "2", kui õpilane sooritas õigesti 44 – 20 % ülesannetest;

hinne on "1", kui õpilane sooritas õigesti 19 – 0 % ülesannetest.

Antud piirväärtusest 5% üles- või allapoole moodustab piiritsooni, mille puhul õpetaja võib panna kas madalama või kõrgema hinde, arvestades töö mahtu, ülesannete keerukust, vigade arvu, liiki ning kaalu.

Tööde hindamisel parandatakse küll ära, kuid ei arvestata hindamisel vigu

veel õppimata reeglite osas;

ebareeglipäraselt kirjutatavates sõnades, kui neid ei ole tunnis spetsiaalselt läbi võetud.

b) **Etteütlus**

Ühe õppetunni jooksul kirjutatava kontrolletteütluse soovitatav sõnade arv on

7. klassis 50-60 sõna,

8. klassis 60- 70 sõna,

9. klassis 70-80 sõna.

Etteütluse teksti valides arvestatakse klassi taset ja ettevalmistuse põhjalikkust.

Etteütluste hindamine

Hinne on "5", kui töö on veatu või töös on kuni 3 viga.

Hinne on "4", kui töös on kuni 6 viga.

Hinne on "3", kui töös on kuni 10 viga.

Hinne on "2", kui töös on kuni 14 viga.

Hinne on "1", kui töös on üle 15 vea.

Samas sõnas või vormis eksimised loetakse üheks veaks.

2. Kirjandite ja teiste loovtööde hindamine

Kirjandite hindamisel arvestatakse järgmisi kriteeriume:

- 1) teemakohasus ja teema avatus (oskus kasutada teadmisi, tuua näiteid, teha järeldusi)
- 2) sõnavara, lausestus, stiil (põhjendamata sõnakordused, õige sõnakasutus, lausete mitmekülgsus, lausete terviklikkus, lausete grammatiliselt õige seostamine)
- 3) õigekeelsus (häälikuortograafia, algustäheortograafia, kokku- ja lahku kirjutamine, poolitamine, vormistus, interpunktsioon)

Hinnet võib tõsta kirjandi omanäolisus ja huvitavate faktide kasutamine. Hinnet ei alandata tõekspidamiste pärast, kui need on loogiliselt põhjendatud. Kirjandit hinnates lähtutakse põhimõttest, et orienteeruvalt 2/3 hindest annavad punktid 1 ja 2 ning 1/3 punkt 3.

Jutustava või arutleva 1-leheküljelise A4 formaadis kirjandi hindamisel võiks lähtuda järgnevast:

Hinne on "5", kui

- tekst vastab teemale, on sisukas ja sidus loogiliselt ülesehitatud tervik;
- sõnavara on rikas, lausestus mitmekesine;
- tekstis on mõned stiilikonarused, kuid mitte üle 3-5 õigekeelsusvea.

Hinne on "4", kui

- tekst vastab teemale, ülesehitus on loogiline, kuid esineb liigendusvigu;
- sõnavara ja lausestus on kohati ühekülgne;
- tekstis on üksikuid stiilivigu, kuid mitte üle 6-10 õigekeelsusvea.

Hinne on "3", kui

- tekst vastab üldjoontes teemale, kuid on üldsõnaline, ülesehituses on vastuolud;
- sõnavara on piiratud ja esineb lausestusraskusi;
- tekstis on stiilivigu, kuid mitte üle 15 õigekeelsusvea.

Hinne on "2", kui.

- tekst vastab üldjoontes teemale, kuid mõtted on kohati ebaselged;
- sõnavara on väga piiratud või ebasobiv, on tõsiseid lausestusraskusi;
- tekstis on palju stiilivigu, kuid mitte üle 16 õigekeelsusvea.

Hinne on "1", kui

- tekst ei vasta teemale, on seosetu, raskesti mõistetav;
- sõnavara ja lausestus on primitiivsed või ebasobivad;
- tekstis on palju stiilivigu ja üle 20 õigekeelsusvea.

Kirjandite ja teiste loovtööde puhul ei loeta stiilivigu õigekeelsusvigade hulka

Kirjandist oluliselt erinevate loovtööde (luuletuste, näidendite jt) soovituslikud hindamismõõdud töötab välja aineõpetaja lähtudes õpilase individuaalsusest.

4.1.3.4. Diferentseeritud lähenemine vene keele õpetamisel

Vene keele süvaõppeks pakutakse koolis erinevaid võimalusi, arvestades õpilase individuaalseid vajadusi. Sinna hulka kuuluvad erinevad tunni läbiviimise vormid ja diferentseeritud lähenemine aine õpetamisele.

I kooliaste.

Esimese kooliastme õpilased kellel tekivad vene keele õppimisel õpiraskused, neile võimaldatakse abivahendid (liikuv aabits, ladumise pilt, silbikaardid, teemapildid ja muud).

Kui õpilasel on vene keele õppimisel pidevad õpiraskused, on tal võimalus osaleda eripedagoogi juhendamisel tugiõppe rühmas. Tugiõppe rühmatöö toimub kolm korda nädalas, peale tunde.

Õpilastel kellel esineb vene keele õppimisel ajutisi või pidevaid õpiraskusi, omavad võimalust teha koduseid ülesandeid koos õpetaja või tugiõppe rühma eripedagoogiga.

Õpilastel kellel esineb vene keele õppimisel raskusi, õppivad olenevalt raskusastmest kas individuaalõppekava või lühiajalise individuaalse õppekava järgi.

ERAKOOL INTELLEKT

Õpilaste õppetegevust, kellel esineb vene keeles ajutisi või alalisi õpiraskusi hinnatakse sõnaliselt või diferentseeritult. Diferentseeritud hindamise süsteemi on kirjeldatud individuaalõppekavas. Sõnalisel hindamisel kirjeldab õpetaja keeleoskuse pädevust, mille õpilane on saavutanud hindamise momendiks.

Õpilastele kes näitavad väga head keeleoskust koostatakse individuaalõppekava.

II ja III kooliaste.

Õpilastele kellel esineb vene keele õppimisel pidevaid õpiraskusi, koostatakse individuaalõppekava.

Õpiraskustega õpilastel võimaldatakse kasutada vene keele tunnis abivahendeid, mis aitavad kaasa ainematerjali omandamisele (algoritm, reeglid, tabelid, ja muud arendavad seadmed).

Vene keele tunnis annab õpetaja vastavalt õpilase võimetele erineva raskustasemega ülesandeid.

Alalise õpiraskusega õpilaste õpitemeetodid vene keele tunnis hinnatakse diferentseeritult.

Õpiraskustega õpilastega viiakse iga päev läbi ainekonsultatsioonid mis on suunatud teadmiste edendamiseks ja käesoleva teadmiste taseme parandamiseks.

Kõrgendatud õpimotivatsiooniga õpilastele koostatakse vene keele süvaõppeks individuaalne õppekava.

4.1.4. Füüsiline õpikeskkond

1. Valdav osa õpet toimub klassis, kus saab mööblit sobivalt ümber paigutada liikumistegevusteks (nt dramatiseeringud, õppemängud), rühmatööks ning ümarlauavestlusteks.
2. Klassiruumis kasutatakse õigekeelsussõnaraamatuid ja võõrsõnade leksikoni.
3. Tundides kasutatakse internetiresse, tänapäevastel info- ja kommunikatsioonitehnoloogiatel põhinevaid õpikeskkondi ning õppematerjale ja -vahendeid, sh netisõnaraamatuid.
4. Tunde peetakse vajaduse korral arvutiklassis, kooli raamatukogus ning väljaspool kooli.

4.1.5. Lõiming teiste valdkonnapädevuste ja ainevaldkondadega

Kujundav pädevus	Õpilane/õpilasel
Kultuuri- ja väärtuspädevus	Õpilasel on kujunemas kõlbelisi ja esteetilis-emotsionaalseid väärtusi ning kultuuriväärtusi loetavate ilukirjandus- ja aimetekstide alusel; on kujunemas funktsionaalne kirjaoskus ning teadlik kriitiline suhtumine teabeallikatesse; omab vaimseid ja kultuuriväärtusi: hindab keelt kui rahvuskultuuri kandjat, keeleoskust kui inimese identiteedi olulist osa.
Sotsiaalne ja kodanikupädevus	On avara maailmapildiga ja omab ettekujutust inimsuhetest. Õpib töötama paaris ja rühmas, kujuneb koostööoskus. Õpib oma arvamust välja ütleva nii suuliselt kui ka kirjalikult, nii vahetult kui ka veebikeskkonnas.
Suhtluspädevus	Oskab suhelda oma eakaaslastega, omab suulise ja kirjaliku suhtluse oskusi, arvestab suhtluspartnerit ja oskab valida sobivat käitumisviisi; oskab esitada oma seisukohta ja püüab seda põhjendada.
Enesemääratluspädevus	Töötab iseseisvalt; arutab õpilaste igapäevaelust lähtuvate eakohaste probleemide üle, otsib lahendusi meedia- ja kirjandustekstidest
Õpipädevus	On arenenud kuulamis- ja lugemisoskus, mõistab eri liiki tekste mõistmist, eristab fakti ja arvamust; oskab hankida teavet allikatest; koostab eri liiki tekste, kujundab ja sõnastab oma arvamust.

Ettevõtlikkuspädevus	näitab vastutustunnet ja ettevõtlikkust projektides osalemisega
-----------------------------	---

4.1.6. Läbivad teemad

Läbiv teema	Õpilasel kujundavad oskused ja teadmised
Elukestev õpe ja karjääri planeerimine	Teema aitab õpilasel kujundada positiivset hoiakut õppimisse ning toetab esmaste õpioskuste omandamist. Mänguliste tegevuste abil aidatakse õpilasel kujundada ning õppida tundma ennast ja lähiümbruse töömaailma, tuginedes õpilase kogemustele igapäevaelust. Õpetegevus võimaldab õpilasel märgata oma ainespetsiifilisi kalduvusi ning arendada loomevõimeid.
Keskkond ja jätkusuutlik areng	Õppe ja kasvatus kaudu taotletakse õpilase keskkonnataju kujunemist, pööratakse tähelepanu kodu- ja kooliümbruse keskkonnaküsimustele ning tegutsemisviisidele, mille abil on keskkonnaprobleeme võimalik praktiliselt ära hoida ja lahendada.
Kultuuriline identiteet	Mõistab kultuuri osa inimese isiksuse kujundamisel, on teadlik kultuuride muutumisest ajaloo vältel. On ettekujutus kultuuride mitmekesisusest ja ta väärtustab seda. On kultuuriliselt salliv ning koostööaldis.
Teabekeskond	Õpilane õpib mõistma temale suunatud teadete suhtluseesmärke ning eristama olulisi teateid ebaolulistest. Rõhuasetused toetavad I kooliastmes inimeseõpetuse, emakeele ning teiste õppeainete kaudu toimuvat suhtlemisioskuste kujundamist.
Tervis ja ohutus	Õppija omandab eakohased teadmised ja oskused seonduvalt tervise füüsilise, vaimse, emotsionaalse kui sotsiaalse tervise aspektiga ning kujuneb tervist väärtustav hoiak.
Väärtused ja kõlblus	Kujuneb sellise klassikollektiivi kujundamisel, kus peetakse oluliseks õiglust, ausust, hoolivust, sallivust, inimväärikust, lugupidamist enda ja teiste vastu, lubaduste pidamist ning demokraatlikku osalemist ja rahvuslikkust.

5. KIRJANDUS

5.1. Õppeaine kirjeldus

Kirjandus peegeldab inimkonna vaimset kogemust ja maailma mitmekesisust kunstilistes kujundites. Sellest tuleneb vajadus arendada õpilastel oskust sügavalt tungida teksti mõttesse, mõista loetu problemaatikat ja analüüsida iseseisvalt kirjandusteost, tuginedes vajalikele ajaloolis-kirjanduslikele ning teoreetilistele teadmistele. Õpetaja korraldatud õppetunnetustegevuses laiendavad õpilased oma arusaamist ümbritsevast maailmast. Kirjandusliku teksti analüüs aitab õpilasel seostada oma üleelamisi teose kangela üleelamistega, rikastab sisemaailma, kujundab esteetilist maitset. Olulist tähelepanu pööratakse ka oskuse kujunemisele tõlgendada kirjanduslikku teksti teose isiksusliku vastuvõtu alusel. Praktilise analüüsi ja tõlgendamise ühendamine võimaldab kujundada kirjandusteose vastuvõtu emotsionaal-hinnangulist kogemust, kasvatada kultuurset lugejat, kes suudab ära tunda tõelise kunstiteose. Kaasaelamine kui kangelase käitumise mõistmise viis arendab õpilase emotsionaalset sfääri.

Mitmekultuurilisuse, sallivuse ning lugupidava suhtumise kujundamine teistes rahvuskultuurides eeldab armastust ja austust oma rahvuskultuuri vastu ning arusaamist tema kohast maailma kultuuripärandis. Vene kirjanduse kõrval käsitletakse ka eesti ja väliskirjanike teoseid, mis peaks soodustama erinevate rahvuskirjanduste seoste ja vastastikuse mõju mõistmist ning üldinimlike väärtuste omaksvõttu.

ERAKOOL INTELEKT

Kirjandusteoste valiku põhikriteeriumideks on kunstiväärtus, humanistlik suunitlus ning positiivne mõju õpilase isiksusele, teoses püstitatud probleemide aktuaalsus õpilaste kõlbeliseks kasvatamiseks ning sallivuse kujundamiseks. Kirjandusteoseid lugemiseks ja tunnis käsitlemiseks valides tuleb silmas pidada ka õpilaste grupi psühholoogilisi ja intellektuaalseid võimeid ning huve, teoste suhestumist õpilaste elukogemusega ning õpilastele arutamiseks sobivaid teemasid ja probleeme. Samuti on oluline käsitletavate kirjandustekstide žanriline mitmekesisus, arvestada tuleb ka õppesisus esitatud teoste loendit.

Kirjanduse ainekava on üles ehitatud probleemilis-temaatilisel printsiibil, mis eeldab käsitletavate kirjandusteoste problemaatika mõistmist, oma suhtumise kujundamist neisse probleemidesse, osalemist diskussioonis loetu üle, teiste arvamuse arvestamist ning oma isikliku arvamuse argumenteeritud kaitsmist. Kirjandusteose kui kunstiteose mitmeplaanalisuse tõttu võib iga kirjandusteksti vaadelda läbi erinevate probleemide prisma, mis võimaldab ka tagasipöördumist varem käsitletud probleemide juurde.

Kirjandusteoste käsitlemine põhikoolis põhineb kreatiivsuse, kommunikatiivsuse ja stadiaalsuse põhimõttel. Kreatiivsuse põhimõtte eeldab tegevuslikku lähenemist kirjandusteosele, kusjuures põhirõhk on õpilaste loomingulise potentsiaali igakülgtsel arendamisel. Kommunikatiivse lähenemise raames vaadeldakse õpet dialoogilise protsessina, milles õpilane on täisväärtuslik osaleja. Ka kirjandusteose kunstilist vastuvõttu mõistetakse kui kommunikatiivset tegevust. Kirjandusteoste käsitlemise stadiaalsuse põhimõtte eeldab õppimise igas etapis selliste didaktiliste ülesannete rakendamist, mis vastavad õpilaste esteetiliste vajaduste ning loominguliste võimaluste tasemele.

Kirjandusteoste käsitlemise protsessis omandavad õpilased vajalikud ajaloolis-kirjanduslikud teadmised ning õpivad tundma ja kasutama kirjandusmõisteid.

Õppetegevuse spetsiifilised valdkonnad on teksti lugemine, teksti ümberjutustamine, teksti mõtestamine ja analüüs, kujundliku mõtlemise ja keele ilmekuse arendamine ning loominguline tegevus (loovtööde kirjutamine ja esinemine kuulajaskonna ees).

5.1.1. Hindamine ja hindamise põhimõtted

Õpitulemused on kindlaks määratud kahel tasemel: üldised õpitulemused ja õppetegevuse liikide järgi eritletud õpitulemused. Hindamisel lähtutakse vastavatest põhikooli riikliku õppekava üldosa sätetest. Hinnatakse õpilase teadmisi ja oskusi suuliste vastuste (esituste) ning kirjalike tööde alusel, arvestades teadmiste ja oskuste vastavust ainekava taotletavatele õpitulemustele. Õpitulemuste hindamisel kasutatakse sõnalisi hinnanguid ja numbrilisi hindeid.

Hindamine on õppeprotsessi lahutamatu osa ning sama keerukas kui õpetamine ja õppimine. Hinnatakse eelkõige selleks, et soodustada teadmiste ja oskuste omandamist, pädevuste kujunemist. Ühtlasi annab hindamine tagasiside võimaluse nii õpetajale kui ka õpilasele – see on teatud etapi kokkuvõtte, teave tasemest, millele uut teadmist ehitada. Eeldatavalt peab hindamine olema kooskõlas õppeprotsessi eesmärkide ning nende saavutamiseks kavandatud ja toimunud tegevustega, eelkõige aga ainekavas sätestatud õpitulemustega. Traditsiooniliselt kasutatakse numbrilist hindamist, aga on ka alternatiivne hindamisvõimalus – sõnaliste hinnangute andmine suuliselt või kirjalikult, mida põhikooli riiklikus õppekavas nimetatakse kujundavaks hindamiseks. Kujundava hindamisena mõistetakse õppeaasta kestel toimuvat hindamist, millega kogutakse andmeid õpilase teadmiste, oskuste, väärtushinnangute ning käitumise kohta õppeaja jooksul ning motiveeritakse ja suunatakse õpilasi edasisele õppimisele, aidates neil teadvustada oma vajadusi, seniseid saavutusi ja vajakajäämisi, ning kavandatakse edasise õppimise eesmärgid ja teed. Kujundav hindamine keskendub eelkõige õpilase arengu võrdlemisele tema varasemate saavutustega. Tagasiside kirjeldab õigel ajal ja võimalikult täpselt õpilase tugevaid külgi ja vajakajäämisi ning sisaldab ettepanekuid edaspidisteks tegevusteks, mis toetavad õpilase arengut. Konstruktivistlikust õppimiskäsitusest lähtuv kujundav hindamine annab võimaluse muuta senist hindamisparadigmat. Traditsioonilisel hindamisel asetab õpetaja end aineeksperdi positsioonile, püüdes õpilaste sooritusi täpselt mõõta ning ainenormist lähtuvalt omavahel võrrelda. Kujundava hindamise puhul on õpetaja õpilaste õppimise toetajaks ja suunajaks viisil,

ERAKOOL INTELEKT

kus hinnatakse õpilase individuaalset arengut, st tema tegelikke teadmisi, oskusi, pädevusi ja saavutusi, pidades silmas ka tema võimeid ja vajadusi. Kirjandus on iseenesest isiksuse arengu tugi, kuna aitab luua õigeid eetilisi hoiakuid, kujundada väärtushinnanguid ja maailmapilti. Seepärast tähtsustub kirjandusõpetuse puhul sõnalise hinnangu andmise vajadus. Sõnalist hinnangut võib kõige lihtsamal viisil esitada kiitva või tunnustava repliigina, näiteks „see oli tabav võrdlus”, „tajusid probleemi sügavuti”, „lähenesid teemale originaalsest vaatepunktist”, „see oli terane tähelepanek”, „väljendasid mõtet selgelt ja loogiliselt”, „nimetasid õiged tunnused“ jne. Tagasiside kirjalikule tööle (nt essee, omaloominguline töö, lugemispäevik, analüüsi- ja tõlgendusülesanded) peaks olema kirjalik: õpetaja sõnastab selle sidusa kommenteeriva tekstina või üksikute tähelepanekute kaupa. Kujundava hindamise puhul on tähtis, et tagasiside sooritusel on konstruktiivne: osutab konkreetsetele nii õnnestumistele, mis vääriavad tunnustamist, kui ka puudustele, mida tuleb kas kohe parandada või millele tuleks edaspidi tähelepanu pöörata. Sealjuures saab nõuda ja küsida vaid seda, mida on korralikult õpetatud ja õpitud. Õpilane peab seega eelnevalt teadma, mida hinnatakse ja mil moel (sisu, vorm, maht, skaala).

Kirjanduse õpetamisel võib rakendada mitmesuguseid kontrolli ja hindamise meetodeid ning võtteid:

suuline küsitlus, vestlus; viktoriin, valikvastustega test või lünktekst; lugemiskontroll (nt fakti- ehk mälu küsimused teose kohta); kontrolltöö (nt autori ja tema loomingu või kirjanduslike mõistete kohta); analüüsi- ja tõlgendusülesanded (nõuavad arutlemist, argumenteerimist, võrdlemist); kirjanduslik essee; raamatuarvustus; lugemispäevik; omaloominguline töö (nt kirjeldus, jutt, luuletus, dialoog); teemamapp, õpimapp (portfoolio).

Samuti võib hinnata sooritusülesanded, mis võimaldavad teada saada, mida õpilased realselt teavad ja oskavad: raamatututvustuse esitamine; väitlus kirjandusteose üle; veenmiskõne koostamine ja esitamine; kirjandusliku projekti koostamine; kirjandusliku uurimistöö teostamine; luuletuse, proosateksti või dialoogi esitamine; avalik esinemine konkurssidel või mujal.

Vestlus ja arutelu on kirjandusõpetuses äärmiselt olulised aktiivõppemeetodid: küsimusi esitades suunab õpetaja õpilasi mõtlema, oma seisukohti ja arvamusi väljendama, mis omakorda mõjutab hoiakute ja hinnangute kujunemist. Osalemine vestlustes ja aruteludes pakub õpilastele rohkesti vahetut tagasisidet, toob välja nende tugevad ja nõrgad küljed, toetab eneseregulatsiooni ning tekitab huvi õppimise vastu. Ka paaris- ja rühmatöö kaudu saab õpilane tagasisidet oma teadmiste ja oskuste kohta, kuna tekib otsene võrdlusvõimalus teiste õppijatega.

Aktiivõppemeetodid võimaldavad õppida üksteiselt, võtmesõnaks on siin koostöö. Tundlik valdkond kirjanduse õpetamisel on luule käsitlemine. Luuletuste analüüsi ja tõlgenduse, ent ka nende esituse hindamisel on subjektiivsus äärmiselt hoomatav. Õpetaja saab hindamisel arvestada nii luuleteksti mõistmist, tõlgenduse originaalsust, luulepoeetika mõistete valdamist kui ka mõtlemis- ja väljendusoskust. Seega peab kirjanduse tund toetama õpilase võimet mõista kirjandust kui sõnakunsti, arendama lugemishuvi, loovat mõtlemist, kõneosavust, loomingulist väljendusvõimet. Kirjanduse tundides on õpilaste hindamisel vaja arvestada erinevate tegevusaspektidega, üldhinne kujuneb eritasandi oskuste ja vilumuse alusel.

Hindamisel arvestatakse:

- õigekirja ja kirjavahemärkide oskusi;
- stilistilisi ja keeleoskusi;
- omandatud teksti taset;
- kujundada kirjandusliku tegelaskuju keelelisi mõisteid ja hinnanguid;
- õpilase mõttetegevuse loogiline järgivus tunnis ja loometööde täitmisel;

Kirjanduse tunni läbiviimisel on vaja arvestada iga õpilase eripäraga. Seepärast on vaja luua sellised tingimused, kus iga õpilane saaks ennast realiseerida ning arendada oma võimeid ja potentsiaali. Kirjanduse hindamisel tuleb arvestada kõikide tegevusvaldkondadega: mitte ainult kirjalikud oskused, vaid ka oskus töötada kirjandusliku tekstiga, kõneosavus, jne. Tundide planeerimisel on vaja lähtuda praktilise tegevuse reaalsest tingimustest, konkreetse klassi ja

ERAKOOL INTELEKT

konkreetsed õpilase võimalused. Seepärast kirjanduse tunni õpitulemuste hindamisvorm ja õpetamismeetodid varieeruvad iga õpilase suutlikkuses ja ettevalmistustasemes. Õpilase poolt konkreetse kirjandusliku teose ja teoreetiliste kirjanduslike mõistete omandamisel hinnatakse järgmisi tegevusi:

- mõtestatult, erinevate ilukirjandus žanrite lugemine, teksti ilmekas lugemine;
- valdab erinevaid suulisi ja kirjalike ümberjutustamise viise (üksikasjalik, lühike, selektiivne, kommentaaridega, loominguliste ülesannetega);
- plaani koostamine;
- vastused küsimustele (suulised või kirjalikud), avalduvad teadmised teose tekstist ja arusaamise tase;
- luuletuste pähe õppimine; suuline kirjanduslik illustratsioon;
- kirjandusliku teksti žanri omaduste määramine ja selgitamine;
- õpitud teose kunstiliste omaduste selgitamine; teema määramine; teksti ideed, selle problemaatika, süžee analüüs, kompositsioon, süsteemi kujunemine, kujundlikud väljendusvahendid (epiteet, metafoor, võrdlus, hüperbool, allegooria, jne.);
- loetud teose kohta hinnangu koostamine;
- oma tööde loomine erinevates žanrites; (muinasjutt, jutt, luuletus, artikkel, jne.);
- essee kirjutamine kirjandusteose ja samuti elukogemuste põhjal;
- sihikindel informatsiooni otsimine põhineb allikatel ja oskustel nendega töötada (ettekanne, sõnum, referaat, teadusuuringud, jne.);

Sellise hindamisega suureneb positiivne motivatsioon, suureneb õppetöö aktiivsus ja tulemuslikkus, tekib võimalus arvestada hindamisel õpilase valmisoleku taset ja tema intellektuaalset arengut;

Kirjanduse tunni suulise töö hindamise näitajad

Teadmiste ja oskuste tase	Hindamise põhinäitajad
Madal tase	Ei lugenud teose teksti, ei täitnud ülesannet.
Keskmine tase	Teab teose pealkirja ja selle autorit. Oskab nimetada teose kangelasi, lühidalt jutustada teksti sisu, samas sõnastada peamised ideed ei oska, ei tee iseseisvaid järeldusi, või kui teeb siis mitte alati õigesti. Kõne ebaselge, palju keelevääratusi ja parasiitsõnu.
Kõrge tase	Orienteerub tekstis hästi, teab ja jutustab vajalike episoodide, teeb iseseisvalt järeldusi ja esitab sellest lühikokkuvõtte. Oskuslik terminoloogia kasutamine. Näeb seost reaalse elu ja ajaloolise ajastu vahel milles ta oli loodud. Toob paralleele ja oskab võrrelda.

Loomingulise (kirjaliku) töö hindamise näitajad

Teadmiste ja oskuste tase	Hindamise põhinäitajad
Madal tase	Ülesanne pole täidetud, või on tekst kirjutatud kirjavigadega (rohkem kui kaheksa viga), töö osade vahel puudub seos ja loogilisus, ei mõista väljendamise eesmärki, väljendused ei vasta temale.
Keskmine tase	Tekst sobib ainult osaliselt temaga, väljendus osade vahel on nõrk seos, esineb loogilisus ja kõnevigu (rohkem kui neli viga).
Kõrge tase	Teema avamine sügavuti, loogiliselt esitatud sisu, autoril on teemast oma arvamus, on omad järeldused, lugeda tööd huvitavalt, vead ei häiri kasutaja tajumist (kõnevigu 1-4).

Ülesanded tasub ehitada sellisel viisil, et oleks võimalik hinnata nii loometöö teksti teadmisi ja

teadmisi kirjandusteooriast ning anda õpilasele võimalus näidata loometöö täitmisel oma isikupära. Seejuures on parem pakkuda kasvava raskusastmega erinevaid ülesandeid: alustades küsimustest mis nõuavad teksti lihtsat reproduktsiooni (ümberjutustus), seejärel analüütilist mõtlemist nõudvad ülesanded. Selline lähenemine lubab edukalt hinnata iga õpilase vastavust ja tema võimeid.

5.1.1.1. Kirjandus, hindamisest 5.-6. klassis

II kooliastmes hinnatakse

- lugemist, s.o lugemistehnikat, teksti mõistmist
- kirjutamist, s.o kirjatehnikat, õigekirja, kirjalikku tekstiloomet;
- suulist eneseväljendust, s.o kõnelemis- ja kuulamisoskust.

Hindamisel on soovitatav arvestada järgmist.

1. Lugemine

- Ladus, veatu, selge, õige intonatsiooniga lugemine.
- Erisuguste tekstide lugemine: ilukirjandus, õppetekst, aimetekst, sõnumid, teated.
- Eakohaste tabelite, skeemide, plaanide lugemine ja nende põhjal ülesannet täitmine.
- Tekstis sisalduva informatsiooni mõistmine.
- Ülesannete täitmine loetud teksti põhjal: küsimuste esitamine loetu kohta ja küsimustele vastamine, lünkade täitmine jms.
- Teksti teema ja peamõtte leidmine (4.-6. klass).
- Tekstist õpitavate keelendite, samuti sünonüümide, otsese ja ülekantud tähendusega sõnade jms leidmine

Hinne on "5", kui õpilane

- loeb õpitud teksti ladusalt, selgelt ja ilmekalt; hääldus hea, kui ka emakeele aktsent on tajutav;
- saab aru teksti sisust ja peamõttest;
- lahendab teksti põhjal antud ülesanded õigesti.

Hinne on "4", kui õpilane

- loeb ladusalt, kuid väheilmekalt; lugemisel esineb takerdusi; hääldus ei häiri, kui ka tekitab väikesi vääriti mõistmisi;
- saab aru teksti sisust, kuid küsimustele vastamisel on üksikuid ebatäpsusi;
- täidab teksti põhjal antud ülesanded väheste vigadega.

Hinne on "3", kui õpilane

- loeb korralikult, ilmetult, vigadega; hääldus erineb selgesti eesti keele normidest. Arusaamine nõuab kuulajalt erilist tähelepanu.
- saab üldjoontes tekstist aru;
- täidab loetud tekstil põhinevaid ülesandeid, kuid teeb vigu.

Hinne on "2", kui õpilane

- loeb aeglaselt, vigadega, katkendlikult, ilmetult; hääldus on halb;
- eelistab endamisi lugemisele häälega lugemist;
- saab halvasti tekstist aru;
- tekstil põhinevate ülesannete lahendamisel on rohkesti eksimusi ja suuri puudujääke.

Hinne on "1", kui õpilane

- loeb suurte raskustega, veerides;
- ei saa loetust aru endamisi ega häälega lugedes;
- ei suuda täita tekstil põhinevaid ülesandeid.

Õpetajal on kohustus hindamisel arvestada õpilase individuaalsete eripäradega.

2. Kirjutamine

- Kokkuvõtte tegemine kuulatud või loetud teksti põhjal .
- Arvamuse kirjutamine loetud teksti kohta (VI klass).

- Kutse, kirja, onnituusse koostamine.
- Loovtöö kirjutamine: vabajutustus, jutustus pildi ja pildiseeria põhjal, fantaasialugu, eseme- või isikukirjeldus jms.

Kontrolltööde hindamisel juhitudakse järgmisest protsendiskaalast:

hinne on "5", kui õpilane sooritas õigesti 100 -90 % ülesannetest;

hinne on "4", kui õpilane sooritas õigesti 89 -70 % ülesannetest;

hinne on "3", kui õpilane sooritas õigesti 69 – 45 % ülesannetest;

hinne on "2", kui õpilane sooritas õigesti 44 – 20 % ülesannetest;

hinne on "1", kui õpilane sooritas õigesti 19 – 0 % ülesannetest.

Antud piirväärtustest 5% üles- või allapoole moodustab piiritsooni, mille puhul õpetaja võib panna kas madalama või kõrgema hinde, arvestades töö mahtu, ülesannete keerukust, vigade arvu ja liiki.

Tööde hindamisel parandatakse küll ära, kuid ei arvestata hindamisel vigu

- veel õppimata reeglite osas;
- ebareeglipäraselt kirjutatavates sõnades, kui neid ei ole tunnis spetsiaalselt läbi võetud; Ühes sõnas või vormis korduvad vead loetakse üheks veaks.

Loovtöö

Loovtöö hindamisel arvestatakse järgmist:

1) töö sisu;

2) lausete terviklikkust ja seostatust;

3) sõnavara;

4) õigekeelsust (õpitud õigekirjajuhiste ulatuses);

Loovtööd hinnates lähtutakse põhimõttest, et 2/3 loovtöö hindest annab töö sisu.

3. Suuline eneseväljendus

Eneseväljendamine igapäevastes suhtlusolukordades: palumine, küsimine, keeldumine, selgitamine, vabandamine, tänamine jms.

Vestlemine erisuguste kaasvõitlejatega suhtlussituatsiooni arvestades.

Info edastamine selgelt ja ühemõtteliselt.

Kuulamisele ebakohastes tekstides sisalduva info mõistmine.

Kaasvõitleja(te) kuulamine, arvamusega nõustumise ja mittenõustumise väljendamine, vastuväidete esitamine.

Oma arvamuse argumenteerimine.

Jutustamine sündmusest, loetust ja kuulatust, pildi ja pildiseeria järgi, etteantud teemal.

Oma arvamuse avaldamine teksti (nähtud filmi jms) kohta.

Oma suhtumise väljendamine nähtuste, inimeste, tegevuste kohta, nende iseloomustamine.

Eneseväljendamine dramatiseeringus, rollimängus.

Päheõpitud luuletuse mõtestatud esitamine. Suulises keelekasutuses kirjakeele põhinormingute järgimine ning mõtete sobiv sõnastamine (parasiitkeelendite vältimine, sõnavalik, mõtte lõpule viimine).

Hinne on "5", kui õpilane

- avaldab heas sõnastuses oma arvamust, nõustumist/mittenõustumist kaasvestleja arvamusega ja oskab seda põhjendada;
- annab loogiliselt edasi kuulatu ja loetu sisu;
- jutustab lodusalt, kasutades mitmekesisest sõnavara;
- arvestab suhtlusolukorda ja adressaati;
- väljendub keeleliselt korrektselt ja selgelt, kui ka esineb suulisele kõnele omaseid tavalisi takerdusi.

Hinne on "4", kui õpilane

- avaldab oma arvamust;
- oskab edasi anda kuulatu ja loetu põhisisu;

ERAKOOL INTELEKT

- jutustab mõningate ebatäpsustega, ülesehitus hüplik, sõnavalik ühekülgne;
- arvestab suhtlusolukorda ja adressaati vähe;
- väljendub ladusalt ja mõistetavalt, kuid keeleliselt ebatäpselt.

Hinne on "3", kui õpilane

- väljendab oma nõustumist või mittenõustumist seda põhjendamata;
- saab kuulatust või loetust aru üldjoontes;
- jutustab küsimuste toel; jutustus on lünklik ja sõnavaene;
- ei arvesta suhtlusolukorda ja adressaati;
- väljendub konarlikult, kuid piisavalt arusaadavalt, paljude keelevigadega.

Hinne on "2", kui õpilane

- ei suuda väljendada oma arvamust või tal puudub see;
- saab kuulatust või loetust halvasti aru;
- suudab loetud või kuulatud teksti põhjal vastata üksikutele põhiküsimustele;
- väljendub konarlikult, vigaselt, katkendlikult, öeldu jääb arusaamatuks.

Hinne on "1", kui õpilane

- ei saa aru kuulatavast;
- ei suuda edasi anda kuulatud või loetud teksti sisu;
- ei suuda end väljendada ega küsimustele vastata.

5.1.1.2. Kirjandus, hindamisest 7.-9. klassis

III kooliastmes hinnatakse

kommunikatiivseid oskusi (lugemis-, kirjutamis-, kõnelemis- ja kuulamisoskust), keeleteadmisi ja õigekeelsust

Kommunikatiivsete oskuste hindamine

Hinne on "5", kui õpilane

- loeb ladusalt, selgelt ja mõtestatult;
- saab loetust ja kuuldust aru ning oskab seda kommenteerida;
- oskab kõnes ja kirjas argumenteeritult väljendada vastavalt teemale ja kõnesituatsioonile;
- kasutab arutledes eri allikatest saadud materjale ning esitab need loogilises järjekorras;
- väljendub kõnes ja kirjas korrektsete lausetega, sõnavara on mitmekesine ning tekst keeleliselt õige.

Hinne on "4", kui õpilane

- loeb mõtestatult ja üldjoontes vigadeta;
- saab aru loetu ja kuulatu mõttest;
- väljendab kõnes ja kirjas oma arvamust, kuid ei argumenteeri seda piisavalt;
- oskab teemat lahti mõtestada, kuid kõnesituatsiooni ja teema arvestamisel esineb puudusi;
- oskab valida vajalikku materjali, kuid selle süstematiseerimine ja esitamine pole laitmatu.
- väljendub kõnes ja kirjas üldjoontes korrektsete lausetega, sõnavara on piisav ning
- tekst raskete vigadeta.

Hinne on "3", kui õpilane

- loeb mõtestatult, kuid vigaselt;
- saab loetust ja kuulatlust aru pinnapealselt;
- väljendab kõnes ja kirjas oma arvamust, kuid ei oska seda põhjendada, vajab suunamist ning abi;
- oskab leida peamõtet, kuid arutluses kaldub teemast kõrvale;
- kasutab juhuslikku materjali ega oska seda vajalikul määral süstematiseerida ning puudusteta esitada;
- väljendub kõnes ja kirjas saamatult, sõnavara on ühekülgne, kuid tekst mõistetav

ja loogiliste seostega.

Hinne on "2", kui õpilane

- loeb raskustega;
- saab aru teksti detailidest, kuid ei taju tervikut ega seoseid;
- ei oska sõnastada oma arvamust, kuid vastab suunavatele küsimustele;
- väljendub kõnes ja kirjas primitiivselt ja väga vigaselt.

Hinne on "1", kui õpilane

- loeb, kuid ei saa loetust ega kuulatust õigesti aru;
- ei oska vastata suunavatele küsimustele;
- väljendub kõnes ja kirjas ebaloogiliselt ja seosetult.

Kirjandite ja teiste loovtööde hindamine

Kirjandite hindamisel arvestatakse järgmisi kriteeriume:

- 1) teemakohasus ja teema avatus (oskus kasutada teadmisi, tuua näiteid, teha järeldusi)
- 2) sõnavara, lausestus, stiil (põhjendamata sõnakordused, õige sõnakasutus, lausete mitmekülgsus, lausete terviklikkus, lausete grammatiliselt õige seostamine)
- 3) õigekeelsus (häälikuortograafia, algustäheortograafia, kokku- ja lahku kirjutamine, poolitamine, vormistus, interpunktsioon)

Hinnet võib tõsta kirjandi omanäolisus ja huvitavate faktide kasutamine. Hinnet ei alandata tõekspidamiste pärast, kui need on loogiliselt põhjendatud. Kirjandit hinnates lähtutakse põhimõttest, et orienteeruvalt 2/3 hindest annavad punktid 1 ja 2 ning 1/3 punkt 3. Jutustava või arutleva 1-leheküljelise A4 formaadis kirjandi hindamisel võiks lähtuda järgnevalt:

Hinne on "5", kui

- tekst vastab teemale, on sisukas ja sidus loogiliselt ülesehitatud tervik;
- sõnavara on rikas, lausestus mitmekesine;
- tekstis on mõned stiilikonarused, kuid mitte üle 3-5 õigekeelsusvea.

Hinne on "4", kui

- tekst vastab teemale, ülesehitus on loogiline, kuid esineb liigendusvigu;
- sõnavara ja lausestus on kohati ühekülgne;
- tekstis on üksikuid stiilivigu, kuid mitte üle 6-10 õigekeelsusvea.

Hinne on "3", kui

- tekst vastab üldjoontes teemale, kuid on üldsõnaline, ülesehituses on vastuolud;
- sõnavara on piiratud ja esineb lausestusraskusi;
- tekstis on stiilivigu, kuid mitte üle 15 õigekeelsusvea.

Hinne on "2", kui.

- tekst vastab üldjoontes teemale, kuid mõtted on kohati ebaselged;
- sõnavara on väga piiratud või ebasobiv, on tõsiseid lausestusraskusi;
- tekstis on palju stiilivigu, kuid mitte üle 16 õigekeelsusvea.

Hinne on "1", kui

- tekst ei vasta teemale, on seosetu, raskesti mõistetav;
- sõnavara ja lausestus on primitiivsed või ebasobivad;
- tekstis on palju stiilivigu ja üle 20 õigekeelsusvea.

Kirjandite ja teiste loovtööde puhul ei loeta stiilivigu õigekeelsusvigade hulka. Kirjandist oluliselt erinevate loovtööde (luuletuste, näidendite jt) soovituslikud hindamisnormid töötavad välja aineõpetaja lähtudes õpilase individuaalsusest.

5.1.1.3. Diferentseeritud lähenemine vene keele õpetamisel Diferentseeritud lähenemine kirjanduse õpetamisel.

Diferentseeritud lähenemine kirjanduse õppimisel eeldab tempo valimist materjali õppimisel, diferentseeritud ülesanded, valik erinevaid tegevusviise, õpetaja poolne abi määramine ja

iseloomustus. Sealjuures on võimalik jälgida õppetöö raames õpilase tegevust grupis erinevatel tasemetel ja kasutada erinevaid meetodikaid. Need rühmad on mobiilsed, paindlikud ja liikuvad.

Diferentseeritud abi erinevad liigid:

- Pidev töö tunnis ja kodustes ülesannetes esinevate vigadega, levinumate vigade ennetamine, vale lähenemine ülesande lahendamisel.
- Nõrga õppeedukusega õpilaste kodutööde individualiseerimine.
- Uue teema õppimiseks on vajalik materjali kordamine kodus.
- Nõrga õppeedukusega õpilased võivad kasutada kodus esitluseks koostatud plaani või vastata mälu järgi.
- Kodutööde mahu koordineerimine, jõukohaste ülesannete täitmine ettenähtud ajaks.
- Kaasata õpilasi teostama ülesande täitmisel enesekontrolli.
- Anda sõnaliseks vastamiseks ettevalmistusaega (lühijutustus, näitlike abivahendite kasutamine).
- Osutada nõrga õppeedukusega õpilastele klassis iseseisvalt töötades vajaliku abi.
- Reeglite tutvustamine, millel põhineb ülesanne.
- Ülesande lisad (joonis, skeem, juhend, jne.).
- Ülesande täitmisel määrata algoritm.
- Varem lahendatud, analoogiliste ülesannete täitmine.
- Selgitada sarnaste ülesannete lahenduskäiku.
- Pakkuda ülesande täitmisel toetust, suunata antud ülesande lahenduseni.
- Suunata lahenduste otsimisel kindlatele assotsiatsioonidele.
- Selgitada välja põhjuslikud seosed, mis on ülesande täitmisel olulised.
- Vastuse või töö täitmise tulemus.
- Keerulise ülesande jaotamine elementaarseteks osadeks.
- Suunavate küsimuste esitamine.
- Diferentseeritud faktorite programmimine ülesannetes.

Diferentseeritud lähenemine omandatud teadmiste kontrolliks.

Õpilaste töid võrreldakse standardtööga (väga hästi täidetud töö näitel), mitte õpilaste tööde näitel. Standard on õpilastele ette teada.

On väljatöötatud täpne hindamisalgoritm, mille järgi saavad õpilased ise määrata oma saavutatud taset ja ennast hinnata.

Õpetaja poolt kindlustatakse õpilaste tegevusele regulaarne tagasiside, kommentaaride või märkuste näol. Õpilased osalevad aktiivselt oma õppeprotsessi organiseerimisel, õppetöö käigus püüavad ise hinnata oma töö kvaliteeti, võrrelda kriteeriumeid ja saada õpetaja poolseid kommentaare. Õpilane näeb, kus konkreetset ei ole ta saavutanud vajaliku tulemust ning korrigeerib oma tegevust, otsides võimalusi, kuidas kompenseerida ilmnunud puuduseid. On ettenähtud osalemine linna, vabariiklikel ja rahvusvahelistel konkurssidel ja olümpiaadidel. Osalejatest on kirjutatud artikleid kohalikus ajalehes ja koolikoduleheküljel. Sellised õpilased õpivad kirjandust süvaõppega, andekatele lastele mõeldud individuaalõppekava alusel.

5.1.2. Füüsiline õpikeskkond

1. Valdav osa õpet toimub klassis, kus saab mööblit sobivalt ümber paigutada liikumisega seotud tegevusteks (nt dramatiseeringud, õppemängud), rühmatöökaks ning ümarlauavestlusteks.
2. Klassiruumis kasutatakse õigekeelsussõnaraamatuid ja võõrsõnade leksikoni.
3. Tunde peetakse vajaduse korral arvutiklassis ning väljaspool kooli.

5.2. II kooliaste

5.2.1. Õpitulemused II kooliastme lõpuks

6. klassi lõpetaja:

- 1) on omandanud ilmeka lugemise tehnika, loeb ladusalt ja arusaamisega jõukohase keerukusega teksti;
- 2) koostab loetu kohta plaani ja jutustab selle alusel ümber sisu, avaldab arvamust loetu kohta;
- 3) määrab kunstiteose teema, idee ja kompositsiooni;
- 4) näeb autoripositsiooni suhtumises kujutatud kangelastesse ja sündmustesse;
- 5) iseloomustab tegelasi, võrdleb neid;
- 6) määrab loetud teose žanri ja liigi, selgitab keeleliste vahendite rolli kunstilises tekstis;
- 7) suudab läbielatud ja nähtust teadlikult ja emotsionaalselt kõnelda ja kirjutada;
- 8) kasutab sõnaraamatuid, raamatukogukataloogi ja internetti vajaliku info saamiseks.

5.2.2. Lõiming teiste valdkonnapädevuste ja ainevaldkondadega

Valdkonnapädevus/ainevaldkond	Oodatavad tulemused
Võõrkeeled	Väliskirjanduse autorite ja teostega tutvumine võib äratada huvi võõrkeelte õppimise vastu, õpitavas võõrkeeles kirjutatud teoste lugemine ja arutamine võib teadlikul suunamisel äratada huvi õpitava keele maa, selle kultuuri ja kirjanduse originaalkeeles lugemise vastu.
Loodusained	Loodusalased tekstid eesti/vene keele õppekirjanduses ja ilukirjanduses aitavad kaasa looduse tundmaõppimisele ja väärtustamisele. Loodusluule lugemine ja esitamine, sellega seotud esteetilis-emotsionaalsed elamused, samuti kirjandusteose looduskirjelduse kui kunstilise kujundi analüüs, selle tähenduse mõistmine teose kontekstis ergastab tähelepanu looduse ilule ja väärtustab loodust kui esteetiliste elamuste allikat.
Sotsiaalsained	Sotsiaalsainete õpet toetab ainevaldkond mitmel moel. Ilukirjandusteoste lugemine ja analüüs mõjutab maailmapildi kujunemist, ajaloosündmuste ja arengu mõistmist, ühiskonnaelus ja inimsuhetes orienteerumist. Kirjandusõpetuse taotlus suunata õpilasi erinevate ajastute kirjandusteoseis käsitletud probleeme tänapäeva elu ja inimestega seostama soodustab kindlasti õpilaste sotsiaalse pädevuse kujunemist.
Kunstiained	Kunstiainete õpet toetab eeskätt kirjanduse kui kunstiaine õppimine. Kirjandusteose analüüs soodustab arusaamist kunstilisest kujundist kui kunstiainete üldmõistest ja mis tahes kunstiteosest kui kunstiliste kujundite süsteemist, mis kannab teatavat autori positsiooni ja sõnumit. Kirjandusteoste illustratsioonide analüüs toetab kujutava kunsti spetsiifika ja väljendusvahendite mõistmist. Kirjandusteose käsitlemise illustreerimine vastava ajastu muusikaga soodustab arusaamist muusika emotsionaalsest mõjust ning eri muusikavoolude eripärast ja seostest ajastu kunsti suundumustega.

ERAKOOL INTELLEKT

Kehaline kasvatus	Meedia- ja kirjandustekstide valiku kaudu saadakse elukogemusi. Plakateid ja esitlusi koostades kujundatakse tervist väärtustavat eluhoiakut. Väitlustes propageeritakse tervislikku eluviisi ning dramatiseeringutes ja rollimängudes saab läbi mängida mitmesuguseid elulisi olukordi.
Tehnoloogia	Õppe- ja teabetekstide kaudu kujundatakse oskust hinnata tehnoloogia rakendamise kaasnevaid võimalusi ja ohte, kasutada eetiliselt nüüdisaegseid tehnoloogiaid oma õpi-, töö- ja suhtluskeskkonna kujundamisel ning järgida tehnilisi vahendeid kasutades ohutus- ning intellektuaalomandi kaitse nõudeid.

5.2.3. Läbivad teemad

Läbiv teema	Õpilasel kujundavad oskused ja teadmised
Elukestev õpe ja karjääri planeerimine	Õpilast suunatakse: 1) tutvuma erinevate ametite/elukutsetega, haridus- ja koolitusvõimalustega, pöörama tähelepanu praktilistele töötamisoskustele; 2) koostama isiklikku karjääriplaani; analüüsima võimalikke alternatiivseid karjäärivalikuid ja nende mõju pikemas perspektiivis.
Keskkond ja jätkusuutlik areng	Õpilast suunatakse: 1) aru saama loodusest kui terviksüsteemist ja inimese ning teda ümbritseva keskkonna vastastikustest seostest, inimese sõltuvusest loodusressurssidest; 2) aru saama inimkonna kultuurilise, sotsiaalse, majandusliku, tehnoloogilise ja inimarengu erinevate tunnuste vastastikusest seotusest, inimtegevusega kaasnevatest riskidest.
Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus	Õpilast suunatakse: 1) väärtustama demokraatlikku ühiselu korraldamist, koostööd, kodanikualgatusi ja vabatahtlikkuset põhinevat tegutsemist ning konfliktide rahumeelset ja vägivaldatut lahendamist.
Kultuuriline identiteet	Õpilast suunatakse: 1) mõistma ennast kultuuri kandjana, edasiviijana ja kultuuride vahendajana; 2) mõistma kultuuridevahelise suhtlemise ja koostöö tähtsust ühiskonna jätkusuutlikkuse kujundajana, osalema kultuuridevahelises kommunikatsioonis; 3) olema salliv ja suhtuma lugupidavalt teiste kultuuride esindajatesse ning nende tavadesse ja loomingsusse, taunima diskrimineerimist; 4) omandama teadmisi kultuuride (sealhulgas eesti rahvuskultuuri) kujunemise ja vastastikku rikastavate mõjutuste kohta.

ERAKOOL INTELEKT

Teabekeskond	<p>Õpilast suunatakse:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) määrama oma teabevajadusi ja leidma sobivat teavet; 2) kujundama tõhusaid teabeotsingu meetodeid, mis hõlmavadendas erinevate teavikute ja teabekeskondade kasutamist; 3) arendama kriitilise tebeanalüüsi oskust; võrdlema erinevaid diskursiivseid praktikaid (nt seltskonnameedia, kohtupraktika, meelelahutus, sõprade omavaheline suhtlus jpt) ning neis valitsevaid suhtlemisnorme.
Tehnoloogia ja innovatsioon	<p>Õpilast suunatakse:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) omandama teadmisi tehnoloogiate toimimise ja arengusuundade kohta erinevates eluvaldkondades; 2) mõistma tehnoloogiliste uuenduste mõju inimeste töö- ja eluviisile, elukvaliteedile ja keskkonnale nii tänapäeval kui ka minevikus.
Väärtused ja kõlblus	<p>Õpilast suunatakse:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) analüüsima kriitiliselt ja argumenteeritult väärtusi ja kõlbelisi norme, erinevaid väärtussüsteeme nende seoseid ajaloolis-kultuurilise kontekstiga, religiooniga ja maailmavaatega; 2) reflekteerima isiklike väärtushoiakute ja kõlbeliste tõekspidamiste üle; tegema mõtestatud maailmavaatelisi ja kõlbelisi valikuid ning neid põhjendama; 3) tegutsema erinevaid vaateid ja seisukohti respektierides ning kaitsma ja põhjendama oma seisukohti.

5.2.4. Õppetegevus II kooliastmes

Nõuded õppetegevusele

Kirjandusteose käsitus on suunatud õpilase lugejaoskuste ning eneseväljenduse arendamisele. Tähelepanu keskmes on töö tekstiga. Kirjandustekstide analüüsi protsessis kujuneb õpilastel kirjanduse kontekstilise vastuvõtu kultuur, sündmuste elulise loogika ning keeleliste kujutus- ja väljendusvahendite mõistmine. Tähelepanu keskendub sõnale, aegamööda toimub üleminek kirjanduse kui sõnakunsti käsitlusele. Kirjanduse õppimine II kooliastmes hõlmab mitmesuguseid õppetegevuse liike, neist olulisemad on järgmised:

- 1) eri žanris kirjandusteoste teadlik loominguline lugemine;
- 2) teoste ilmekas lugemine;
- 3) loetu ümberjutustamine erineval viisil: üksikasjaliselt, lühidalt, valikuliselt, elementaarsete kommentaaridega ning loomingulise ülesandega;
- 4) luuletekstide pähe õppimine ning nende ilmekas esitamine;
- 5) vastamine küsimustele, mis avavad kirjandusteose tundmist ja mõistmist;
- 6) loetu kohta lühikese ja üksikasjalikuma plaani koostamine;
- 7) kirjandite kirjutamine käsitletud kirjandusteose alusel loetut oma isikliku elukogemusega seostades;
- 8) sihipärane info otsimine, teades allikaid ja osates nendega töötada.

Õpitulemuste saavutamist soodustab ka õppetegevuse teiste liikide ning vormide kasutamine: raamatukogutunnid, projektitegevus, loomingulised konkursid, ekskursioonid kirjanduslikesse paikadesse, kohtumine kirjanike ja tõlkijatega.

Lugemine

Lugemisprotsess on õppeaine tähtsaim koostisosa. Tundides kasutatakse lugemise erinevaid meetodeid: eesmärgilise hoiakuga lugemine; esialgne (ettevalmistav) lugemine, ositi lugemine; uuesti üle lugemine teatud eesmärgiga hoiakuga jt. Jätkub töö häälega ning endamisi lugemise tehnika arendamine. Pööratakse tähelepanu õigele intoneerimisele, pauside tegemisele, lugemistempo valikule. Teoste iseseisev lugemine omal valikul.

Loetu ümberjutustamine

Tundides kasutatakse ümberjutustamist erineval arendatuse astmel: üksikasjaliselt, lühidalt, koostatud plaani järgi, kommenteerimise elementidega, tegelase vaatepunktist jutustamine; kunstniku või õpilaste endi loodud illustratsioonide alusel jutustamine. Praktiseeritakse iseseisvalt loetud teoste tutvustamist klassikaaslastele.

Teksti mõtestamine ja analüüs

Kirjandustekstiga töötamise keskmes on loetu mõistmine. Jätkub selliste oskuste arendamine, mis on vajalikud kirjandusteose mõistmiseks ja tõlgendamiseks:

- 1) selliste küsimuste koostamine, mis kontrollivad teksti sisu faktilist teadmist ja arendavad kujutlusvõimet;
- 2) küsimustele vastamine omas sõnastuses ning toetudes tekstile (tsiteerimine);
- 3) teksti plaani koostamine; plaani punktide pealkirjastamine ühe sõna, väite, küsimuse või tsitaadiga;
- 4) teose põhiteema ja idee määramine; arutlemine asjaomase teema kajastamise üle teistes varem käsitletud teostes;
- 5) isikliku arvamuse sõnastamine, väljendades suhtumist teose teemasse ja ideesse; põhjenduseks näidete toomine tekstist ja isiklikust elukogemusest;
- 6) tegelaste või tegelasarühmade vahelise põhikonflikti väljatoomine, selle tekkepõhjuste ja lahendusvõimaluste selgitamine; kirjeldatud sündmuste koha ja aja ning nende põhjuste järje seose väljatoomine.

Võetakse kasutusele mõisted *faabula* ja *süžee*, *pea- ja kõrvaltegelased*, *jutustamine 1. ja 3. isikus*. Pööratakse erilist tähelepanu kunstilisele detailile. Jätkub töö tundmatute sõnade ja väljenditega, et rikastada sõnavara.

Kujundliku mõtlemise arendamine ja töö keele ilmekusega

Töö on suunatud epiteetide, võrdluste, isikustamise mõistmisele kirjandustekstides ja kasutamisele oma isiklikus kõnes. Tuuakse sisse mõiste *metafoor* esialgses tähenduses, vaadeldakse selle tekstides kasutamise juhte. Tehakse tööd allegooria ning sümboolika ja allteksti lihtsamate näidete mõistmiseks.

Õpilased selgitavad vanasõnade ja kõnekäändude tähendust ja kasutavad neid oma tekstides.

Õpitakse tekstidest koomilisi elemente leidma, tutvutakse iroonia mõistega. Pööratakse tähelepanu oskusele leida riime, omandatakse omaloominguliste luuletuste kirjutamise kogemus. Tuuakse sisse mõisted *riim*, *värsimõõt*, vaadeldakse kahe silbilist värsijalga. Arendatakse oskust oma mõtteid kujundlikult väljendada.

Loominguline tegevus ja esinemine kuulajaskonna ees

Kirjutatakse omaloomingulisi töid proosavormis (muinasjutt, lühikesed jutustava iseloomuga jutud, õpitud vanasõnadel ja kõnekäändudel põhinevad jutud jt) ning luulevormis (luuletus etteantud riimidega jt).

Kirjutatakse töid loetud teoste alusel (tegelaste dialoog; uus erinev lõpp jutule; kiri kirjandusteose tegelasele; loetud teose lühike hinnang või arvustus).

Kirjutatakse loodus- ja interjöörikirjeldusi, tehakse intervjuusid. Arendatakse oskust kuulajate ees esineda: esitatakse peast luuletusi, katkendeid proosa- ja draamateostest; esitatakse klassikaaslastele omaloodud tekste. Kujunevad oponenti ja kuulajaskonnaga dialoogi pidamise oskused.

5.2.5. Õppesisu ja õpitulemused

5. klass

Õppesisu	Õpitulemused
1. Mis see on kirjandus? Mihhail Prišvin «Vana seen»	Loeb kirjandusteksti latusalt ja mõtestatult; teab loetud teose autorit, sisu ja tegelasi.
2. Rahvaluule Muinasjutud. Mõistatused. Vanasõnad ja kõnekäänud. Tallinna legendid.	Koostab loetu kohta plaani ja jutustab selle alusel ümber sisu, avaldab arvamust loetu kohta; määrab kunstiteose teema, idee ja kompositsiooni.
3. Jutud lastest ja loomadest	Määrab teksti põhiteema ja idee; eristab pea- ja kõrvaltegelasi; toob välja teose tegelaste vahelise konflikti ja selle tekkepõhjused.
5. Luuletused Riim, värsimõõt, kahesilbile värsijalg. Aleksandr Puškin, Mihhail Lermontov.	Tunneb kirjanduse kujutus- ja väljendusvahendeid, kasutab oma tekstides kirjanduse kujutus- ja väljendusvahendeid.
6. Fantastiline kirjandus Nikolai Gogol „Maiöö” või „Uppunu”. Ray Bradbury „Koolivaheaeag”.	Koostab kirjandusteksti kohta sisukava, kasutades küsimusi, väiteid või märksõnu; määrab teksti põhiteema ja idee; eristab pea- ja kõrvaltegelasi; toob välja teose tegelaste vahelise konflikti ja selle tekkepõhjused.

6. klass

Õppesisu	Õpitulemused
1. Mis see on kunst? Kirjandus kui sõnakunst - üks maailma mitmekesisuse ja inimkonna elukogemuse peegeldamise vorme.	Kujutus- ja väljendusvahendid: epiteet, võrdlus, metafoor, isikustamine, hüperbool.
2. Kunstiteose teema	Luuletekstide pähe õppimine ning nende ilmekas esitamine teoste ilmekas lugemine.
3. Kunstiteose idee	Defineerimine teema ja põhiidee töötab teoste ilmekas lugemine.
4. Süžee ja faabula	loetu ümberjutustamine erineval viisil: üksikasjaliselt, lühidalt, valikuliselt, elementaarsete kommentaaridega ning loomingulise ülesandega; kirjandite kirjutamine käsitletud kirjandusteose alusel loetut oma isikliku elukogemusega seostades.
5. Kompositsioon	Vastamine küsimustele, mis avavad kirjandusteose tundmist ja mõistmist.

ERAKOOL INTELLEKT

6. Kangelane Näidend, tegelased, repliik. Looduskirjeldus, interjäär, portree. Kunstiline detail.	Jutustab loetud tekstist koostatud plaani järgi
7. Eepos, lüürika, draama Lüürika. Kahesilbiline värsijalg. Kujutus- ja väljendusvahendid. Luulekeele iseärasused. Kahesilbiline värsijalg. Kujutus- ja väljendusvahendid: epiteet, võrdlus, metafoor, isikustamine.	Luuletekstide pähe õppimine ning nende ilmekas esitamine Teoste ilmekas lugemine.
8. Huumor ja satiir Hüperbool ja allegooria.	Teoste ilmekas lugemine.
9. Eepos	Eri žanris kirjandusteoste teadlik loominguline lugemine kirjandite kirjutamine käsitletud kirjandusteose alusel loetud oma isikliku elukogemusega seostades.
10. Draama	Eri žanris kirjandusteoste teadlik loominguline lugemine teoste ilmekas lugemine.
11. Detektiiv	Eri žanris kirjandusteoste teadlik loominguline lugemine.

5.3. III kooliaste

5.3.1. Õpitulemused III kooliastme lõpuks

Põhikooli lõpetaja:

- 1) on lugenud eakohast erižanrilist ilukirjandust, kujundanud selle kaudu oma kõlbelisi tõekspidamisi ning arendanud lugejaoskusi;
- 2) mõistab käsitletud kirjandusteoste ideelis-kunstilisi iseärasusi ja iseloomustab nende žanrilist eripära;
- 3) märkab kirjandustekstis õpitud kõnekujundeid/troope, selgitab nende rolli tekstis ning kasutab neid oma tekstides;
- 4) avaldab arvamust loetud teoste kohta, iseloomustab teoste põhiprobleematikat arutluselementidega kirjandis või arvustuses;
- 5) loeb ilmekalt kirjandusteoseid (või katkendeid), järgides kirjakeelse häälduse norme;
- 6) iseloomustab üldjoontes õpitud kirjandusvoole ja -suundi, kõrvutab vene ja maailmakirjanduse temaatiliselt lähedasi teoseid;
- 7) kasutab kooli ja linna raamatukogusid ning interneti teabe otsimiseks etteantud teemal ning omal valikul vastavalt vajadusele.

5.3.2. Lõiming teiste valdkonnapädevuste ja ainevaldkondadega

Valdkonnapädevus/ainevaldkond	Oodatavad tulemused
Võõrkeeled	Väliskirjanduse autorite ja teostega tutvumine võib äratada huvi võõrkeelte õppimise vastu, õpitavas võõrkeeles kirjutatud teoste lugemine ja arutamine võib teadlikul suunamisel äratada huvi õpitava keele maa, selle kultuuri ja kirjanduse originaalkeeles lugemise vastu.

ERAKOOL INTELEKT

Loodusained	Loodusalsed tekstid eesti/vene keele õppekirjanduses ja ilukirjanduses aitavad kaasa looduse tundmaõppimisele ja väärtustamisele. Loodusluule lugemine ja esitamine, sellega seotud esteetilis-emotsionaalsed elamused, samuti kirjandusteose looduskirjelduse kui kunstilise kujundi analüüs, selle tähenduse mõistmine teose kontekstis ergastab tähelepanu looduse ilule ja väärtustab loodust kui esteetiliste elamuste allikat.
Sotsiaalsed	Sotsiaalainete õpet toetab ainevaldkond mitmel moel. Ilukirjandusteoste lugemine ja analüüs mõjutab maailmapildi kujunemist, ajaloosündmuste ja arengu mõistmist, ühiskonnaelus ja inimsuhetes orienteerumist. Kirjandusõpetuse taotlus suunata õpilasi erinevate ajastute kirjandusteoseis käsitletud probleeme tänapäevaolu ja inimestega seostama soodustab kindlasti õpilaste sotsiaalse pädevuse kujunemist.
Kunstiained	Kunstiainete õpet toetab eeskätt kirjanduse kui kunstiaine õppimine. Kirjandusteose analüüs soodustab arusaamist kunstilisest kujundist kui kunstiainete üldmõistest ja mis tahes kunstiteosest kui kunstiliste kujundite süsteemist, mis kannab teatavat autoripositsiooni ja sõnumit. Kirjandusteoste illustratsioonide analüüs toetab kujutava kunsti spetsiifika ja väljendusvahendite mõistmist. Kirjandusteose käsitlemise illustreerimine vastava ajastu muusikaga soodustab arusaamist muusika emotsionaalsest mõjust ning eri muusikavoolude eripäradest ja seostest ajastu kunstisuundumustega.

5.3.3. Läbivad teemad

Läbiv teema	Õpilasel kujundavad oskused ja teadmised
Elukestev õpe ja karjääri planeerimine	Õpilast suunatakse: 1) tutvuma erinevate ametite/elukutsetega, haridus- ja koolitusvõimalustega, pöörama tähelepanu praktilistele tööotsimisoskustele; 2) koostama isiklikku karjääriplaani; analüüsima võimalikke alternatiivseid karjäärivalikuid ja nende mõju pikemas perspektiivis
Keskkond ja jätkusuutlik areng	Õpilast suunatakse: 1) aru saama loodusest kui terviksüsteemist ja inimese ning teda ümbritseva keskkonna vastastikustest seostest, inimese sõltuvusest loodusressurssidest; 2) aru saama inimkonna kultuurilise, sotsiaalse, majandusliku, tehnoloogilise ja inimarengu erinevate tunnuste vastastikusest seotusest, inimtegevusega kaasnevatest riskidest;
Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus	Õpilast suunatakse: 1) väärtustama demokraatlikku ühiselu korraldamist, koostööd, kodanikualgatusi ja vabatahtlikkusele põhinevat tegutsemist ning konfliktide rahumeelset ja vägivaldset lahendamist;

ERAKOOL INTELEKT

Kultuuriline identiteet	<p>Õpilast suunatakse:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) mõistma ennast kultuuri kandjana, edasivijana ja kultuuride vahendajana; 2) mõistma kultuuridevahelise suhtlemise ja koostöö tähtsust ühiskonna jätkusuutlikkuse kujundajana, osalema kultuuridevahelises kommunikatsioonis; 3) olema salliv ja suhtuma lugupidavalt teiste kultuuride esindajatesse ning nende tavadesse ja loomingusse, taunima diskrimineerimist; 4) omandama teadmisi kultuuride (sealhulgas eesti rahvuskultuuri) kujunemise ja vastastikku rikastavate mõjutuste kohta.
Teabekeskond	<p>Õpilast suunatakse:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) määrama oma teabevajadusi ja leidma sobivat teavet; 2) kujundama tõhusaid teabeotsingumeetodeid, mis hõlmavad endas erinevate teavikute ja teabekeskondade kasutamist; 3) arendama kriitilise tebeanalüüsi oskust; võrdlema erinevaid diskursiivseid praktikaid (nt seltskonnamedia, kohtupraktika, meelelahutus, sõprade omavaheline suhtlus jpt) ning neis valitsevaid suhtlemisnorme;
Tehnoloogia ja innovatsioon	<p>Õpilast suunatakse:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) omandama teadmisi tehnoloogiate toimimise ja arengusuundade kohta erinevates eluvaldkondades; 2) mõistma tehnoloogiliste uuenduste mõju inimeste töö- ja eluviisile, elukvaliteedile ja keskkonnale nii tänapäeval kui ka minevikus;
Väärtused ja kõlblus	<p>Õpilast suunatakse:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) analüüsima kriitiliselt ja argumenteeritult väärtusi ja kõlbelisi norme, erinevaid väärtussüsteeme nende seoseid ajaloolis-kultuurilise kontekstiga, religiooniga ja maailmavaatega; 2) reflekteerima isiklike väärtushoiakute ja kõlbeliste tõekspidamiste üle; tegema mõtestatud maailmavaatelisi ja kõlbelisi valikuid ning neid põhjendama; 3) tegutsema erinevaid vaateid ja seisukohti respektierides ning kaitsma ja põhjendama oma seisukohti;

5.3.4. Õppetegevus III kooliastmes

Nõuded õppetegevusele

Põhikooli kirjandusõpetuses rakendatakse mitmesuguseid õppetegevusi, neist olulisemad on järgmised:

- 1) eri žanris kirjandusteoste teadlik loominguline lugemine;
- 2) kirjandusteoste ilmekas lugemine;
- 3) loetu ümberjutustamine eri viisil: üksikasjalikult, kokkuvõtlikult, valikuliselt, kommentaaridega, loomingulise ülesandega;
- 4) luuletekstide pähe õppimine ja ilmekas esitamine;
- 5) vastamine küsimustele, mis peegeldavad teose teksti tundmist ja mõistmist;

- 6) loetu kohta lühikese ja üksikasjalikuma plaani koostamine;
- 7) kirjandite kirjutamine käsitletud kirjandusteoste alusel loetut oma isikliku elukogemusega seostades;
- 8) sihipärane info otsimine, teades allikaid ja osates nendega töötada;
- 9) õpitulemuste saavutamist soodustab ka õppetegevuste teiste liikide ja vormide kasutamine: raamatukogutunnid, projektitöö, loomingulised konkursid, ekskursioonid kirjandusega seotud paikadesse, kohtumised kirjanike ja tõlkijatega jm.

Lugemine

Kirjandusteose täisväärtuslikuks analüüsiks ja tõlgendamiseks kasutatakse erinevaid lugemisviise: aeglane lugemine, kommenteeriv lugemine. See võimaldab üle minna teose kompositsiooni eri tasandite analüüsile proosatekstide ja lüroepiliste tekstide puhul ning läbimõeldud ilmekale lugemisele luuleteoste puhul. Õpilastelt nõutakse analüütilist lähenemist oma isiklikule lugemisele.

Teksti ümberjutustamine

Õpilased jutustavad ümber temaatikalt, kompositsiooni ja žanri struktuurilt erinevaid teoseid, samuti seovad jutustamise protsessis omavahel kahe või mitme (eriti žanrilt erineva) teksti erinevaid elemente. Tähtsamad on järgmised ümberjutustamise viisid: üksikasjaline, üldistav, fragmentaarne, varem etteantud põhimõttel. Ümberjutustamiseks valmistudes teeb õpilane analüütilisi operatsioone, mõtestab materjali, kujundab välja oma isikliku suhtumise sellesse ning õpib esitama ja kaitsma seisukohti.

Teksti mõistmine, analüüs ja interpretatsioon

Jätkub selliste oskuste kujundamine, mis on vajalikud teksti mõistmiseks ja tõlgendamiseks (võtmesõnade leidmine, tegelaste vaatepunkti väljaselgitamine, tekstis autoripositsiooni määramine jm). Õpilastelt nõutakse oskust diskuteerida ühel teose teemadest. Diskussiooni protsessis peavad nad sõnastama oma isikliku arvamuse teksti sisu ja struktuuri kohta, argumenteerima ja kaitsma oma seisukohti, tuues teosest näiteid.

Töös teksti kompositsiooni ja tegelastega tuleb kindlasti rakendada traditsioonilisi analüüsi- ja interpreteerimismeetodeid: teose liigendamine süželisteks fragmentideks, plaanide koostamine, teose erinevate süželistate funktsioonidega (kirjeldus, portreeline või psühholoogiline karakteristika, monoloogid ja dialoogid) episoodide väljaselgitamine, episoodide valimine etteantud põhimõttel.

Problemaatilis- temaatilisest põhimõttest lähtuv õpe seostub sel etapil ka kirjandusteosele ajaloolis-kirjandusliku lähenemise elementidega: toimub omalaadne ettevalmistus kirjanduse õppimiseks gümnaasiumis, kus õpetuse aluseks on eeskätt ajaloolis-kirjanduslik põhimõte. Õpilased süvendavad oma teadmisi kirjandusteose struktuurist, uurivad teksti kui kunstilist tervikut: suhestavad omavahel teose süžeed ja kompositsiooni, tegelaskonna struktuuri, teksti stilistilisi karakteristikuid. Konkretiseerub õpilaste ettekujutus kirjandusprotsessist, nad tutvuvad peamiste kirjandussuundadega ning õpivad käsitletavat kirjandusteost seostama igapäevaga neist.

Loominguline tegevus ja esinemine kuulajaskonna ees

Õpilastelt nõutakse mitte üksnes teose problemaatika ja kunstiliste iseärasuste mõistmist, vaid ka oskust väljendada oma seisukohta loetu kohta, seostada autori tõstatatud probleemid tänapäevaluga. Erilist tähelepanu pööratakse eri liiki loovtöödele ja tegevustele, mis eeldavad teatavat iseseisvust: kirjanditele, esinemistele klassikaaslaste ees luuletuse esitamisega, osalemisele diskussioonides loetu üle, lugejapäeviku pidamisele, sõnavõtuks või ettekandeks valmistumisele jms.

Loominguline tegevus hõlmab ka eri žanrides ning erineva suunitlusega tekstide loomist. Kirjandusteoste süvendatud käsitlemiseks on otstarbekas kasutada sellist loomingulist meetodit nagu teksti tõlkimine teise kunstiliigi keelde (eelkõige teatri- ja filmikeelde). Õpilaste loominguline tegevus avaldub esseede, kirjandite kirjutamises, samuti retsensioonide kirjutamises lavastustele ja filmidele, mis on loodud kirjandusteoste alusel (viimasel juhul eeldatakse kirjandusteose originaalteksti kõrvutamist selle lavaversiooni või ekraniseeringuga), temaatiliste presentatsioonide loomises.

5.3.5. Õppesisu ja õpitulemused

7. klass

Õppesisu	Õpitulemused
Inimese kõlbelised kohustused	1) On lugenud eakohast erižanrilist ilukirjandust, kujundanud selle kaudu oma kõlbelisi toekspidamisi ning arendanud lugejaoskusi; 2) mõistab käsitletud kirjandusteoste ideelis-kunstilisi isearasusi ja iseloomustab nende žanrilist eripära.
Täiskasvanuks saamine	1) Märkab kirjandustekstis õpitud kõnekujundeid/troope, selgitab nende rolli tekstis ning kasutab neid oma tekstides; 2) avaldab arvamust loetud teoste kohta, iseloomustab teoste põhiprobleematikat arutluselementidega kirjandis või arvustuses.
Isiksus ja ajastu. Inimese vastutus maailma eest, milles ta elab. Kangelane ajaloo näo ees. Isiksuse sotsiaalsed hüpostaasid (palged). Patriotism ja vabadusearmastus.	1) Loeb ilmekalt kirjandusteoseid (või katkendeid), järgides kirjakeelse häälduse norme; 2) iseloomustab üldjoontes õpitud kirjandusvoole ja -suundi, kõrvutab vene ja maailmakirjanduse temaatiliselt lähedasi teoseid.
Isiklikud ja grupiväärtused. „Oma” ja „võõra” kokkupõrge. Inimese võõrandumine tänapäevamaailmas. Ajatud kõlbelised väärtused.	1) On lugenud eakohast erižanrilist ilukirjandust, kujundanud selle kaudu oma kõlbelisi toekspidamisi ning arendanud lugejaoskusi; 2) märkab kirjandustekstis õpitud kõnekujundeid/troope, selgitab nende rolli tekstis ning kasutab neid oma tekstides.
Murdemomentide” tähendus inimese isiksuse ja iseloomu kujunemisel. Maailma tunnetamine kui katsumus. Inimese vastutus ümbritsevate ees. Pideva enesekasvatuse vajadus.	1) Mõistab käsitletud kirjandusteoste ideelis-kunstilisi isearasusi ja iseloomustab nende žanrilist eripära; 2) iseloomustab üldjoontes õpitud kirjandusvoole ja -suundi, kõrvutab vene ja maailmakirjanduse temaatiliselt lähedasi teoseid.
Inimene lähedaste ringis. Peresisesed suhted. Perekond kui tõeliste inimlike väärtuste kese/keskpunkt.	maailmakirjanduse temaatiliselt lähedasi teoseid.
Looming kui maailma ümberkujundamise viis. Kunst ja armastus kui inimelu kõrgeimad väärtused. Lüüriline teos kui isikliku maailmapildi peegeldus. Lüüriline kangelane – poeedi „teisik”	1) Kasutab kooli ja linna raamatukogusid ning interneti teabe otsimiseks etteantud teemal ning omal valikul vastavalt vajadusele; 2) Avaldab arvamust loetud teoste kohta, iseloomustab teoste põhiprobleematikat; arutluselementidega kirjandis või arvustuses; 3) Loeb ilmekalt kirjandusteoseid (või katkendeid), järgides kirjakeelse häälduse norme.
Isiklikud ja grupiväärtused. „Oma” ja „võõra” kokkupõrge. Inimese võõrandumine tänapäevamaailmas. Põlvkondade konflikt.	1) Mõistab käsitletud kirjandusteoste ideelis-kunstilisi isearasusi ja iseloomustab nende žanrilist eripära; 2) Märkab kirjandustekstis õpitud kõnekujundeid/troope, selgitab nende rolli tekstis ning kasutab neid oma tekstides; Avaldab arvamust loetud teoste kohta, iseloomustab teoste põhiprobleematikat

ERAKOOL INTELLEKT

	arutluselementidega kirjandis või arvustuses.
--	---

8. klass

Õppesisu	Õpitulemused
1. Halastuse ja kaastunde probleem	-Avaldab arvamust loetud teoste kohta, iseloomustab teoste põhiprobleematikat arutluselementidega kirjandis või arvustuses; - mõistab käsitletud kirjandusteoste ideelis-kunstilisi iseärasusi ja iseloomustab nende žanrilist eripära; - sihipärane info otsimine, teades allikaid ja osates nendega töötada.
2. Isiksus ja ajastu	-Avaldab arvamust loetud teoste kohta, iseloomustab teoste põhiprobleematikat arutluselementidega kirjandis või arvustuses; - mõistab käsitletud kirjandusteoste ideelis-kunstilisi iseärasusi ja iseloomustab nende žanrilist eripära; sihipärane info otsimine, teades allikaid ja osates nendega töötada.
3. Keskkond ja jätkusuutlik areng	-Jutustab kokkuvõtlikult loetud teose sisust; -leiab kirjandusteostest kõnekujundeid/troope (epiteet, võrdlus, metafoor, metonüümia, hüperbool, litootes) ning selgitab nende rolli kirjandustekstis.
4. Täiskasvanuks saamine	Kirjutab kirjandusteose põhjal arutleva kirjandi, väljendades oma seisukohti ja põhjendades neid näidetega alustekstist või mujalt ning jälgides tekstisisu.

9. klass

Õppesisu	Õpitulemused
1.Uus arusaam probleemist "Inimene ja keskkond". Vabadus on inimese isikupära. Vastasseisu inimese ja Jumala. Probleem käitumist kangelane uuendamise maailmas.	1) On lugenud eakohast erižanrilist ilukirjandust, kujundanud selle kaudu oma kõlbelisi tõekspidamisi ning arendanud lugejaoskusi; 2) avaldab arvamust loetud teoste kohta, iseloomustab teoste põhiprobleematikat arutluselementidega kirjandis või arvustuses.
2.Probleemi otsimine "true tegelikkus ". Luuletaja ja linn. Luuletaja - looja illusoorse maailma, silmitsi reaalsusega. Art, armastust ja loodust kõrgeima väärtusega inimelusid. Loovus kui võimalus esteetilist muundus olemasolu.	1) Kasutab kooli ja linna raamatukogusid ning internetti teabe otsimiseks etteantud teemal ning omal valikul vastavalt vajadusele; 2) avaldab arvamust loetud teoste kohta, iseloomustab teoste põhiprobleematikat arutluselementidega kirjandis või arvustuses; 3) loeb ilmekalt kirjandusteoseid (või katkendeid), järgides kirjakeelse häälde norme.

<p>3.Kangelane muutunud maailmas: valik strateegia käitumist. Nõukogude tegelikkus ja reaalsus emigrant. Konkureerivad "oma" ja "võõras". Probleem vastutuse teiste inimestega. Pere on kesklinnas tõeline inimlikke väärtusi. Kunst kui vormi vastandus puudulik reaalsus.</p>	<p>1) Mõistab käsitletud kirjandusteoste ideelis-kunstilisi iseärasusi ja iseloomustab nende žanrilist eripära; 2) iseloomustab üldjoontes õpitud kirjandusvoole ja -suundi, kõrvutab vene ja maailmakirjanduse temaatiliselt lähedasi teoseid.</p>
<p>4.Mehed on sõjas või äärmuslikus olukorras. Konflikt isamaalise tollimaks ja isikliku õnne. Konflikt inimeste väärtushinnangute ja totalitaarne riik. "Linn" ja "maamees" maailmad.</p>	<p>1) Mõistab käsitletud kirjandusteoste ideelis-kunstilisi iseärasusi ja iseloomustab nende žanrilist eripära; 2) märkab kirjandustekstis õpitud kõnekujundeid/troope, selgitab nende rolli tekstis ning kasutab neid oma tekstides; 3) avaldab arvamust loetud teoste kohta, iseloomustab teoste põhiprobleemaatikat arutluselementidega kirjandis või arvustuses.</p>